

TRÁI TIM CHA MẸ

Lưu hành nội bộ - 2026

Lời ngỏ

Có một tình yêu không cần lời thề hẹn, không cần điều kiện đáp lại. Một tình yêu bắt đầu từ khoảnh khắc ta cất tiếng khóc chào đời và âm thầm lớn lên theo từng nhịp thở, từng bước đi chập chững đầu tiên, từng giấc ngủ yên bình giữa bao đông gió ngoài kia. Đó là tình yêu của cha mẹ – thứ tình cảm giản dị nhất, nhưng cũng sâu sắc và phi thường nhất trong cuộc đời mỗi con người.

Có lẽ, phải trải qua những vấp ngã đầu đời, những lần thất bại đau đớn, ta mới chợt nhận ra: luôn có một đôi mắt dõi theo mình từ xa, một bàn tay sẵn sàng đỡ lấy ta khi gục ngã. Dù ngoài kia có lạnh lẽo, có bao la đến đâu, chỉ cần trở về bên cha mẹ, ta lại thấy bình yên.

Cuốn sách **TRÁI TIM CHA MẸ** là một lời tri ân, một cái ôm gửi đến những người âm thầm yêu thương ta bằng cả cuộc đời. Qua những câu chuyện nhỏ, những suy tư lặng lẽ, những lần giận hờn, ta dần nhận ra rằng: cha mẹ không hoàn hảo, nhưng tình yêu họ dành cho con cái thì luôn trọn vẹn.

Và nếu bạn đang lạc lối, đang hoài nghi về chính mình, hay chỉ đơn giản là cần một lý do để tiếp tục bước tiếp, hãy lật từng trang sách này. Bởi biết đâu, trong những dòng chữ ấy, bạn sẽ tìm lại được một phần ký ức, một phần trái tim, và một phần ánh sáng của tình yêu thiêng liêng nhất trên đời.

Tình yêu của cha mẹ thật vĩ đại, bởi họ có thể hy sinh tất cả chỉ để con được hạnh phúc.

Tình yêu ấy thật bí ẩn, bởi phải lớn lên, va vấp với cuộc đời, ta mới dần hiểu ra nó sâu đến nhường nào

Chương 1

TÍNH CÁCH LÀM NÊN SỐ PHẬN, THÁI ĐỘ TẠO DỰNG TƯƠNG LAI

*Thái độ của bạn chứ không phải năng lực,
quyết định bạn sẽ vươn cao đến đâu".*

Zig Ziglaro

Đừng để sự yếu đuối làm con gục ngã

(Gia Huy)

Cuộc sống đôi khi đẩy con người vào những giới hạn của nỗi mệt mỏi và tuyệt vọng. Có những khoảnh khắc ta tưởng như không thể bước tiếp, khi niềm tin chùng xuống và trái tim run rẩy trước những thử thách. Thế nhưng, chính trong những phút giây yếu đuối ấy, tình yêu của cha mẹ vẫn âm thầm tỏa sáng như ngọn đèn nhỏ giữa đêm tối, nâng đỡ, sưởi ấm và tiếp sức cho ta. Tình yêu ấy không ồn ào, không phô trương, nhưng đủ mạnh mẽ để nhắc nhở rằng: đừng để sự yếu đuối làm ta gục ngã, bởi

còn đó niềm tin, còn đó những trái tim đã từng vượt qua tất cả chỉ để ta có thể đứng vững hôm nay.

I. Tôi sinh ra và lớn lên trong một ngôi làng nhỏ nằm bên triền đê đầy gió. Ngôi nhà của cha mẹ tôi chẳng có gì ngoài những tiếng cười, vài mái ngói cũ, và mùi khói rơm lẫn khuất trong buổi chiều. Cha là một người nông dân trầm lặng, bàn tay thô ráp, lúc nào cũng dính đất. Mẹ tôi thì gầy, dáng nhỏ nhắn, nhưng đôi mắt lại chứa cả bầu trời thương yêu.

Tuổi thơ của tôi giản dị. Tôi từng nghĩ cuộc sống mãi sẽ bình yên như thế - sáng cắp sách đến trường, chiều chạy chân trần ra đồng, tối về ăn cơm cùng cha mẹ, nghe cha kể chuyện ngày xưa. Nhưng rồi, càng lớn, tôi càng nhận ra rằng phía sau những nụ cười hiền của họ là biết bao lo toan âm thầm.

II. Năm tôi học lớp 12, đó là năm định mệnh. Mọi người kỳ vọng tôi sẽ đỗ đại học - niềm hy vọng duy nhất của cả nhà. Cha mẹ chẳng nói ra, nhưng tôi biết, họ gom góp từng đồng, từng bát gạo để cho tôi có thể đi học đầy đủ. Thế nhưng, cuộc đời không luôn theo ý muốn. Kỳ thi năm ấy, tôi thi trượt một cách đau đớn.

Tinh thần tôi suy sụp. Những ngày sau đó, tôi gần như không dám ra khỏi phòng. Tôi sợ nhìn thấy ánh mắt thất vọng của cha, sợ nghe tiếng mẹ gọi khẽ bên hiên. Tôi thấy mình yếu đuối, tầm thường và vô dụng.

Tôi nhớ hôm ấy, trời mưa rất to. Mẹ đứng ngoài cửa, gọi tôi ra ăn cơm. Tôi cố tình im lặng. Mẹ nói, giọng run run: "Con à, đừng để sự yếu đuối làm con gục ngã. Thất bại này đâu phải là dấu chấm hết. Cha mẹ không cần con thành công rực rỡ, chỉ cần con đứng dậy mà đi tiếp".

Tôi đã khóc. Đó là lần đầu tiên tôi hiểu: điều cha mẹ cần ở tôi là sự mạnh mẽ.

III. Tôi quyết định tạm gác giấc mơ đại học, rời quê lên thành phố làm thuê. Những ngày đầu, tôi làm công nhân bốc hàng trong một kho lạnh. Bàn tay đau rát, lưng nhức mỏi, nhiều đêm phải ngủ tạm trên nền xi măng lạnh.

Có lần tôi bị người quản lý mắng giữa đám đông chỉ vì làm đổ một thùng hàng. Tôi cúi đầu, nước mắt chực trào. Giây phút ấy, tôi lại nhớ đến lời mẹ: "Đừng để sự yếu đuối làm con gục ngã".

Tôi hít thật sâu, tiếp tục làm việc. Dần dần, tôi quen với gian khổ. Tôi dành dụm từng đồng gửi về quê, và mỗi khi nhận được lá thư mẹ gửi kèm gói quà nhỏ vài củ khoai, chút khô cá, tôi lại thấy mình có thêm sức mạnh để bước tiếp. Tôi vừa học vừa làm, cố gắng hết sức để đạt được ước mơ.

IV. Sau hai năm, tôi thi lại đại học. Lần này, tôi đỗ. Cảm giác khi thấy tên mình trên danh sách trúng tuyển thật khó tả - vừa hạnh phúc, vừa xúc động, vừa biết ơn.

Ngày nhận giấy báo trúng tuyển, tôi gọi điện về cho mẹ. Mẹ chỉ nói một câu, giọng như nghẹn lại: "Con thấy không, chỉ cần không gục ngã, thì trời cũng sẽ thương con".

Bốn năm đại học sau đó là hành trình tôi tự lập: đi học, đi làm thêm, dạy kèm, rửa chén thuê... Mỗi lần mệt mỏi, tôi lại nhớ đến hình ảnh cha gánh rạ trên vai, mồ hôi thấm đẫm áo nâu; nhớ đến đôi tay gầy guộc của mẹ đang khâu lại vạt áo cũ cho tôi. Chính họ là nguồn sức mạnh khiến tôi không bao giờ cho phép mình bỏ cuộc.

V. Giờ đây, tôi đã có công việc ổn định nơi thành phố,

nhưng mỗi khi nhìn lại chặng đường cũ, tôi vẫn thấy trái tim mình run lên vì xúc động. Tôi hiểu rằng, tất cả những gì tôi có hôm nay không chỉ là nỗ lực của riêng tôi, mà còn là tình yêu bao la, vĩ đại và bí ẩn của cha mẹ - những người luôn âm thầm đứng sau, chống đỡ khi tôi sắp ngã.

Tôi đã học được rằng: “Sự yếu đuối không phải là tội lỗi, nhưng gục ngã vì yếu đuối lại là điều đáng tiếc. Phía sau ta luôn có những người yêu thương chờ đợi ta đứng dậy”.

VI. Trong hành trình dài của đời người, ai rồi cũng có lúc yếu lòng, nhưng chính cách ta đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã mới làm nên giá trị thật của con người. Sự mạnh mẽ không phải là không biết sợ hãi, mà là dám tiến lên dù sợ hãi vẫn còn. Và trong sâu thẳm, tình yêu của cha mẹ thầm lặng mà bền bỉ luôn là nguồn sức mạnh giúp ta tìm lại chính mình. Hãy để tình yêu ấy trở thành ánh sáng dẫn đường, để mỗi lần yếu đuối không là dấu chấm hết, mà là điểm khởi đầu cho một bước trưởng thành. Đừng để sự yếu đuối làm ta gục ngã, bởi khi vượt qua nó, ta mới hiểu hết sự vĩ đại và thiêng liêng của tình yêu mà cha mẹ đã dành cho chúng ta.

Đừng vì thất bại mà không dám bắt đầu lại

(Đức Dũng)

Trong cuộc đời, ai rồi cũng từng đối diện với thất bại, những lần vấp ngã khiến ta tưởng như tất cả sụp đổ. Nhưng thất bại không phải là dấu chấm hết, mà chỉ là một nốt trầm trong bản nhạc dài của hành trình sống. Mỗi lần "ngã" xuống là một cơ hội để con người nhìn lại chính mình, để nhận ra sức mạnh tiềm ẩn trong trái tim vẫn đang đập nhịp kiên cường. Có thể nỗi đau làm ta chùn bước, nhưng nếu để nó ngăn cản ta bắt đầu lại, thì điều mất mát lớn nhất không phải là thất bại, mà là niềm tin. Bởi chính trong những khởi đầu sau đổ vỡ, con người mới chạm đến giá trị thật của nghị lực, của niềm hy vọng, và của tình yêu mà cha mẹ luôn âm thầm gửi gắm trong từng lời động viên, từng ánh nhìn tin tưởng.

I. Tôi từng là một đứa học trò bình thường, chẳng có gì nổi bật ngoài một ước mơ nhỏ bé - được đỗ đại học để thay đổi cuộc đời, để cha mẹ có thể tự hào. Ngôi nhà nhỏ nơi vùng quê nghèo là cả thế giới của tôi; tiếng gà gáy mỗi sáng, cánh đồng xa xa đắm sương, và bóng dáng gầy của cha bên luống rau, còn mẹ thì cặm cụi vá áo cho tôi dưới ánh đèn dầu.

Tôi nhớ, những ngày gần kỳ thi đại học, mẹ thường dặn: "Con à, thi cử quan trọng, nhưng đừng sợ. Dù có ra sao, cha mẹ vẫn luôn tin con".

Tôi cười, đáp lại bằng sự tự tin của tuổi trẻ, nghĩ rằng mình sẽ

không bao giờ thất bại, rằng mọi thứ chỉ cần cố gắng là sẽ thành công. Nhưng cuộc đời không bao giờ đơn giản như thế.

II. Kỳ thi năm ấy, tôi trượt.

Chỉ một dòng thông báo ngắn ngủi trên tờ giấy điểm đã khiến tất cả những ước mơ của tôi tan biến. Tôi không dám nhìn vào mắt cha mẹ. Cảm giác hổ thẹn như một tảng đá đè lên ngực, khiến tôi nghẹn thở. Tôi tránh ánh nhìn của mọi người trong làng, tránh cả tiếng gọi thân quen của mẹ.

Cha không trách và chỉ nói một câu ngắn gọn: "Thất bại là chuyện thường, nhưng con không được vì thế mà dừng lại".

Tôi im lặng. Lúc ấy, tôi không hiểu hết ý cha. Tôi chỉ thấy nhói lòng khi nhìn thấy đôi bàn tay chai sạn của cha đang cố gắng giấu đi nỗi buồn. Còn mẹ chỉ khẽ chạm vai tôi, giọng run run: "Con, đừng vì thất bại mà sợ bắt đầu lại, nghe không?"

Đêm hôm đó, tôi nằm nhìn lên trần nhà, nước mắt cứ chảy dài. Tôi tự hỏi: Mình còn có thể bắt đầu lại được không, khi lòng tự trọng đã tan vỡ, khi niềm tin bị chính mình đánh mất?

III. Tôi quyết định lên thành phố làm thêm, vừa để kiếm sống, vừa để suy nghĩ về tương lai. Những ngày đầu tiên, tôi làm phục vụ trong một quán ăn nhỏ. Sáng mở cửa, tối đóng quán, ngày nào cũng chỉ ngủ được vài tiếng. Cực nhọc, nhưng tôi thấy lòng mình dần nguôi ngoai.

Một lần, khi đang dọn bàn, tôi gặp một vị khách - là cô giáo dạy tôi hồi cấp ba. Cô nhận ra tôi, hỏi han, rồi nói một câu khiến tôi nhớ mãi: "Thất bại chỉ là một bài học, không phải là định mệnh. Em dám đứng dậy là em đã thắng chính mình rồi".

Đêm ấy, tôi ngồi một mình trong căn phòng trọ nhỏ, nhìn bức ảnh gia đình trên bàn. Ánh mắt cha mẹ trong ảnh như vẫn dõi theo tôi, dịu dàng mà đầy kỳ vọng. Tôi bỗng thấy mình không thể mãi cúi đầu như thế. Tôi muốn làm lại.

Tôi bắt đầu ôn thi lại sau giờ làm, tôi học đến khuya. Nhiều đêm mệt đến mức thiếp đi trên bàn, sách vở rơi xuống sàn. Có những lúc nản chí, tôi nghĩ đến việc bỏ cuộc. Nhưng rồi, tôi lại nhớ lời mẹ: "Đừng vì thất bại mà không dám bắt đầu lại".

Câu nói ấy như một ngọn đèn nhỏ, soi sáng con đường đầy tối tăm trước mặt tôi.

Một năm sau, tôi thi lại và tôi đã đỗ.

Khoảnh khắc cầm tờ giấy báo trúng tuyển trong tay, tôi đã bật khóc như một đứa trẻ. Không phải vì vui mừng cho riêng mình, mà vì tôi biết, nơi quê nhà, cha mẹ chắc đang mỉm cười trong nước mắt.

IV. Giờ đây, tôi đã đi làm. Cuộc sống không còn là những ngày chạy vội giữa thành phố, mà là một hành trình dài của trách nhiệm và ước mơ. Mỗi khi gặp khó khăn, tôi vẫn nhớ lại quãng thời gian tuổi 18 - nơi tôi đã từng gục ngã, rồi đứng dậy, rồi lại bước đi.

Tôi hiểu rằng, thất bại không làm ta gục ngã. Cái đáng sợ là mình không dám bắt đầu lại.

Nếu ngày ấy tôi để nỗi sợ hãi che mờ lý trí, có lẽ tôi sẽ mãi là kẻ sống trong quá khứ, luôn đổ lỗi cho số phận. Nhưng cha mẹ đã dạy tôi rằng: "Con người ta không được chọn hoàn cảnh, nhưng được chọn cách đứng dậy".

Thất bại là một bài học, là ngọn lửa thử vàng, là cánh cửa dẫn ta đến một phiên bản mạnh mẽ hơn của chính mình. Và chính trong những khoảnh khắc khắc nghiệt như tắm tối nhất, tình yêu của cha mẹ lại sáng lên, dẫn lối cho ta đi.

Giờ đây, mỗi khi về thăm quê, tôi vẫn thấy cha ngồi trước hiên, mắt nheo nheo nhìn theo bóng tôi. Mẹ vẫn nở nụ cười hiền hậu, hỏi: "Giờ con đã hiểu vì sao mẹ nói đừng vì thất bại mà không dám bắt đầu lại chưa?" Tôi gật đầu: "Con đã hiểu rồi mẹ ạ".

V. Không có hành trình nào chỉ toàn những bước chân thuận lợi, nhưng chính những thất bại, những lần vấp ngã lại là bệ phóng cho sự trưởng thành và bản lĩnh. Bắt đầu lại không phải là yếu đuối, mà là dũng cảm. dám tin rằng mình vẫn có thể bước tiếp dù từng tổn thương. Tình yêu của cha mẹ, lặng lẽ mà bền bỉ, luôn là nguồn sức mạnh giúp con người lấy lại niềm tin, vực dậy từ những đổ nát để tiếp tục viết nên hành trình mới. Đừng vì thất bại mà không dám bắt đầu lại, bởi đôi khi, khởi đầu thứ hai chính là khởi đầu đáng giá nhất - nơi con người học được cách đứng vững bằng niềm tin, bằng nghị lực, và bằng tình yêu bất diệt mà cha mẹ đã gieo vào tim.

Mạnh mẽ lên, đừng sống chỉ để làm vừa lòng người khác

(Thanh Hằng)

Trong cuộc sống, nhiều khi con người mãi miết chạy theo ánh nhìn, lời khen hay công nhận của người khác quên mất chính mình. Ta cố gắng sống để làm hài lòng thế giới, đến mức đánh mất tiếng nói của trái tim và niềm vui thật sự thuộc về bản thân. Nhưng cuộc đời không được định nghĩa bằng sự chấp thuận của ai đó, mà bằng cảm giác bình an khi ta sống đúng với điều mình tin. Sự mạnh mẽ không nằm ở việc chống lại cả thế giới, mà ở chỗ dám giữ vững giá trị của mình giữa muôn vàn áp lực đổi thay. Mạnh mẽ lên, đừng sống chỉ để làm vừa lòng người khác, bởi sự tự do lớn nhất là khi ta đủ can đảm trở thành chính mình.

I. Tôi từng nghĩ rằng sống tốt là phải được mọi người yêu quý. Tôi luôn cố gắng làm hài lòng tất cả - từ bạn bè, thầy cô, cho đến hàng xóm láng giềng. Tôi sợ bị chê, sợ bị hiểu lầm, sợ ai đó không thích mình.

Ở trường, khi bạn bè nhờ chép bài, tôi luôn gật đầu, dù chính mình chưa kịp học. Khi lớp chia nhóm, tôi thường chọn im lặng, chỉ để tránh xung đột. Thậm chí khi bị người khác nói xấu, tôi vẫn cười, vẫn giả vờ như không sao. Tôi nghĩ, chỉ cần mình tốt, mọi người sẽ yêu quý mình.

Nhưng tôi đã lầm

Càng cố gắng làm vừa lòng tất cả, tôi càng đánh mất chính mình. Tôi sống trong sợ hãi, trong áp lực, trong cảm giác như một cái bóng mờ nhạt giữa đám đông. Tôi không còn biết mình thật sự muốn gì, thích gì, và đang sống cho ai.

II. Năm lớp 12, tôi từng bị tổn thương sâu sắc. Một người

bạn thân mà tôi luôn giúp đỡ lại quay lưng, nói xấu tôi chỉ để lấy lòng người khác. Tôi không hiểu tại sao mình lại bị đối xử như vậy. Đêm ấy, tôi về nhà, trèm chần khóc. Khóc cho sự ngốc nghếch của mình, khóc vì lần đầu cảm thấy trống rỗng đến thế.

Mẹ bước vào, nhẹ nhàng ngồi xuống bên giường, khẽ đặt tay lên vai tôi. Mẹ không hỏi nhiều, chỉ nói một câu mà sau này tôi khắc ghi mãi "Con à, đừng sống chỉ để làm vừa lòng người khác. Vì cả đời này, con không thể khiến tất cả mọi người đều hài lòng. Con chỉ cần sống sao để khi nhìn vào gương, con không thấy hổ thẹn với chính mình là đủ".

Lời mẹ chạm sâu vào tim tôi. Tôi nhận ra rằng, suốt bao năm qua, tôi chưa từng sống cho bản thân. Tôi luôn sống trong cái nhìn của người khác và quên mất rằng cha mẹ tôi chỉ muốn tôi được hạnh phúc, chứ không phải được khen ngợi.

III. Sau khi tốt nghiệp, tôi lên thành phố học đại học rồi đi làm. Những năm tháng ấy, tôi vẫn mang trong mình thói quen cũ là cố gắng chiều lòng mọi người. Tôi nhận việc thay đồng nghiệp, không dám từ chối sếp dù mệt đến kiệt sức, và luôn mỉm cười ngay cả khi trong lòng đầy bất an.

Rồi một ngày, tôi kiệt quệ. Tôi ngồi một mình trong căn phòng trọ nhỏ, nhìn ra ngoài cửa sổ nơi ánh đèn đường hắt xuống. Tôi bỗng nhận ra, tôi đang dần biến mất trong chính cuộc đời mình. Tôi sống mà không thật sự sống, chỉ là một người mang mặt nạ để người khác thấy vừa ý.

Tối hôm ấy, tôi gọi về cho mẹ. Tôi kể mọi thứ, kể cả nỗi sợ hãi rằng mình đang trở thành "người tàng hình" trong cuộc sống. Mẹ im lặng một lát rồi nói: "Mạnh mẽ lên con. Mạnh mẽ không phải là không biết đau, mà là dám đối diện với điều khiến mình tổn thương. Đừng để cuộc đời của con là bản sao của mong muốn người khác".

Tôi lặng người. Giọng mẹ run run, nhưng từng lời lại như liều thuốc xoa dịu trái tim tôi. Từ ngày hôm đó, tôi bắt đầu học cách nói “không”, học cách lắng nghe chính mình.

IV. Bước ngoặt thật sự đến khi tôi thay đổi. Tôi bắt đầu dám từ chối những việc quá sức, dám bày tỏ suy nghĩ thật của mình, dám thất bại mà không xấu hổ. Ban đầu, nhiều người không hiểu, thậm chí có người nói tôi “khác đi”, “khó chịu”. Nhưng tôi chỉ mỉm cười. Bởi lần đầu tiên trong đời, tôi cảm thấy tự do.

Tôi nhận ra, làm người khác hài lòng có thể mang lại cho ta sự yên ổn nhất thời, nhưng sống thật mới mang lại bình yên lâu dài. Tôi học cách yêu quý chính mình, chấp nhận khuyết điểm, và dũng cảm bước đi bằng đôi chân của riêng tôi.

Một buổi tối về thăm nhà, tôi kể cho mẹ nghe rằng tôi đã dám từ chối công việc không phù hợp để theo đuổi đam mê riêng. Mẹ chỉ cười, đôi mắt ánh lên niềm vui: “Con của mẹ cuối cùng cũng biết sống cho mình rồi”.

Giây phút ấy, tôi hiểu rằng, sống mạnh mẽ không có nghĩa là chống lại tất cả, mà là dám trung thực với cảm xúc của mình dù thế giới có hiểu hay không.

Giờ đây, khi đã đi làm, đối mặt với những áp lực và thử thách của cuộc sống, tôi vẫn nhớ mãi lời mẹ năm nào: “Mạnh mẽ lên, đừng sống chỉ để làm vừa lòng người khác”.

Cha mẹ sinh ra ta không phải để ta sống như một bản sao của ai đó, mà để ta được sống trọn vẹn là chính mình dù khác biệt, dù không hoàn hảo. Tình yêu của họ không bao giờ đòi hỏi ta phải được khen ngợi, phải làm hài lòng thiên hạ, mà chỉ mong ta tìm được hạnh phúc thật sự - thứ hạnh phúc xuất phát từ sự bình yên trong tâm hồn.

Sau những gì đã qua, tôi hiểu rằng, mạnh mẽ không phải là cứng cõi, mà là dám lựa chọn con đường của riêng mình giữa muôn vàn ánh nhìn. Tôi không còn sợ bị đánh giá, vì tôi biết, người duy nhất mà tôi cần làm hài lòng chính là bản thân và những người yêu thương tôi vô điều kiện.

V. Không ai có thể sống thay cho mình, cũng không ai chịu trách nhiệm cho hạnh phúc của mình ngoài bản thân ta. Sống để làm vừa lòng người khác là đánh mất cơ hội được sống thật mà tình yêu của cha mẹ, sâu xa nhất, chính là mong con người dám sống đúng, sống tốt, sống trọn với bản chất thiện lành của mình. Mạnh mẽ không phải là lạnh lùng hay ích kỷ, mà là biết mỉm cười bước đi trên con đường mình chọn, dẫu có ít người hiểu, ít người đồng hành. Mạnh mẽ lên, đừng sống chỉ để làm vừa lòng người khác, vì chỉ khi dám sống cho chính mình, ta mới thật sự hiểu và trân trọng tình yêu - thứ tình yêu chân thành, bao dung và tự do mà cha mẹ đã gửi gắm trong từng nhịp sống của chúng ta.

Tổn thương hôm nay có thể sẽ là sức mạnh ngày mai

(Thanh Liêm)

Cuộc sống không phải lúc nào cũng thuận lợi. Ai rồi cũng có những vết thương từ thất bại, mất mát hay những điều chưa trọn vẹn. Tổn thương khiến con người đau, nhưng cũng chính nó khiến ta trưởng thành. Mỗi lần vấp ngã là một bài học, mỗi nỗi đau là một cơ hội để ta hiểu hơn về bản thân và về giá trị của sự kiên cường. Đôi khi, chính trong những ngày tối tăm nhất, ta mới thấy được ánh sáng của nghị lực và niềm tin. Bởi không có cơn mưa nào kéo dài mãi, và khi bão tan, con người thường mạnh mẽ hơn bao giờ hết. Tổn thương hôm nay sẽ là sức mạnh ngày mai, nếu ta đủ dũng cảm đối diện và bước tiếp bằng trái tim không ngừng hy vọng.

I. Tôi từng là một học sinh hiền lành, sống khép kín và có phần nhút nhát. Tôi không giỏi nói chuyện, càng không biết cách bảo vệ mình khi bị tổn thương. Thời còn đi học, tôi thường là người ngồi ở góc lớp, lặng lẽ quan sát mọi thứ.

Nhưng có lẽ chính sự trầm lặng ấy lại khiến tôi trở thành "đối tượng dễ bị tổn thương".

Tôi từng bị bạn bè trêu chọc vì dáng người gầy gò, vì quần áo cũ, vì tôi không có điện thoại như họ. Nhiều lần, tôi giả vờ không nghe thấy, giả vờ mỉm cười, nhưng khi về đến nhà, nước mắt lại cứ rơi.

Có hôm, mẹ bắt gặp tôi ngồi thẫn thờ bên bàn học, mắt đỏ hoe. Mẹ hỏi, tôi chỉ lắc đầu. Mẹ không gắng hỏi thêm nữa mà chỉ khẽ vuốt tóc tôi rồi nói: "Con đừng sợ tổn thương. Đôi khi, chính những nỗi đau hôm nay sẽ dạy con cách mạnh mẽ hơn ngày mai".

Tôi chưa hiểu hết lời mẹ. Tôi chỉ biết rằng, dù thế giới ngoài kia có khắc nghiệt đến đâu, nhà vẫn là nơi để tôi trở về và được yêu thương vô điều kiện.

II. Lên cấp ba, tôi bắt đầu thay đổi. Tôi muốn chứng minh rằng mình không hề yếu đuối như mọi người nghĩ. Tôi lao vào học, tham gia các hoạt động của trường, cố gắng từng ngày để trở nên tốt hơn.

Nhưng cuộc sống đâu phải lúc nào cũng công bằng.

Năm lớp 12, tôi trượt đại học. Đó là cú ngã lớn nhất trong đời. Tôi đã khóc suốt nhiều ngày, cảm thấy mình thật vô dụng. Những lời nói mỉa mai của người xung quanh lại vang lên trong đầu:

"Học nhiều mà cũng trượt à?"

"Chắc tại số kém thôi".

Tôi thấy mình như bị kéo trở lại những ngày bị bắt nạt, những ngày mà mọi nỗ lực đều bị phủ nhận. Tôi tự hỏi: Phải chăng mình sinh ra chỉ để thất bại?

Rồi một buổi tối, cha ngồi xuống bên tôi, giọng trầm mà ấm: "Con biết không, cha mẹ từng nghèo đến mức không có nổi đôi giày lành để đi học. Nhưng chính sự thiếu thốn ấy dạy cha mẹ phải kiên cường. Tổn thương không phải để khiến con gục ngã, mà để tôi luyện con trở nên mạnh mẽ hơn".

Đêm hôm đó, tôi không ngủ được. Tôi nghĩ mãi về những lời cha nói. Có lẽ, thay vì mãi oán trách, tôi cần học cách biến nỗi đau thành động lực

III. Tôi quyết định thi lại.

Đó là một năm vô cùng khó khăn. Tôi vừa đi làm thêm để phụ giúp cha mẹ, vừa tự học ôn lại chương trình cũ. Có những hôm

làm ca đêm, về đến phòng trọ chỉ muốn gục xuống, nhưng tôi vẫn mở sách. Tôi nhớ đến ánh mắt mẹ, nhớ lời cha, và nhớ đến chính mình của ngày xưa - kẻ từng sợ hãi, từng trốn chạy nỗi đau.

Có lần, mệt quá, tôi gục đầu lên bàn khóc, nhưng rồi tôi tự lau nước mắt, tự nhủ: "Không sao cả. Mỗi tổn thương là một viên gạch xây nên sức mạnh".

Và đúng như vậy, kỳ thi năm sau, tôi đỗ.

Khi cầm tờ giấy báo trên tay, tôi không hét lên vì sung sướng, chỉ lặng người nhìn về phía xa xăm. Tôi biết, chiến thắng ấy không chỉ là của tôi hôm nay, mà còn là của đứa trẻ từng bị tổn thương năm nào - người đã không bỏ cuộc, dù trái tim từng bị tổn thương.

IV. Giờ đây, khi đã đi làm, thỉnh thoảng tôi nhìn lại những năm tháng cũ. Tôi nhận ra rằng, mọi tổn thương trong đời dù là từ người khác hay từ thất bại đều để lại dấu vết, nhưng không phải để ta gục ngã, mà để ta trưởng thành. Những lần bị chê bai giúp tôi học cách tin vào giá trị của chính mình. Những lần thất bại dạy tôi kiên nhẫn hơn, bình tĩnh hơn khi đối mặt với khó khăn.

Và hơn hết, tình yêu thầm lặng của cha mẹ đã biến những vết thương của tôi thành sức mạnh.

Giờ đây, mỗi khi đối diện với thử thách trong công việc hay cuộc sống, tôi luôn nhớ đến câu nói của mẹ năm xưa: "Tổn thương hôm nay sẽ là sức mạnh ngày mai". Và tôi mỉm cười, bởi vì tôi biết, tôi đã trưởng thành không phải nhờ những ngày hạnh phúc, mà nhờ những ngày thất bại nhưng vẫn không bỏ cuộc.

V. Khi nhìn lại, ta sẽ nhận ra rằng những tổn thương từng khiến mình gục ngã lại chính là nền móng cho sự vững vàng sau này.

Chính nỗi đau giúp con người biết cảm thông, biết trân trọng và biết yêu thương sâu sắc hơn. Trong tình yêu của cha mẹ, thứ tình yêu không phán xét, không điều kiện luôn ẩn chứa thông điệp dịu dàng rằng: đừng sợ hãi tổn thương, vì đó là một phần của hành trình lớn lên. Tổn thương hôm nay sẽ là sức mạnh ngày mai, khi con người biết biến đòn đau thành bài học, biến mất mát thành nghị lực, và tiếp tục sống một cách mạnh mẽ, nhân hậu và đầy yêu thương hơn.

Hôm nay trì hoãn, ngày mai sẽ hối tiếc

(Trung Kiên)

Cuộc đời trôi nhanh và thời gian không bao giờ dừng lại để chờ đợi ai. Mỗi khoảnh khắc trì hoãn là một cơ hội trôi qua, mỗi ngày chần chừ có thể để lại dấu vết của hối tiếc trong tương lai. Con người thường e ngại, ngần ngại bước đi, sợ thất bại hay sợ chưa đủ chuẩn bị, mà quên rằng chính hành động hôm nay mới là chìa khóa mở ra những cánh cửa của ngày mai. Tình yêu và sự quan tâm, ước mơ và dự định đều cần được nuôi dưỡng ngay từ bây giờ, bởi trì hoãn không làm giảm nỗi khó khăn mà chỉ kéo

dài sự mất mát. Hôm nay trì hoãn, ngày mai sẽ hối tiếc - lời nhắc nhở ấy chính là động lực để không chần chừ, để sống trọn từng khoảnh khắc.

I. Tôi là một người luôn có thói quen trì hoãn. Tôi hay tự nhủ với bản thân: "Ngày mai làm cũng được", hay "Hôm nay mệt rồi, để mai làm tiếp". Bài tập về nhà, ôn thi, hay những dự định cá nhân, tôi đều để lại đến phút cuối cùng.

Tôi nhớ có lần, lớp chuẩn bị cuộc thi học sinh giỏi môn Văn. Tôi biết mình có năng lực, nhưng tôi vẫn trì hoãn việc luyện viết, để đến tối trước ngày thi mới bắt tay vào làm. Kết quả? Tôi không đạt giải. Cảm giác thất vọng bao trùm, và nỗi xấu hổ khi thấy ánh mắt cha mẹ, ánh mắt vừa buồn vừa nhắc nhở là điều tôi không thể nào quên.

Cha mẹ tôi luôn âm thầm nhắc nhở: "Con à, đừng để ngày hôm nay trôi qua vô ích. Vì ngày mai, chính con sẽ hối tiếc".

Nhưng lúc ấy, tôi chưa thực sự hiểu ý nghĩa của lời cha mẹ. Tôi vẫn nghĩ mình còn nhiều thời gian, rằng tương lai sẽ đủ để sửa sai.

II. Rồi đến kỳ thi quan trọng nhất lớp 12, tôi lại một lần nữa trì hoãn việc ôn tập. Tôi dành thời gian lướt điện thoại, nói chuyện với bạn bè, tự thuyết phục mình rằng "chỉ cần hiểu sơ qua cũng đủ". Ngày thi đến, tôi căng thẳng và nhận ra rằng mình không chuẩn bị gì cả. Kết quả là điểm số thấp hơn mong đợi, và cơ hội vào trường đại học mơ ước cũng theo đó trôi đi. Tối hôm đó, tôi về nhà, gục đầu trên bàn học. Mẹ bước đến, đặt tay lên vai tôi và chỉ nói một câu nhẹ nhàng nhưng thấm sâu: "Con thấy chưa? Những lần trì hoãn hôm nay, chính là những giọt nước mắt của ngày mai".

Lời mẹ không hề trách móc, chỉ nhắc nhở và dẫn tôi nhìn vào

thực tại. Tôi cảm thấy vừa xấu hổ vừa thức tỉnh. Lần đầu tiên, tôi nhận ra rằng trì hoãn không chỉ làm mất thời gian, mà còn lấy đi cơ hội và cả niềm tin vào bản thân.

III. Sau lần thất bại đó, tôi quyết định thay đổi. Tôi bắt đầu học cách lập kế hoạch, chia nhỏ mục tiêu và hoàn thành chúng từng bước một. Tôi đặt giờ biểu cụ thể cho việc học, việc làm thêm, và thậm chí cả thời gian nghỉ ngơi.

Ban đầu, mọi thứ thật khó. Thói quen trì hoãn đã ăn sâu trong tôi. Có hôm tôi muốn bỏ cuộc, muốn lại nói: "Ngày mai làm cũng được". Nhưng mỗi lần như vậy, tôi lại nhớ ánh mắt, nhớ lời cha mẹ từng nói, và tự nhủ: "Không, hôm nay phải bắt đầu. Nếu không, ngày mai sẽ hối tiếc".

Chính sự kiên trì từng ngày ấy đã giúp tôi dần gạt hái thành công. Tôi ôn tập kỹ lưỡng cho các kỳ thi đại học, tham gia các hoạt động ngoại khóa, và lần lượt vượt qua những cột mốc tưởng chừng không thể. Niềm hạnh phúc khi thấy kết quả cuối cùng không chỉ là sự thành công về điểm số, mà còn là cảm giác tự hào về việc mình đã không trì hoãn nữa.

IV. Giờ đây, khi đã đi làm, tôi thường nhắc bản thân rằng: mỗi phút giây đều quý giá. Tôi nhận ra rằng những lần trì hoãn, dù nhỏ nhất, đều có thể để lại hối tiếc. Và ngược lại, những nỗ lực hôm nay sẽ trở thành bước đệm cho thành công ngày mai.

Tôi cũng nhận ra một điều quan trọng: tình yêu của cha mẹ luôn âm thầm dẫn dắt con cái. Họ không chỉ lo lắng cho ta khi thất bại, mà còn dạy ta hiểu giá trị của thời gian và sự kiên trì. Nhờ cha mẹ, tôi học được rằng trì hoãn không chỉ là thói quen xấu, mà là cơ hội để ta thức tỉnh, để ta thay đổi, và để ta trưởng thành.

Khi đối mặt với công việc, dự án hay những thử thách mới, tôi

luôn nhắc mình: "Hôm nay, phải làm. Ngày mai, sẽ không hối tiếc".

Và chính nhờ lời nhắc ấy, tôi cảm thấy tự do, cảm thấy mình làm chủ cuộc sống của chính mình.

V. Rồi sẽ đến lúc nhìn lại, ai cũng nhận ra rằng những việc từng chần chừ, những lời chưa kịp nói, những bước chưa dám đi... đều để lại trong lòng nỗi tiếc nuối. Nhưng mỗi ngày vẫn là một cơ hội mới để sửa chữa, để bắt đầu, để sống với trọn vẹn ý nghĩa của bản thân. Tình yêu của cha mẹ, với sự âm thầm và kiên nhẫn, luôn nhắc nhở rằng không bao giờ quá muộn để hành động, để dám sống và dám cho đi. Hôm nay trì hoãn, ngày mai sẽ hối tiếc, nhưng nếu biết trân trọng thời gian hiện tại, con người có thể biến mỗi ngày thành một bước tiến giá trị, thành hành trình trọn vẹn không còn nuối tiếc.

Vấp ngã là bài học để con trưởng thành

(Hiền Mai)

Cuộc sống không bao giờ trải thảm đỏ cho ai, và mỗi người đều phải đối diện với những lần vấp ngã. Những thất bại, những tổn thương hay những sai lầm không phải để hạ gục, mà là để dạy cho con người bài học về tính kiên nhẫn, về nghị lực và về bản thân mình. Mỗi lần ngã xuống là cơ hội để nhận ra sức mạnh tiềm ẩn, để học cách đứng dậy và tiếp tục bước đi. Chính trong

những khoảnh khắc khó khăn ấy, con người mới dần trưởng thành, biết trân trọng giá trị thực sự của cuộc sống và của tình yêu - thứ tình yêu âm thầm nâng đỡ từ cha mẹ, giúp ta không bao giờ mất niềm tin vào chính mình. Vấp ngã là bài học để trưởng thành, bởi chỉ khi trải qua thử thách, con người mới thực sự hiểu và lớn lên.

I. Tôi luôn nỗ lực trong học tập, nhưng nhiều khi vì thiếu kinh nghiệm và sự tự tin, tôi thường thất bại ngay cả với những việc tưởng chừng đơn giản.

Hồi cấp hai, tôi tham gia cuộc thi viết văn của trường. Tôi tự tin vào ý tưởng của mình, nhưng khi nhận kết quả, tôi không đạt giải. Cảm giác thất vọng tràn ngập, tôi buồn bã và không dám đối diện với bạn bè. Trong lòng, tôi tự hỏi: "Mình thật sự kém cỏi hay sao?"

Cha mẹ tôi không hề trách mắng. Mẹ nhẹ nhàng vuốt tóc tôi và nói: "Con à, vấp ngã không phải để con dừng bước, mà là để con học cách đứng lên mạnh mẽ hơn".

Tôi chưa thực sự hiểu hết lời mẹ, nhưng ánh mắt tràn đầy yêu thương của cha mẹ đã gieo trong tôi một hạt giống niềm tin: rằng thất bại không định nghĩa con người tôi, mà cách tôi đứng dậy mới quan trọng.

II. Lên lớp 12, tôi tiếp tục gặp những cú vấp ngã lớn hơn. Kỳ thi cuối năm, tôi dành nhiều thời gian cho các môn mình thích, nhưng lại chủ quan với những môn còn yếu. Kết quả là điểm số không như mong đợi, và cơ hội vào trường đại học mà tôi mơ ước gần như vụt mất.

Tối hôm ấy, tôi gục đầu xuống bàn học, nước mắt rơi. Tôi cảm thấy mình thất bại toàn diện, thấy bản thân thật yếu đuối. Tôi tưởng như mọi nỗ lực trước đây đều trở nên vô nghĩa.

Cha đến bên, không nói gì nhiều, chỉ đặt tay lên vai tôi: "Con à, cuộc đời không bao giờ chỉ có thành công. Những vấp ngã hôm nay sẽ dạy con cách kiên cường, dạy con nhận ra giá trị của nỗ lực và sự cố gắng". Lời cha nhẹ nhưng sâu, khiến tôi chợt nhận ra rằng thất bại không phải là kết thúc, mà là bài học quý giá nhất.

III. Sau kỳ thi thất bại, tôi quyết định không bỏ cuộc. Tôi tự nhủ rằng nếu muốn trưởng thành, tôi phải học cách biến vấp ngã thành sức mạnh. Tôi lên kế hoạch chi tiết cho việc ôn tập, nhờ thầy cô và bạn bè hỗ trợ, và quan trọng nhất, học cách đối diện với sai lầm của mình.

Ban đầu thật khó. Có lúc tôi cảm thấy mệt mỏi, muốn từ bỏ, muốn trốn tránh. Nhưng mỗi lần như vậy, tôi lại nhớ ánh mắt cha mẹ, nhớ lời họ: thất bại không định nghĩa con người, mà cách con đứng lên mới quan trọng. Từng ngày, từng bước, tôi tiến bộ. Những bài tập khó dần trở nên quen thuộc, những kiến thức mới không còn đáng sợ. Và quan trọng hơn, tôi học được cách tin vào bản thân, học được tính kiên nhẫn và sự quyết tâm.

IV. Kỳ thi đại học năm đó, tôi không còn là đứa học sinh vụng về, ngại thử thách nữa. Tôi bước vào phòng thi với lòng tự tin, chuẩn bị tốt mọi kiến thức. Khi nhận kết quả, tôi đã trúng tuyển vào trường mình mong muốn. Niềm hạnh phúc không chỉ là việc đỗ đại học, mà là cảm giác tự hào về bản thân: tôi đã đứng lên sau nhiều vấp ngã, đã học được bài học quý giá về nỗ lực và kiên cường. Tôi biết, chính những thất bại trước đây đã rèn luyện tôi trở nên trưởng thành hơn.

V. Giờ đây, khi đã đi làm và đối mặt với những thử thách trong cuộc sống, tôi thường nhắc mình; vấp ngã không phải là thất bại, mà là bài học. Mỗi lần gặp khó khăn, tôi lại nhớ về những ngày tháng học trò: những lần bị trượt, những cú vấp khiến trái tim đau nhói, nhưng cũng chính nhờ chúng mà tôi

trưởng thành.

Cha mẹ không thể đi thay bước chân của tôi, nhưng họ đã luôn bên cạnh, âm thầm dõi theo, chờ tôi học cách đứng lên. Nhờ tình yêu ấy, tôi nhận ra rằng: vấp ngã hôm nay là sức mạnh của ngày mai.

Giờ đây, mỗi khi gặp thử thách, tôi không sợ thất bại nữa. Tôi chỉ cần nhớ lời mẹ và cha: "Con à, đừng sợ vấp ngã. Hãy bước đi, vì vấp ngã hôm nay sẽ dạy con trưởng thành".

VI. Nhìn lại hành trình, sẽ thấy rằng những lần vấp ngã từng tưởng là kết thúc lại chính là bước đệm cho sự trưởng thành. Chúng dạy con người kiên cường hơn, nhạy cảm hơn và biết quý trọng những điều giản dị nhưng sâu sắc trong cuộc sống. Tình yêu của cha mẹ, thầm lặng mà bền bỉ, luôn nhắc nhở rằng không có thất bại nào là vô ích, miễn là ta học được bài học và biết đứng lên. Vấp ngã là bài học để trưởng thành, và chính nhờ những bài học ấy, con người mới tìm thấy sức mạnh nội tại, đủ can đảm bước tiếp và sống trọn vẹn với chính mình.

Học cách yêu chính mình, dù chưa hoàn hảo

(Diệp Hà)

Trong cuộc sống, con người thường so sánh bản thân với người khác, nhìn vào những thiếu sót, những khiếm khuyết của chính mình và quên đi rằng sự hoàn hảo chỉ là ảo ảnh. Yêu chính mình không phải là kiêu ngạo hay ích kỷ, mà là hiểu rằng mỗi con người đều có giá trị riêng, đều xứng đáng được trân trọng và nâng niu, dù vẫn còn những sai sót, những hạn chế. Học cách yêu chính mình, dù chưa hoàn hảo, là bước đầu để con người sống trọn vẹn, tự tin bước đi trên hành trình của đời mình.

I. Những năm tháng áo trắng và bảng đen, tôi thường cảm thấy mình chưa đủ tốt. Tôi gầy gò, ít nói, không giỏi thể thao, không nổi bật trong lớp. Tôi hay so sánh bản thân với bạn bè: người nhanh nhẹn, xinh đẹp, nói năng lưu loát, hay đạt điểm cao. Mỗi lần nhìn thấy họ, tôi lại thấy bản thân mình thật nhỏ bé và kém cỏi.

Những suy nghĩ ấy khiến tôi dần thu mình lại. Tôi ít tham gia các hoạt động của lớp, ít nói chuyện với bạn bè, và thường tránh ánh mắt người khác. Tôi tự nhủ: "Nếu mình hoàn hảo hơn, có lẽ mình sẽ được yêu quý hơn".

Cha mẹ tôi không để tôi chìm trong mặc cảm ấy quá lâu. Một buổi chiều, mẹ ngồi bên tôi, cầm tay tôi và nói: "Con à, con không cần hoàn hảo. Cha mẹ yêu con vì con là con, với tất cả những điều tốt và chưa tốt. Hãy học cách yêu chính mình trước, rồi con sẽ thấy thế giới cũng yêu con hơn.

Lúc ấy, tôi chỉ lặng im, chưa hiểu hết. Nhưng lời mẹ như một hạt giống, âm thầm nảy mầm trong trái tim tôi.

II. Lên cấp ba, áp lực học tập và kỳ vọng từ mọi người khiến tôi càng thấy bản thân chưa đủ. Tôi hay thất bại trong

những việc mình tự tin sẽ làm được: bài kiểm tra toán không như ý, bài văn bị điểm thấp, thậm chí đôi khi bị bạn bè bỏ qua trong các hoạt động nhóm.

Mỗi lần thất bại, tôi đều tự trách mình: "Mình quá kém, mình không xứng đáng". Tôi cảm giác như mọi cố gắng đều vô ích, và có lúc muốn từ bỏ tất cả.

Cha tôi nhìn thấy nỗi buồn trong mắt tôi, nhẹ nhàng đặt tay lên vai tôi và nói:

"Con à, tuy còn nhiều khuyết điểm, nhưng cha mẹ thấy cả nỗ lực và tấm lòng của con. Không ai sinh ra đã hoàn hảo cả. Yêu bản thân, dù chưa hoàn hảo, là bước đầu tiên để trưởng thành".

Lần này, lời cha khiến tôi dừng lại. Tôi bắt đầu nhận ra rằng việc chê trách bản thân liên tục không làm tôi khá hơn, mà chỉ làm tôi đau khổ hơn.

III. Tôi bắt đầu thử một cách mới để nhìn mình. Mỗi tối, tôi ngồi trước gương, nhìn thẳng vào mắt mình và tự nhủ: "Mình đã cố gắng hết sức. Mình xứng đáng được yêu". Tôi tập viết nhật ký, ghi lại những điều mình đã làm được trong ngày, dù nhỏ nhặt.

Ban đầu, thật khó. Tôi vẫn so sánh mình với người khác, vẫn cảm thấy thiếu sót. Nhưng tôi học cách nhận ra: yêu bản thân không có nghĩa là không sửa sai hay không học hỏi, mà là chấp nhận rằng mình đang trên hành trình hoàn thiện.

Cha mẹ luôn bên tôi, cổ vũ tôi bằng những hành động nhỏ: mẹ khen tôi khi tôi hoàn thành bài tập, cha nhắc nhở tôi khi tôi tự trách mình quá nhiều. Tình yêu của họ không ồn ào, nhưng vô cùng vững chắc, giúp tôi từng bước tin vào bản thân.

IV. Dần dần, tôi thay đổi. Tôi không còn sợ tham gia các hoạt động lớp, không còn tránh ánh mắt bạn bè. Tôi học cách

nói ra suy nghĩ, bày tỏ cảm xúc, và tự tin hơn trong học tập.

Một lần, trong một cuộc thi văn cấp trường, tôi không còn viết để so sánh hay chứng minh mình, mà viết từ trái tim, từ trải nghiệm của bản thân. Kết quả không phải là giải cao nhất, nhưng khi đọc bài của mình, tôi tự hào và cảm thấy yêu bản thân nhiều hơn. Thành công lớn nhất không phải là giải thưởng, mà là cảm giác tự tin và chấp nhận chính mình.

V. Giờ đây, khi đã đi làm, tôi hiểu rằng yêu bản thân là hành trình cả đời. Tôi vẫn còn khuyết điểm, vẫn còn những lúc sợ hãi hay so sánh, nhưng tôi biết cách đứng lên, yêu thương và trân trọng chính mình.

Tình yêu của cha mẹ là nền tảng giúp tôi nhận ra điều đó. Họ không ép tôi trở nên hoàn hảo, mà dạy tôi trân trọng con người thật của mình, kiên nhẫn với bản thân và tiếp tục trưởng thành.

Mỗi khi gặp thử thách hay thất bại trong công việc, tôi tự nhủ: "Mình đang trên hành trình, chưa hoàn hảo, nhưng vẫn xứng đáng được yêu thương".

Và chính nhờ tình yêu của cha mẹ, tôi học được rằng: yêu bản thân không phải là ích kỷ, mà là cách để sống trọn vẹn và bước tiếp trên con đường trưởng thành.

VI. Yêu bản thân là một hành trình, không phải đích đến. Nó đòi hỏi sự kiên nhẫn, lòng bao dung và dũng cảm đối diện với những khiếm khuyết của chính mình. Chính nhờ yêu bản thân, con người mới có thể mở lòng yêu thương người khác, chấp nhận những thử thách và bước tiếp trong đời với tâm hồn nhẹ nhàng hơn. Tình yêu của cha mẹ, âm thầm và kiên nhẫn, nhắc nhở rằng mỗi người đều xứng đáng được yêu, dù chưa hoàn hảo.

Khi lo lắng và tự ti, hãy tập trung vào điều con có thể làm tốt

(Phan Văn)

Trong cuộc sống, ai cũng có những lúc cảm thấy lo lắng, tự ti trước thử thách hay so sánh bản thân với người khác. Những lúc ấy, dễ dàng bị cuốn vào cảm giác bất lực và nghi ngờ chính mình. Nhưng thay vì để nỗi sợ chi phối, con người có thể nhìn vào những điều mình có thể làm tốt, những khả năng và điểm mạnh vốn luôn tồn tại. Tập trung vào những điều này không chỉ mang lại cảm giác tự tin mà còn mở ra cơ hội để tiến bước, từng bước một, bằng chính năng lực của bản thân. Tình yêu của cha mẹ luôn nhắc nhở rằng mỗi người đều có giá trị riêng và đều có thể tỏa sáng theo cách riêng của mình. Khi lo lắng và tự ti, hãy tập trung vào điều mình có thể làm tốt, bởi đó chính là điểm khởi đầu để vượt qua nỗi sợ và trưởng thành.

I. Những năm tháng còn đi học, tôi thường cảm thấy lo lắng và tự ti trước mọi việc. Mỗi lần đứng trước lớp, phát biểu, hay tham gia bài kiểm tra, tim tôi đập mạnh, tay chân run rẩy. Tôi thấy bạn bè xung quanh tự tin, nhanh nhẹn, và điều đó khiến tôi càng thu mình lại.

Tôi nhớ có lần giáo viên giao bài thuyết trình nhóm, tôi lo lắng đến mức gần như không ngủ được. Tôi sợ nói sai, sợ bị bạn cười, sợ bị chê bai. Trong lòng, tôi tự hỏi: "Mình có đủ khả năng để làm tốt không?"

Cha mẹ tôi nhận ra sự lo lắng trong tôi. Một buổi tối, mẹ ngồi cạnh tôi, mỉm cười và nói: "Con đừng cố làm tất cả mọi thứ hoàn hảo. Hãy tìm ra điều con có thể làm tốt và tập trung vào nó. Cha mẹ tin rằng con sẽ làm được".

Lời mẹ nhẹ nhàng mà sâu sắc, gieo vào tôi một cảm giác an yên.

Tôi bắt đầu thử nhìn lại bản thân, tìm ra những điều mình làm tốt thay vì chỉ nhìn vào những thiếu sót.

II. Tuy vậy, lo lắng vẫn thường kéo tôi trở lại những cảm giác tự ti. Tôi tham gia các cuộc thi viết văn, thi học sinh giỏi, hoặc các hoạt động lớp nhưng kết quả không như mong muốn. Tôi thất vọng về bản thân, nhiều lúc muốn bỏ cuộc.

Một lần, trong cuộc thi hùng biện cấp trường, tôi run đến mức quên lời giữa chừng. Cảm giác bẽ mặt khiến tôi muốn trốn tránh mọi người. Tôi tự nhủ: "Mình thật sự không đủ giỏi, mình luôn thua kém".

Cha tôi ngồi xuống bên tôi, đặt tay lên vai tôi, giọng trầm ấm: "Con à, thất bại không làm con kém cỏi. Điều quan trọng là con biết mình có thể làm tốt điều gì và tiếp tục cố gắng. Cha mẹ luôn tin vào con".

Lời cha giúp tôi nhận ra rằng, thay vì sợ hãi và so sánh, tôi cần nhìn vào điểm mạnh của mình. Những vấp ngã không định nghĩa con người tôi, mà cách tôi sử dụng những điểm mạnh của bản thân mới thực sự quan trọng.

III. Tôi bắt đầu thử một cách tiếp cận mới: Thay vì lo lắng về những thứ mình chưa làm được, tôi tập trung vào điều mình có thể làm tốt. Tôi ghi lại danh sách những kỹ năng, khả năng mà mình tự tin: viết văn, vẽ, tư duy sáng tạo, chăm chỉ học tập.

Tôi tham gia các hoạt động phù hợp với khả năng của mình, dần dần thấy tự tin hơn. Mỗi lần hoàn thành một bài văn, một bài tập, hay một công việc được giao, tôi cảm thấy vui và hạnh phúc. Tôi học được rằng tập trung vào điểm mạnh giúp tôi vượt qua lo lắng, biến tự ti thành động lực để phát triển.

IV. Nhờ thay đổi cách nhìn và tập trung vào điều mình làm tốt, tôi bắt đầu gạt hái những thành quả nhỏ. Tôi đạt giải

trong các cuộc thi viết văn cấp trường, được thầy cô khen ngợi, và quan trọng hơn, tôi cảm thấy tự tin vào bản thân.

Một lần, khi đứng trước lớp thuyết trình, tôi vẫn lo lắng, nhưng thay vì sợ hãi, tôi tập trung vào khả năng trình bày của mình. Bài thuyết trình diễn ra suôn sẻ và tôi nhận ra rằng: Khi tập trung vào điểm mạnh, lo lắng và tự ti không còn kiểm soát được mình.

Cha mẹ tôi mỉm cười, không nói gì nhiều, nhưng ánh mắt họ là niềm khích lệ lớn nhất. Tôi hiểu rằng, chính tình yêu âm thầm của họ đã giúp tôi tìm thấy sức mạnh bên trong.

Giờ đây, khi đã đi làm và đối diện với những thử thách trong công việc, tôi luôn nhắc mình: lo lắng và tự ti là cảm giác bình thường, nhưng chúng không quyết định con người tôi. Điều quan trọng là biết mình có thể làm tốt điều gì và tập trung vào đó.

Tình yêu của cha mẹ giúp tôi nhận ra rằng, thay vì sợ hãi, chúng ta cần tìm ra sức mạnh riêng và phát huy nó. Mỗi lần tôi áp dụng bài học này, tôi lại thấy tự tin hơn, bình tĩnh hơn và biết trân trọng bản thân.

V. Những khoảnh khắc lo lắng và tự ti từng tưởng như áp lực vô tận lại chính là cơ hội để con người học cách nhận ra sức mạnh nội tại. Khi biết tập trung vào những điều mình làm tốt, ta không chỉ cảm thấy tự tin hơn mà còn biết trân trọng hành trình của chính mình, từng bước đi trên con đường trưởng thành. Tình yêu của cha mẹ, âm thầm và kiên nhẫn, như một ngọn đèn dẫn đường, nhắc nhở rằng mỗi người đều có khả năng để vượt qua nỗi sợ, tìm thấy niềm tin và bước tiếp. Khi lo lắng và tự ti, hãy tập trung vào điều mình có thể làm tốt, bởi chính từ đó, con người mới khai mở được tiềm năng, tìm thấy sự bình an và sức mạnh thực sự trong cuộc đời.

Đừng bỏ cuộc, ở cuối đường hầm vẫn còn ánh sáng

(Thành An)

Dù cho hiện tại có tăm tối, chật chội và tương chừng không lối thoát, thì hy vọng vẫn âm ỉ cháy trong tim ta như ngọn nến không bao giờ tắt. Những khó khăn, những nỗi buồn, hay những lần gục ngã không phải là dấu chấm hết, mà chỉ là một đoạn đường thử thách để ta mạnh mẽ hơn. Chỉ cần ta không buông bỏ, không quay đầu lại, thì ánh sáng cuối con đường ấy, dù mờ nhạt hay rực rỡ vẫn luôn chờ đợi ta bước tới.

I. Tôi chuyển trường giữa năm lớp 8, mang theo một chiếc cặp nặng và một niềm hy vọng mong manh: "Biết đâu ở nơi mới, mình sẽ có những người bạn mới, những kỷ niệm đẹp mới, và một cơ hội bắt đầu lại từ đầu..."

Buổi sáng đầu tiên đến lớp mới, trời không mưa, nhưng lòng tôi cứ âm u lạ. Khi cô giáo chủ nhiệm dẫn tôi vào lớp, giới thiệu tôi tên An, cô lớp ngẩng lên nhìn thoáng qua, rồi ai lại làm việc nấy. Không có ai cười, không có ai chào, cũng chẳng ai hỏi "Bạn từ đâu đến?". Tôi được xếp ngồi vào chiếc bàn cuối cùng gần cửa sổ, cũng là nơi duy nhất còn trống. Tôi nhớ mình đã nhìn ra sân trường, nơi những nhóm học sinh cười đùa ríu rít, rồi tự hỏi: "Phải chăng mình là người duy nhất lạc lõng ở đây?"

Giờ ra chơi, tôi đứng dậy thật chậm, chần chừ không biết nên đi đâu. Không có bàn tay nào vẫy gọi, không có tiếng cười nào chào đón. Tôi giả vờ bận đọc sách, nhưng thật ra chỉ đang cố che đi sự trống rỗng trong lòng. Cảm giác bị "bỏ quên" ngay giữa một nơi đông người, có lẽ chính là nỗi cô đơn thật sự đầu tiên mà tôi đối mặt.

II. Có một tiết sinh hoạt lớp, cô giáo đưa ra một nhiệm vụ nhỏ: bầu nhóm trưởng cho các tổ. Tôi lấy hết can đảm giơ tay, vì

tôi đã từng làm tổ trưởng ở trường cũ. Tôi muốn thử sức mình, muốn được tin tưởng. Tôi đã nghĩ: "Mình sẽ cố gắng làm tốt. Đây là cơ hội để kết nối với mọi người".

Nhưng khi cô hỏi: "Ai đồng ý để bạn An làm tổ trưởng?", lớp học im lặng đến mức nghe rõ cả tiếng quạt quay. Không một cánh tay giơ lên. Không một ánh mắt động viên. Tôi cố giữ nụ cười, gật đầu như không sao, nhưng trong lòng như vừa có thứ gì đó rơi vỡ. Từng mảnh vụn của sự tự tin lặng lẽ vỡ ra như tiếng ly thủy tinh chạm đất.

Tôi không trách ai cả. Nhưng tôi đã tự trách mình. Có lẽ mình không đủ thân thiện. Có lẽ mình tẻ nhạt. Có lẽ... mình chẳng có gì để người khác tin tưởng.

III. Vài tuần sau, lớp tôi có một tiết thuyết trình nhóm môn Ngữ văn. Đề tài là "Lòng dũng cảm trong cuộc sống học đường". Tôi rất háo hức. Đây là chủ đề tôi yêu thích, và tôi tin mình sẽ làm được. Tôi dành cả cuối tuần chuẩn bị nội dung, chỉnh sửa slide, viết từng câu thoại, thậm chí còn tập nói trước gương, Tôi đã tưởng tượng khoảnh khắc mình bước lên, tự tin, mạnh mẽ, và mọi người sẽ nhận ra rằng: "À, An cũng giỏi lắm chứ!" Nhưng mọi thứ không diễn ra như tôi tưởng.

Khi bước lên bục, chân tôi bỗng dưng run lên. Tôi nhìn thấy quá nhiều ánh mắt đổ dồn về phía mình. Giọng tôi lạc đi, hơi thở gấp gáp, lời nói bắt đầu rối tung. Slide chiếu lên thì lỗi font chữ, hình ảnh không hiển thị. Một vài tiếng cười rì rầm phía dưới khiến tim tôi đập loạn. Tôi chỉ ước có thể biến mất khỏi nơi đó.

Cô giáo nhẹ nhàng nói: "Các em nên chuẩn bị kỹ hơn". Nhưng câu nói ấy cứ vang mãi trong đầu tôi suốt buổi chiều hôm đó như một lời tuyên án.

Tối hôm đó, tôi ăn cơm trong im lặng. Nỗi buồn nén lại nơi cổ

họng. Bố tôi, người ít nói, đang ăn thì dừng lại, nhìn tôi và hỏi:

- Hôm nay con thuyết trình đúng không?

Tôi gật đầu. Rồi bật khóc. Tôi đã cố mạnh mẽ cả ngày, nhưng chỉ một câu hỏi đơn giản của bố đã khiến tôi sụp đổ.

Bố tôi không dỗ dành mà chỉ kể một câu chuyện nhỏ.

- Ngày xưa, bố từng phải phát biểu trong lễ tổng kết. Lên sân khấu, bố đứng cứng đờ như tượng. Cả sân trường cười ầm. Bố tủi thân đến mức trốn học hai ngày. Nhưng bà ngoại con nói:

"Con có thể thất bại nhiều lần nhưng lần sau con vẫn dám bước lên là con đã chiến thắng được chính mình".

Tôi lặng người. Hóa ra, bố tôi - người nghiêm khắc và lạnh lùng cũng từng sợ hãi như tôi. Cũng từng run rẩy, từng lúng túng, từng đau lòng. Và cũng từng được mẹ của mình động viên bằng một câu đơn giản, nhưng đầy sức mạnh.

IV. Từ hôm đó, tôi bắt đầu thay đổi, không phải bằng những điều lớn lao, mà bằng những hành động nhỏ. Tôi không còn cố trở nên nổi bật hay hoàn hảo. Tôi chỉ cố gắng tốt hơn hôm qua một chút.

Tôi chủ động bắt chuyện với bạn cùng bàn. Tôi giơ tay phát biểu - dù có sai, tôi vẫn mỉm cười. Tôi viết bài cẩn thận hơn, tự nhắc mình không cần giỏi nhất, chỉ cần kiên trì nhất.

Rồi một ngày, có một bạn gái mới chuyển đến lớp. Cô ấy rụt rè, lặng lẽ ngồi ở bàn cuối. Cô ấy cúi mặt suốt buổi, không nói chuyện với ai. Tôi thấy hình ảnh mình ngày xưa trong cô ấy và lần đầu tiên, tôi hiểu cảm giác "có ai đó nhìn thấy mình" quan trọng đến mức nào.

Tôi lại gần, mim cười và nói:

- Minh là An. Cậu tên gì? Muốn ngồi cạnh mình không?

Cô ấy ngẩng đầu lên. Đôi mắt hơi đỏ, nhưng lóe lên một chút hy vọng.

V. Có những lúc, tuổi trẻ giống như một đường hầm dài - lạnh lẽo, cô đơn, và tối đến mức ta không biết liệu mình đang đi đúng hướng hay không. Nhưng điều quan trọng nhất không phải là biết đích đến ở đâu, mà là không bỏ cuộc giữa chừng.

Tôi đã từng cảm thấy vô hình. Đã từng thất bại. Đã từng xấu hổ đến mức không muốn đến lớp. Nhưng tình yêu thầm lặng của cha, một câu chuyện nhỏ, một ánh mắt dịu dàng... đã kéo tôi ra khỏi bóng tối.

Tôi học được rằng: tính cách sẽ quyết định cách ta đứng lên sau mỗi lần ngã, và thái độ chính là thứ xây dựng nên tương lai.

Nếu bạn cũng đang lạc lối, đang thất vọng, hoặc đang bước đi giữa một đường hầm tối tăm thì cũng đừng sợ. Ánh sáng vẫn ở phía trước. Và đôi khi, chính sự kiên trì của bạn, chính tình yêu từ cha mẹ, sẽ là ngọn đèn soi rọi con đường đó.

Chương 2: CHA MẸ CHO CON SỰ SỐNG, CON HÃY SỐNG TỬ TẾ

*"Món quà sự sống từ cha mẹ
là kho báu lớn nhất mà ta từng nhận"*
Khuyết danh

**Cha mẹ cho ta sự sống
nhưng không thể sống thay cuộc đời ta**

(Quốc Huy)

Lớn lên, ai trong chúng ta cũng từng nghĩ: "Ước gì bố mẹ có thể hiểu mình hơn". Có những ngày, ta giận dỗi vì bị cấm đi chơi, thấy bực bội khi bị nhắc nhở về điểm số, hoặc thấy bố mẹ "phiền phức" khi hỏi quá nhiều về chuyện trường lớp. Nhưng ít ai kịp nhận ra rằng: người lớn đôi khi cũng bất lực, cũng hoang mang,

cũng không biết làm gì ngoài việc yêu con theo cách của họ.

Tình yêu của cha mẹ không phải lúc nào cũng là những lời ngọt ngào. Đôi khi, đó là ánh mắt thúc dìm vì chờ con về muộn. Là bữa cơm nguội lạnh chờ mãi mà con mãi chơi chưa về. Là những lần lặng lẽ lùi lại một bước, nhường cho con quyền quyết định dù trong lòng lo lắng đến thắt ruột.

Có người mất rất nhiều năm mới hiểu được rằng: Cha mẹ có thể cho ta sự sống, nhưng không thể sống thay cuộc đời ta. Và cũng chính vì không thể sống thay, họ luôn mong ta đủ mạnh mẽ để tự mình lựa chọn con đường, đủ tử tế để không làm tổn thương ai, và đủ bản lĩnh để bước tiếp, dù đường đời có lúc gập ghềnh.

I. Tôi chưa bao giờ quên bài kiểm tra Toán cuối kỳ năm học lớp 7. Đó là lần đầu tiên tôi nhận điểm dưới trung bình ở một môn học mà tôi từng được khen là học tốt.

Tôi cầm tờ bài về nhà, nhét vội vào cặp như giấu một tội lỗi. Suốt buổi chiều hôm đó, tôi như người mất hồn, chỉ mong bố mẹ không hỏi gì.

Nhưng rồi lúc ăn cơm tối, mẹ đột ngột hỏi:

- Hôm nay kiểm tra Toán phải không con?

Tôi giật mình. Mắt mẹ không gay gắt, cũng không nghi ngờ. Chỉ là ánh nhìn dịu dàng nhưng khiến tim tôi thắt lại. Tôi cúi đầu, khẽ nói nhỏ:

- Con làm bài... không tốt lắm.

- Không tốt là bao nhiêu? - Mẹ hỏi tiếp.

Tôi lặng im. Một lúc sau, tôi lỏm từ giấy nhàu nhĩ ra khỏi cặp, như đang trao lại một bằng chứng thất bại. Mẹ cầm lấy, im lặng một lúc lâu.

Mẹ không mắng. Không la hét. Không hỏi vì sao con lại học kém

thế.

Mẹ chỉ hỏi một câu nói rất nhẹ

- Con có muốn bố mẹ học thay con không?

Tôi lắc đầu. Mẹ cười, xoa đầu tôi:

- Mẹ không thể học thay con, không thể làm bài thay con, cũng không thể sống thay cuộc đời con. Nhưng mẹ sẽ luôn đứng sau, nếu con muốn bắt đầu lại.

Câu nói ấy nghe thì nhẹ, nhưng suốt đêm đó, nó đọng lại trong tôi như một lời nhắc nhở âm thầm: "Cha mẹ có thể cho con sự sống, nhưng không thể đi hộ con cả cuộc đời".

II. Tôi từng là đứa trẻ được kỳ vọng. Năm lớp 6, tôi thi học sinh giỏi Văn cấp huyện. Mẹ đã chuẩn bị từng quyển sách tham khảo, bố dậy sớm cùng tôi ôn bài. Tôi thấy được sự tự hào trong mắt họ, và tôi cũng cảm thấy mình "phải thắng", "phải giỏi", "phải không được khiến họ thất vọng".

Nhưng rồi tôi thi trượt

Danh sách được gọi tên không có tôi. Tôi đứng giữa sân trường, cảm thấy như bị cả thế giới bỏ lại phía sau.

Về nhà, tôi im lặng. Bố mẹ cũng không nói gì, nhưng tôi cảm nhận được nỗi buồn trong ánh mắt của họ. Không trách mắng, nhưng tôi lại cảm thấy tội lỗi kinh khủng. Tôi bật khóc một mình trong phòng, không vì điểm số, mà vì nghĩ mình "đã phụ lòng bố mẹ".

Ngày hôm sau, khi tôi đang định lén giấu những tài liệu ôn thi vào thùng rác, bố tôi bước vào, ngồi xuống, nói khẽ:

- Con biết không, bố chưa bao giờ cần con quá xuất sắc. Bố chỉ mong con biết yêu cuộc đời của chính mình, sống tử tế, và không bỏ rơi bản thân mỗi khi vấp ngã.

Tôi nhìn bố. Và lần đầu tiên trong suốt nhiều năm, tôi hiểu: bố mẹ không cần tôi chiến thắng mọi cuộc thi, họ chỉ cần tôi không gục ngã trước thất bại.

III. Sau bài kiểm tra và kỳ thi thất bại ấy, tôi từng nghĩ mình không đủ giỏi. Từng muốn buông bỏ, nhưng có lẽ, chính tình thương không áp đặt của bố mẹ đã mở ra một lối nhỏ trong lòng tôi.

Mẹ không ép tôi phải học bù ngay. Bố không bắt tôi làm lại đề sai. Họ chỉ để tôi tự đối diện. Và rồi, một ngày, tôi tự ngồi vào bàn học, mở lại những cuốn sách mà mình từng ghét cay ghét đắng, và bắt đầu học lại từng chút một.

Không ai đẩy tôi. Không ai ép tôi. Tôi tự đi. Và tôi nhận ra: bước chân đầu tiên khó nhất không phải là do bài vở khó, mà vì ta sợ phải bắt đầu lại sau khi từng thất bại.

Nhưng tôi đã bắt đầu lại, dù chậm rãi nhưng thật sự là tôi đã tự chọn bước đi lần nữa.

IV. Lần đầu tiên tôi đi học về trễ không báo trước, là vì cùng bạn bè đi xem một trận đá bóng trong khu phố. Tôi nghĩ không sao cả, nhưng khi về đến nhà, mẹ đã đứng chờ trước cổng, ánh mắt lo lắng, tay cầm chiếc điện thoại gọi mãi không được.

Tôi nói lí nhí:

- Con chỉ đi chơi một chút, quên báo với mẹ.

Mẹ không mắng. Chỉ nhẹ nhàng nói:

- Sau này con lớn lên, sẽ có rất nhiều quyết định một mình. Nhưng hãy nhớ, mỗi lựa chọn đều có hậu quả của nó. Con có quyền sống cuộc đời của con, nhưng cũng cần học cách chịu trách nhiệm với nó.

Tôi nhớ mãi câu nói đó. Từ sau hôm ấy, tôi chưa bao giờ đi đâu

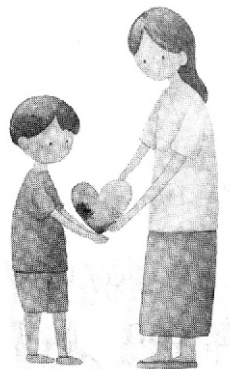
mà không thông báo. Không phải vì sợ bị phạt, mà vì tôi hiểu: Cha mẹ không muốn kiểm soát, họ chỉ đang lo lắng. Và một người biết nghĩ cho người khác chính là người đang học cách sống tử tế.

V. Tuổi thơ của tôi đã đi qua như thế, với những lần vấp ngã, những bài học lặng lẽ, và tình thương âm thầm của bố mẹ. Giờ đây khi nhìn lại, tôi nhận ra: Bố mẹ không thể cầm tay ta mãi, nhưng họ luôn đi bên cạnh, chỉ là lùi một bước, để ta học cách đi bằng chính đôi chân của mình.

Đôi khi, tôi ước gì bố mẹ có thể học thay, thi thay, sống thay những đoạn đời chông chênh của mình. Nhưng tôi cũng hiểu rằng nếu họ làm thế, tôi sẽ mãi là đứa trẻ không thể trưởng thành.

Và vì thế, tôi biết ơn họ không chỉ vì đã sinh ra tôi, mà vì đã trao cho tôi quyền được tự trưởng thành.

Nếu một ngày bạn cảm thấy mệt mỏi, hay thấy mình không đủ mạnh mẽ để tiếp tục, hãy nhớ rằng: Tuổi trẻ là một hành trình và không ai có thể đi thay con đường của bạn. Nhưng bạn có thể chọn cách bước đi bằng lòng kiên nhẫn, bằng tình thương và bằng sự tử tế. Chỉ khi bạn học cách chịu trách nhiệm với chính cuộc đời mình, bạn mới có thể thật sự sống.

Đừng để thế giới ảo làm che mờ công sức cha mẹ

(*Nhật Huy*)

Trong khi ta mãi mê đuổi theo những lượt thích, những dòng bình luận vô nghĩa trên mạng xã hội, thì cha mẹ vẫn âm thầm gánh vác từng gánh nặng cuộc đời để lo cho ta một tương lai tốt đẹp. Những bữa cơm nguội, những giấc ngủ chập chờn, những nếp nhăn ngày một sâu trên gương mặt họ, đó là cái giá của tình thương, của sự hy sinh không lời. Thế giới ảo có thể cho ta niềm vui nhất thời, nhưng gia đình mới là nơi giữ ta lại khi mọi thứ sụp đổ. Đừng để một màn hình nhỏ khiến ta quên mất những tấm lưng còng đang từng ngày vì ta mà gồng gượng.

I. Có một dạo, tôi ghét nghe tiếng mẹ gọi. Thật sự là ghét, không phải vì mẹ làm gì sai, mà vì mẹ cứ hay gọi tôi vào những lúc... tôi đang chơi game, đang chat nhóm, đang xem TikTok hay livestream một trận đấu quan trọng. Chỉ cần nghe tiếng mẹ gọi từ dưới nhà vọng lên, là tôi đã bực.

Tôi từng tự hào vì mình là người "kết nối tốt" - bạn bè nhắc là trả lời liền, game rủ là có mặt ngay. Vậy mà tôi lại thường xuyên "mất kết nối" với bố mẹ mình.

Có lần, tôi chơi đến khuya, mẹ gõ cửa phòng mấy lần, dặn tôi ngủ sớm. Tôi nổi cáu:

- Con lớn rồi, mẹ đừng kiểm soát con nữa!

Mẹ im lặng, nhưng sáng hôm sau, khi tôi xuống nhà, bữa sáng vẫn còn đó. Mẹ vẫn đun nước ấm, vẫn xếp áo đồng phục ngay ngắn như mọi ngày. Tôi không nói gì. Nhưng lần đầu tiên, tôi thấy chột dạ. Có phải... mình đang dần xa cha mẹ, dù ở ngay trong một căn nhà?

II. Hôm ấy, cô giáo dặn cả lớp nộp bài viết chủ đề "Người em biết ơn nhất trong cuộc sống". Ai cũng viết về bố mẹ, ông

bà, thầy cô. Tôi... chẳng viết gì. Không phải vì không có người để biết ơn. Mà vì tôi không nhớ nổi lần gần nhất mình thật sự trò chuyện với bố mẹ là khi nào.

Bữa cơm gia đình, tôi thường vừa ăn vừa dán mắt vào điện thoại. Khi bố hỏi:

- Hôm nay ở lớp thế nào con?

Tôi chỉ ậm ừ.

- Bình thường ạ.

Mẹ nấu món tôi thích, tôi cũng chỉ gật đầu một cái cho có lệ. Trong khi đó, chỉ cần bạn bè nhắn tin: "Có chuyện buồn nè, kè nghe không?", tôi sẵn sàng bỏ cả giấc ngủ để tâm sự đến tận khuya.

Cô giáo nhìn danh sách nộp bài, rồi hỏi tôi:

- Huy, con không có ai để viết à?

Tôi im lặng, nhưng lòng tự dưng trống rỗng. Không phải tôi không có người để viết. Mà vì tôi chưa từng dành đủ thời gian để nhìn thấy họ - những người đang ngày ngày âm thầm yêu thương mình nhất.

III. Tôi từng cắm mặt vào điện thoại đến mức... quên giờ học thêm ở trung tâm. Điện thoại của bố hôm đó cũng bị hỏng nên không thể gọi vì thế bố đã hẹn tối sau giờ tan học bố đón ở cổng. Hết giờ học, tôi lấy điện thoại ra và cắm mặt vào nó ở hành lang lớp học mà quên rằng bố đang đứng đợi dưới trời nắng hơn 30 phút. Lúc nhớ ra, Tôi xem mà chẳng nhớ lại gì. Vừa ngồi lên xe, tôi cúi:

Sao bố không vào tận nơi đón con?

Bố không nói gì, như thể chính bố mới là người có lỗi.

Lúc ấy tôi không hiểu. Mãi về sau, khi có lần tôi đợi một người

bạn mà bạn không tới, tôi mới hiểu cảm giác ấy: cảm giác bị lãng quên, dù mình đã chờ đợi với tất cả chân thành.

Bố không trách tôi, nhưng từ hôm đó, tôi học cách cất điện thoại khi ngồi sau lưng bố, và đôi khi, tôi là người chủ động mở lời:

- Hôm nay bố có mệt không?

Chỉ một câu hỏi đơn giản, mà tôi thấy vai bố thả lỏng. Tôi hiểu, bố mẹ không cần tôi trả ơn. Họ chỉ sợ một ngày nào đó, tôi không còn nhớ đến sự có mặt của họ.

IV. Tôi từng có lần khóc rất to vì bị bạn bè nói xấu trong lớp. Về nhà, tôi đóng cửa phòng, bịt tai, nằm úp mặt xuống gối.

Ngoài cửa, tôi nghe tiếng chân mẹ đi lại mấy lần. Mẹ không gõ cửa phòng, chỉ đứng đó, rồi lại đi. Tôi biết mẹ muốn hỏi, muốn an ủi. Nhưng tôi không mở cửa.

Vì tôi nghĩ: "Mẹ thì biết gì mà chia sẻ?"

Tôi lên mạng, vào một hội nhóm, đăng một bài dài kể về chuyện bị tổn thương, được gần 200 người "like", có vài chục bình luận an ủi. Tôi thấy dễ chịu. Nhưng khi bước ra khỏi phòng, mẹ vẫn đang dọn bếp. Không một lời góp ý. Nhưng cơm tối vẫn sẵn, và cái khăn mẹ lau bàn vẫn thơm mùi nước xả vải tôi thích.

Tôi từng nghĩ, sự quan tâm phải ồn ào. Nhưng tình thương của bố mẹ, lặng lẽ đến mức ta thường xuyên không nhìn thấy.

V. Một lần, khi dọn máy ảnh cũ, tôi vô tình mở được một thư mục lưu ảnh từ 10 năm trước. Trong đó có một tấm hình: tôi đang ngủ gục trên bàn học, còn mẹ đứng phía sau đắp chăn cho tôi. Gương mặt mẹ rất mệt, nhưng vẫn mỉm cười.

Tôi ngồi nhìn tấm ảnh rất lâu. Và lần đầu tiên, tôi tự hỏi: "Trong khi mình đang mãi sống trong thế giới ảo, liệu có bao nhiêu khoảnh khắc ngoài đời thực đã bị mình bỏ lỡ?"

Mẹ tôi - người phụ nữ ít nói, không biết công nghệ, không dùng mạng xã hội vẫn luôn hiện diện trong đời tôi như một chiếc bóng dịu dàng. Nhưng chính vì sự lặng lẽ ấy, tôi đã nhiều lần... quên mất mẹ.

Tôi tắt điện thoại, chạy xuống bếp. Thấy mẹ đang nấu ăn, tôi vòng tay ôm mẹ một cái từ phía sau, điều mà từ nhỏ đến lớn tôi rất hiếm khi làm. Mẹ giật mình hỏi:

- Sao nay lạ thế? Con có chuyện gì à?

Tôi chỉ nói:

- Con xin lỗi vì nhiều lúc quá vô tâm.

Mẹ không nói gì. Chỉ xoa nhẹ vào tay tôi.

Thật ra, yêu thương không phải là tìm kiếm thêm, mà là biết nhìn lại những gì mình đang có.

VI. Thế giới ảo thật hấp dẫn, nó cho ta cảm giác được "kết nối", được "quan tâm", được "nổi bật". Nhưng cha mẹ thì không ở đó. Họ ở bữa cơm đang nguội dần khi con chưa xuống ăn. Họ ở những cuộc điện thoại bị bỏ lỡ vì con bận nhắn tin cho bạn. Họ ở phía sau những cánh cửa đóng kín mà con không chịu mở ra.

Cha mẹ có thể không nói được những câu hoa mỹ. Nhưng họ yêu con bằng từng hành động nhỏ mỗi ngày mà con cần học cách thấy và biết ơn.

Đừng để thế giới ảo làm mờ đi ánh sáng thật từ tình thương của cha mẹ. Và nếu có thể, hãy sống tử tế bắt đầu bằng một câu nói, một cái ôm, hoặc đơn giản là cất điện thoại xuống khi cha mẹ đang gọi con ăn cơm.

Càng giỏi, con càng dễ cảm thấy cô đơn - đó là điều bình thường

(Minh Hạnh)

Trong hành trình sống, con người luôn tìm kiếm giá trị, nỗ lực và sự hoàn thiện bản thân. Khi ta càng giỏi, càng thành công, đôi khi lại cảm thấy lẻ loi giữa thế giới rộng lớn. Không phải vì thiếu tình yêu hay sự quan tâm, mà bởi con đường đi của những người nỗ lực khác biệt thường ít được chia sẻ trọn vẹn, và sự hiểu thấu đôi khi chỉ tìm thấy ở những trái tim đồng cảm. Cô đơn trong những khoảnh khắc ấy là điều bình thường, bởi nó phản ánh sức mạnh, sự dám bước đi và tinh thần tự lập mà không phải ai cũng trải qua. Tình yêu của cha mẹ, với sự lặng lẽ và bao dung, chính là chỗ dựa tinh thần, giúp con hiểu rằng cô đơn không phải nỗi sợ, mà là phần tất yếu của sự trưởng thành.

I. Thời cắp sách đến trường, tôi luôn nhận ra rằng mình khác biệt. Tôi học giỏi, hiểu bài nhanh, thường xuyên đạt điểm cao và được thầy cô khen ngợi. Thế nhưng, bên cạnh những lời ngưỡng mộ, tôi lại cảm thấy trong lòng một khoảng trống khó diễn tả, đó là cảm giác cô đơn.

Bạn bè thân thiết không nhiều. Trong những cuộc trò chuyện hồn nhiên, tôi đôi khi thấy mình lạc lõng. Tôi tự hỏi: "Tại sao càng cố gắng, càng học giỏi, mình lại càng ít người có thể chia sẻ? Mình có gì sai sao?"

Những lúc ấy, cha mẹ là người duy nhất hiểu tôi. Mẹ thường nắm tay tôi và nói: "Con à, cảm giác cô đơn là chuyện bình thường trong cuộc sống vì không phải ai cũng hiểu mình, và đôi khi là do chính mình cảm nhận. Quan trọng là con biết trân trọng bản thân và tìm niềm vui trong những gì mình làm".

Lời mẹ như một liều thuốc êm dịu, giúp tôi hiểu rằng cô đơn

không phải là thất bại, mà là một phần tự nhiên trong hành trình trưởng thành.

II. Dù học giỏi, tôi vẫn thường cảm thấy áp lực từ chính mình. Tôi nhìn các bạn xung quanh cười đùa, tham gia trò chơi, và thấy mình đứng ngoài cuộc. Tôi muốn hòa nhập, nhưng những sở thích học tập của tôi khiến tôi trở nên "khác".

Đôi khi, tôi tự trách: "Mình giỏi nhưng sao lại cô đơn? Mình có lỗi gì sao?" Cha tôi từng ngồi cạnh bàn học, nhìn tôi và nói: "Con à, thành tích không phải là tấm vé để được mọi người hiểu con. Càng giỏi, càng khác biệt, cảm giác cô đơn là điều bình thường. Quan trọng là con biết tự an ủi mình và trân trọng những mối quan hệ thật sự."

Từ lời cha, tôi bắt đầu học cách chấp nhận cô đơn. Tôi hiểu rằng không phải ai cũng có thể đồng điệu với mình, nhưng điều đó không có nghĩa tôi kém giá trị hay không xứng đáng được yêu thương.

III. Tôi dần tìm được sự cân bằng. Vẫn chăm chỉ học tập, tham gia các cuộc thi, viết bài tốt, nhưng tôi cũng mở lòng hơn để kết nối với những người cùng sở thích. Tôi tham gia câu lạc bộ văn học, nhóm nghiên cứu khoa học - nơi tôi tìm thấy những người bạn đồng điệu.

Họ không nhiều, nhưng tôi nhận ra rằng chất lượng quan trọng hơn số lượng. Tôi dần tìm thấy niềm vui trong học tập, trong việc chia sẻ kiến thức, và cô đơn không còn là gánh nặng nữa, nó trở thành cơ hội để hiểu mình sâu hơn.

IV. Theo thời gian, cô đơn không còn là nỗi đau mà trở thành sức mạnh giúp tôi trưởng thành. Tôi học cách tự giải quyết vấn đề, rèn luyện bản lĩnh và phát triển năng lực. Trong những giờ phút tĩnh lặng, khi chỉ có tôi với sách vở và ước mơ,

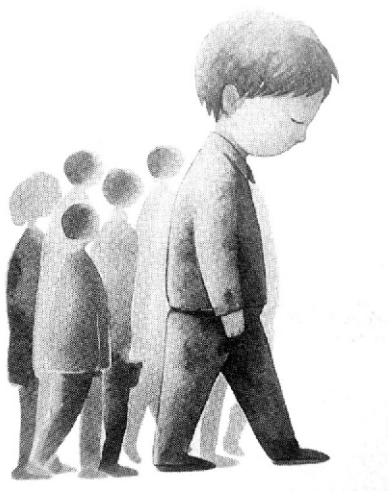
tôi nhìn rõ hơn giá trị và hướng đi của chính mình.

Trong một cuộc thi học sinh giỏi cấp tỉnh, khi đứng trên bục nhận giải, tôi nhìn quanh lớp và chợt hiểu rằng: cô đơn đã dạy tôi kiên nhẫn, tập trung và biết trân trọng những mối quan hệ thật sự. Tôi mỉm cười vì nhận ra mình không thiếu tình thương, chỉ là trải nghiệm nó theo một cách khác.

V. Giờ đây, khi đã đi làm, tôi hiểu rằng cảm giác cô đơn không biến mất. Nó vẫn xuất hiện khi đối diện với khó khăn, hay khi gánh vác trách nhiệm lớn lao. Nhưng tôi đã biết cách đón nhận: tập trung vào năng lực bản thân, tìm những người đồng điệu, và giữ sợi dây yêu thương với gia đình.

Tình yêu của cha mẹ là nền tảng vững chắc nhất. Họ không xóa tan cô đơn, nhưng dạy tôi cách sống cùng nó, chuyển hóa nó thành động lực để tiến về phía trước.

Càng đi xa, tôi càng nhận ra: cô đơn là người thầy thầm lặng dạy ta lắng nghe chính mình, kiên định với giá trị và bước đi bằng niềm tin. Không phải sự cô đơn làm con người yếu đi, mà chính nhờ nó, ta trưởng thành hơn, biết trân trọng tình cảm và sức mạnh nội tại.

Thành công lớn nhất là vượt qua chính mình

(Kim Liên)

Trong cuộc sống, nhiều người nghĩ rằng thành công là danh tiếng, tiền bạc hay những thành tựu mà xã hội nhìn thấy. Nhưng thực ra, thành công lớn nhất không nằm ở những gì người khác khen ngợi, mà nằm ở khả năng vượt qua chính bản thân mình. Nó là sức mạnh để chiến thắng sự lười biếng, nỗi sợ hãi, thất vọng, hay những giới hạn mà chúng ta tự đặt ra. Cha mẹ là những người đầu tiên dạy chúng ta bài học này bằng tình yêu âm thầm nhưng vững chắc, giúp ta nhận ra rằng vượt qua chính mình chính là chặng đường quan trọng nhất của đời người.

I. Tôi thường thấy mình nhỏ bé trước những thử thách. Bài kiểm tra, các cuộc thi học sinh giỏi, hay những buổi thuyết trình trước lớp luôn khiến tôi lo lắng. Tôi hay tự so sánh bản thân với bạn bè: họ nhanh nhẹn, tự tin, đạt điểm cao, còn tôi thì run rẩy và lo lắng.

Mỗi lần thất bại, tôi lại tự nhủ: "Mình không đủ tốt, chắc mình không bao giờ làm được". Cảm giác ấy dường như khiến tôi muốn bỏ cuộc, thu mình lại khỏi những thử thách và cơ hội.

II. Cha mẹ tôi không để tôi chìm trong mặc cảm quá lâu. Một buổi tối, khi tôi ngồi học bài mà lòng đầy lo lắng, mẹ ngồi cạnh, đặt tay lên vai tôi, nhẹ nhàng nói:

"Con à, thành công không phải là không bao giờ thất bại. Thành công là khi con biết đứng dậy mỗi lần vấp ngã, biết vượt qua nỗi sợ hãi và giới hạn của chính mình".

Cha cũng thêm vào: "Con không cần trở thành người giỏi nhất, mà hãy là người dám đối diện và vượt qua chính bản thân con. Cha mẹ tin con sẽ làm được".

Những lời này như một ngọn lửa nhỏ, giúp tôi nhận ra rằng nỗi

sợ và thất bại là bình thường, và chỉ khi dám đối diện với chúng, tôi mới thực sự trưởng thành.

III. Tôi bắt đầu thử thách bản thân từng bước nhỏ. Ban đầu, là tham gia các hoạt động lớp mà tôi từng ngại, như thuyết trình hay tranh luận. Mỗi lần đứng trước lớp, tim tôi vẫn đập mạnh, nhưng tôi tập trung vào chuẩn bị kỹ càng và tin vào khả năng của mình.

Rồi đến các cuộc thi học sinh giỏi, tôi gặp thất bại, có khi là không đạt giải như mong muốn. Nhưng thay vì bỏ cuộc, tôi nhìn vào những gì mình làm được, tìm cách cải thiện và tiếp tục thử lại. Mỗi lần như vậy, tôi nhận ra rằng chiến thắng lớn nhất không phải là giải thưởng, mà là sự dũng cảm để bước tiếp, vượt qua nỗi sợ và giới hạn của chính mình.

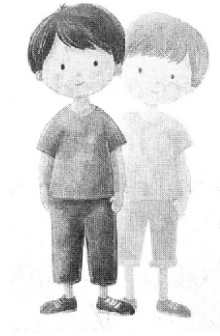
Tôi học được rằng, tự nghi ngờ, thất vọng hay áp lực đều là những chướng ngại vật bình thường trên đường đời. Và chỉ khi tập trung vào việc hoàn thiện bản thân, thay vì chạy đua với người khác, tôi mới cảm thấy bình yên và tự tin.

IV. Giờ đây, khi đã đối diện với những thử thách lớn hơn trong công việc và cuộc sống, tôi hiểu rằng thành công không phải lúc nào cũng là những bước tiến vang dội. Thành công lớn nhất là biết đứng dậy sau thất bại, vượt qua nỗi sợ, vượt qua sự tự ti, và tiến về phía trước.

Cha mẹ đã dạy tôi bằng hành động và tình yêu âm thầm rằng: mỗi lần vượt qua bản thân, tôi trưởng thành hơn, tự tin hơn, và thực sự cảm nhận được giá trị của chính mình. Dù kết quả bên ngoài có ra sao, điều quan trọng là tôi không ngừng nỗ lực để trở thành phiên bản tốt hơn của chính mình.

V. Thành công lớn nhất không phải là danh tiếng hay giải thưởng, mà là khi bạn dám đối diện với chính mình, vượt qua

nỗi sợ, giới hạn và sự nghi ngờ. Khi đó, bạn sẽ thấy mình mạnh mẽ hơn bất cứ ai khác từng tưởng tượng.

Hãy theo đuổi ước mơ, đừng để sự chê cười làm con chùn bước

(Quang Huy)

Nếu có ước mơ, hãy cố gắng theo đuổi, dù cho con đường phía trước không phải lúc nào cũng trải hoa hồng. Bởi ước mơ chính là ngọn lửa thắp sáng trong tim, giúp ta vượt qua những khó khăn, thử thách của cuộc đời. Nhưng khi ước mơ bị giấu cột, bị chê bai hay thậm chí bị phủ nhận, đừng để những lời đó làm lung lay niềm tin của mình. Chính những lúc đó, ta cần mạnh mẽ hơn, kiên định hơn để chứng minh rằng giá trị thật sự không nằm ở lời nói của người khác, mà nằm trong ý chí và nỗ lực không ngừng của bản thân. Giấc mơ sẽ trở thành hiện thực khi ta biết giữ vững niềm tin và không bao giờ từ bỏ.

I. Từ thuở bé, tôi đã có sở thích lặng lẽ: Khi mọi người xem phim hoạt hình, tôi vẽ lại hình ảnh những nhân vật mình thích; khi các bạn vẫn còn đang chơi xếp hình, tôi dùng những mẫu giấy vụn để vẽ ra thế giới mình tưởng tượng. Tôi không đủ tự tin để khoe, nên những bức vẽ của tôi nằm trong ngăn kéo

bàn học, nơi chỉ tôi biết.

Rồi vào năm lớp 7, tôi bắt đầu chia sẻ bức tranh đầu tiên lên mạng - một khuôn mặt mang nhiều biểu cảm. Khi xem số lượt tim và bình luận tăng lên, lòng tôi nháy lên vì vui sướng: "Có người nhìn thấy mình!". Nhưng niềm vui ấy như bong bóng khi nó vỡ: có bạn bè cùng lớp vào bình luận

"Vẽ xấu lắm".

"Chả giống gì cả".

"Mơ mộng quá!".

Tôi xóa bài đăng ấy trong đêm, tim hụt một nhịp. Từ đó, tôi không khoe tranh nữa. Tôi không còn dám cầm bút màu khi có người nhìn. Tôi tự nhủ: "Có lẽ mình nên từ bỏ ước mơ này".

Những lúc đó, tôi nhớ ánh mắt mẹ nhìn tôi về lúc tối muộn, nhìn mắt ba lặng yên khi tôi kể ước mơ. Nhưng sao những cái nhìn ấy dần nhạt nhòa trước những lời chê bai ngoài kia? Và tôi tự hỏi: có phải thế giới ảo đang làm mờ đi những tình thương thật sự?

II. Khi cô giáo thông báo rằng sẽ có tiết thuyết trình tự chọn, tôi quyết định chọn đề tài "Ước mơ của em". Tôi chuẩn bị kỹ lưỡng: lời mở đầu, dẫn chứng từ họa sĩ mà tôi yêu thích, hình ảnh minh họa, thậm chí còn thứ diễn thuyết trước gương nhiều lần.

Đến giờ lên lớp, tôi đứng trước camera lớp online, mặt đỏ bừng, tim đập nhanh như trống. Tôi bắt đầu nói bằng giọng hơi run nhưng cố giữ bình tĩnh: "Ước mơ của em là làm họa sĩ, là vẽ ra những điều người ta không dám nói bằng lời..."

Một bạn bật mic, cười khúc khích: "Thích vẽ làm gì, mơ mộng lãng nhách lắm".

Một bạn khác nói: "Họa sĩ nghèo đói à? Thôi đừng ảo tưởng".

Tiếng cười vang lên, màn hình video hiện ra biểu tượng cười, biểu tượng "haha" từ nhiều người tham gia lớp học trực tuyến. Tôi muốn đóng máy. Tôi muốn biến mất. Tôi cảm giác tự ti tràn ngập, như đang đứng trần truồng trước mắt mọi người, mà chẳng biết che chắn.

Khi tiết học kết thúc và mọi người rời phòng ảo, tôi vẫn đứng đó, mắc kẹt trong nỗi ê chề. Tôi không biết phải nói gì thêm. Mắt ươn ướt. Tôi thoáng nghĩ "Hay mình bỏ? Hay mình sống như mọi người, bỏ cái ước mơ kỳ quặc này đi?"

"Ước mơ dù đẹp đến đâu, nếu bị người khác biến thành trò cười, cũng dễ khiến ta ngại mở miệng".

III. Tối hôm ấy, tôi trở về phòng, ngồi trong bóng tối, chẳng đụng đến bút. Tôi cảm thấy căng cứng ở cổ, lòng đê nặng. Bỗng tiếng bước chân vang lên. Bố mở cửa, nhìn tôi im lặng.

- Con ổn không? - Bố hỏi.

Tôi không trả lời. Bố cầm lấy bức tranh tôi định vứt xuống góc rồi ngồi cạnh giường. Ánh đèn nhạt hắt lên mái tóc bạc sớm. Bố nói chậm:

Con biết không, bố không hiểu nhiều về tranh, nhưng bố biết một điều: khi con làm điều con thích, mắt con sẽ sáng hơn bình thường. Và nếu bố mẹ không đứng sau để tin con, thì ai sẽ tin con khi cả thế giới chê cười?

Tôi rơm rớm nước mắt. Bố nói tiếp:

- Người ta có thể chê ước mơ của con, nhưng họ không có quyền tước đoạt đam mê của con. Con không cần đáp trả bằng lời, chỉ cần đáp trả bằng hành động, bằng việc con vẫn vẽ, vẫn theo đuổi, vẫn không bỏ cuộc.

Bố đặt tay lên vai tôi. Không hứa hẹn điều lớn lao, không ép

buộc, chỉ là sự hiện diện kiên nhẫn. Tôi cảm giác trong bóng đêm của nỗi sợ, có người đang đặt tay vỗ nhẹ nói rằng tôi không đơn độc.

IV. Sinh nhật năm đó, tôi tưởng mẹ sẽ mua cho tôi một món đồ thời trang để "hợp thời", thứ mà bạn bè hay khoe. Nhưng khi mở gói quà thì là một hộp màu nước cao cấp và vài cuốn sổ vẽ. Trước khi tặng, mẹ lặng lẽ nói: - Mẹ biết con hay giấu tranh. Mẹ biết con sợ bị chê, nhưng con không nên từ chối điều khiến con hạnh phúc.

Tôi ôm lấy món quà, nước mắt chực trào. Ánh mắt mẹ hơi đỏ, ánh lên và dịu dàng mà tôi ít khi nhận ra. Mẹ nói tiếp:

Đừng để lời chê cười làm con chùn bước. Có thể con không trở thành họa sĩ nổi tiếng, nhưng con có thể sống như người không bỏ điều mình yêu. Tôi giữ hộp màu gần trái tim. Lần đầu tiên, tôi cảm thấy ước mơ được cho phép tồn tại - không bởi lời khen ngợi của đám đông, mà bởi tình yêu chân thành của mẹ.

Một món quà nhỏ cũng có thể là lời nhắc khẽ tôi rằng: đừng từ bỏ điều khiến trái tim con rung động.

V. Sau cuộc thi vẽ nhỏ trong trường, tôi không đạt giải cao. Nhưng cô giáo chọn bức tranh "Bàn tay của bố" để trưng bày trong góc triển lãm lớp. Tôi tưởng rằng chẳng ai nhìn ngoài cô giáo. Nhưng buổi tối, bố mẹ đến xem. Khi nhìn bức tranh, mẹ đã lặng im. Bố đứng bên cạnh, tay hơi đặt lên vai tôi. Khi chúng tôi trở về nhà, mẹ nói:

- Mẹ mang tranh về. Con treo ở phòng khách nhé.

Tôi ngạc nhiên, vì phòng khách là nơi tiếp khách, không phải chỗ của mình. Mẹ mỉm cười:

- Khi con làm theo điều con thích, mẹ muốn mọi người đến nhà đều nhìn thấy con, nhìn thấy ước mơ của con.

Ngày mai, khi tôi đi học, trước khi ra cửa, mẹ nhìn tôi và nói:

- Nhớ đi học vui con nhé. Hãy vẽ khi có thể. Đừng để ai làm mất nụ cười trong tranh của con.

Bức tranh ấy treo ở phòng khách. Mỗi ngày tôi đi qua, ánh mắt lướt qua màu sắc, đường nét - tôi như nhìn thấy niềm tin của bố mẹ vào tôi. Tôi không cần lời khen của thế giới, chỉ cần mỗi ngày nhìn nó để nhắc mình: mình vẫn có quyền mơ, và mình có người tin mình.

VI. Ước mơ sẽ luôn đối diện với lời bàn ra tán vào, với ánh mắt nghi vấn, với lời chê bai dễ làm ta chùn bước. Nhưng nếu ta im lặng cúi đầu, ước mơ sẽ "chết yểu". Nếu ta giấu mình trong bóng tối vì sợ bị cười, ta sẽ quên mất tiếng cười có thể là gió thoảng, còn ước mơ là gió đưa ta đi thật xa. Hãy mạnh dạn lên tiếng, không bằng lời ca tụng, mà bằng hành động. Hãy vẽ, hãy viết, hãy đóng vai, hãy làm điều bạn ngại nhất để ước mơ không chỉ là giấc mơ.

Và nếu có lúc thế giới ngoài kia khiến bạn thấy mình nhỏ bé, hãy ngoảnh lại - bạn có gia đình, có cha mẹ - những người không cần bạn thành công lớn để yêu bạn. Họ chỉ cần bạn dám bước đi.

Hãy theo đuổi ước mơ, đừng để sự chê cười làm chúng ta chùn bước. Chỉ cần ta không im lặng trước lời chê, ta đã chiến thắng ngay từ lúc dám tiếp tục.

Tình bạn thật sự không cần phải đánh đổi

(Lan Chi)

Trong cuộc đời, ai cũng mong tìm được những người bạn thực sự - những người hiểu mình, chia sẻ với mình mọi vui buồn mà không đòi hỏi hay bắt ta phải thay đổi chính bản thân. Nhưng không ít lúc, con người ta lầm tưởng rằng để được bạn bè quý mến, mình phải đánh đổi, phải làm theo ý người khác, hoặc từ bỏ điều mình tin tưởng. Thực ra, tình bạn thật sự không cần phải đánh đổi; nó được xây dựng trên sự tôn trọng, lòng chân thành và sự đồng điệu trong tâm hồn. Cha mẹ thường là những người dạy chúng ta bài học này một cách âm thầm nhưng sâu sắc, bằng cách quan sát và hướng dẫn chúng ta cách chọn bạn, cách giữ mình giữa những mối quan hệ.

I. Tôi từng trải qua những ngày tháng rối bời về tình bạn. Tôi có một nhóm bạn thân, và lúc đầu, mọi thứ thật vui vẻ: chúng tôi cùng học, cùng chơi, cùng chia sẻ những bí mật nhỏ bé. Nhưng rồi, dần dần, tôi nhận ra rằng không phải mọi mối quan hệ đều lành mạnh.

Có những lúc, để được các bạn trong nhóm chấp nhận, tôi buộc phải làm những việc tôi không muốn: nói dối, giả vờ thích điều mình không thích, thậm chí bỏ qua những nguyên tắc mà bản thân tin tưởng. Tôi cảm thấy khó chịu, mệt mỏi, nhưng lại sợ mất bạn. Tôi tự hỏi: "Liệu tình bạn có thật sự đáng giá nếu mình phải đánh đổi chính mình?"

II. Một lần, trong cuộc thi văn nghệ của lớp, tôi muốn thử sức với vai trò dẫn chương trình. Ban đầu, tôi hào hứng, nhưng nhóm bạn thân lại nói rằng tôi nên nhường vai trò cho người khác vì "thích hợp hơn". Tôi cảm thấy hụt hẫng, nhưng vẫn cố gắng hòa nhập với họ, nhường quyền lợi của mình.

Kết quả, tôi không chỉ bỏ lỡ cơ hội thể hiện bản thân mà còn thấy mình xa rời những giá trị mà tôi trân trọng: sự tự tin, niềm vui khi được thử thách và sự trung thực với bản thân. Lúc đó, cha mẹ đã ngồi bên tôi, nhìn tôi với ánh mắt dịu dàng mà sâu sắc. Mẹ nói: "Con à, tình bạn thật sự không yêu cầu con đánh đổi bản thân. Bạn thật sự sẽ tôn trọng lựa chọn của con, sẽ ủng hộ con mà không bắt con từ bỏ chính mình".

Cha cũng nói thêm: "Con không cần thay đổi để vừa lòng người khác. Khi con sống chân thành, những người bạn đúng nghĩa sẽ ở lại bên con, còn những mối quan hệ đòi hỏi con đánh đổi sẽ tự rút lui".

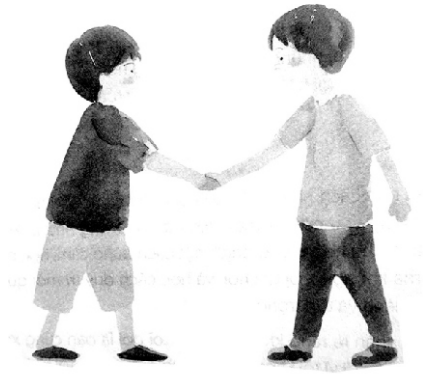
III. Tôi bắt đầu học cách nhận diện tình bạn đích thực. Tôi tìm kiếm những người bạn không yêu cầu tôi thay đổi, mà tôn trọng những khác biệt và lựa chọn của tôi. Tôi học nói "không" một cách dũng cảm, học cách bày tỏ quan điểm mà không sợ bị từ chối, và học cách duy trì mối quan hệ dựa trên sự chân thành và tôn trọng lẫn nhau.

Dần dần, tôi nhận ra rằng không phải ai tôi gọi là bạn cũng xứng đáng. Có những người ra đi vì tôi không chịu đánh đổi, nhưng tôi không còn cảm thấy buồn. Thay vào đó, tôi thấy nhẹ nhõm và tự tin hơn, bởi tôi vẫn giữ được chính mình và biết rằng những người bạn còn lại là những người thực sự quý trọng tôi.

IV. Tình bạn thật sự là nền tảng tinh thần quan trọng. Những người bạn không đòi hỏi tôi đánh đổi bản thân vẫn luôn bên tôi, chia sẻ niềm vui và hỗ trợ khi khó khăn. Tôi nhận ra rằng thành công trong tình bạn không phải là có nhiều bạn, mà là có những người bạn đồng hành chân thành, luôn tôn trọng và đồng cảm.

Cha mẹ đã dạy tôi bằng tình yêu âm thầm rằng, giữ mình trong các mối quan hệ không chỉ giúp tôi cảm thấy an toàn và tự tin,

mà còn giúp tôi xây dựng các kết nối bền vững, mà không phải đánh đổi giá trị hay nguyên tắc của bản thân.

Tự lập là món quà quý nhất con tặng bản thân

(Thu Thảo)

Trong cuộc đời, chúng ta thường mơ về những điều lớn lao: thành công, danh tiếng, tiền bạc hay sự công nhận từ người khác. Nhưng có một món quà không ai có thể trao tặng, mà chỉ chính bản thân mới có thể tự tạo ra đó là sự tự lập. Tự lập không chỉ là khả năng làm mọi việc một mình, mà còn là sức mạnh để tự quyết định, tự chịu trách nhiệm và tự tin bước trên con đường mình chọn.

I. Tôi thường dựa dẫm vào sự hướng dẫn của cha mẹ trong mọi việc: từ việc học, sinh hoạt đến các quyết định nhỏ trong cuộc sống. Mỗi lần cần làm điều gì mới, tôi đều ngần ngại và lo lắng, sợ rằng nếu mình sai, sẽ làm cha mẹ thất vọng. Nhưng chính những lúc đó, tôi cũng nhận ra rằng nếu mãi dựa vào người khác, tôi sẽ không bao giờ biết mình thực sự có thể làm được gì.

Một kỷ niệm tôi nhớ mãi là khi lớp tôi phải chuẩn bị một dự án khoa học nhóm. Tôi được phân công phụ trách phần thuyết trình và quản lý các thành viên. Ban đầu, tôi sợ rằng mình không làm nổi, rằng mọi người sẽ thất vọng nếu tôi không đủ năng lực. Nhưng nhờ sự khích lệ nhẹ nhàng của cha mẹ tôi đã lấy lại động lực. Mẹ nhắc tới:

"Con có thể làm được. Chỉ cần con tự tin, tự lập và tin vào khả năng của mình".

Cha cũng nói thêm:

"Mỗi lần con tự mình vượt qua thử thách, con tặng cho bản thân một món quà quý giá, đó là sự trưởng thành và tự tin".

II. Tôi bắt đầu tập làm mọi việc một cách độc lập: quản lý thời gian học, chuẩn bị bài thuyết trình, giải quyết các mâu thuẫn nhỏ trong nhóm. Ban đầu, mọi thứ thật khó khăn. Tôi thất bại vài lần, có khi làm sai, có khi quên chi tiết quan trọng. Nhưng chính những thất bại đó dạy tôi bài học quý giá: tự lập không có nghĩa là không mắc sai lầm, mà là học cách đứng lên và tự sửa chữa lỗi lầm của mình.

Từng bước, tôi học cách lên kế hoạch, phân công công việc, và tự chịu trách nhiệm với kết quả. Tôi nhận ra rằng khi tự lập, tôi không chỉ hoàn thành nhiệm vụ, mà còn cảm nhận được niềm vui và tự hào từ chính nỗ lực của mình - một món quà mà không ai có thể trao tặng thay tôi.

III. Sau những trải nghiệm đầu tiên, tôi bắt đầu áp dụng tinh thần tự lập vào mọi mặt trong đời sống học đường: học tập, các hoạt động ngoại khóa, quan hệ bạn bè. Tôi không còn sợ phải đưa ra quyết định, không còn quá phụ thuộc vào lời khuyên hay sự giúp đỡ từ người khác. Mỗi lần tự mình hoàn thành một nhiệm vụ, tôi cảm nhận được sự trưởng thành và sự

tự tin lớn dần trong bản thân.

Cha mẹ vẫn luôn theo dõi và ủng hộ, nhưng họ không can thiệp trực tiếp. Họ chỉ lặng lẽ đứng bên, mỉm cười khi thấy tôi biết tự quản lý, biết tự lập, và biết rằng những món quà quý giá nhất trong cuộc đời không phải là vật chất, mà chính là khả năng tự đứng trên đôi chân của mình.

IV. Khi đã trưởng thành, tôi nhận ra rằng tự lập là món quà quý giá nhất mà tôi có thể tặng cho bản thân. Nó giúp tôi đối diện với khó khăn, đưa ra quyết định quan trọng, và tự tin bước trên con đường sự nghiệp và cuộc sống riêng. Không ai có thể làm thay tôi, nhưng chính tôi có thể tự tạo ra cơ hội và vượt qua thử thách.

Cha mẹ đã dạy tôi bằng tình yêu âm thầm rằng sự tự lập không chỉ mang lại thành công bên ngoài, mà còn mang lại giá trị bên trong: sự tự tin, trưởng thành và cảm giác tự do thật sự. Khi nhận ra điều đó, tôi hiểu rằng mỗi bước đi độc lập, mỗi quyết định dám chịu trách nhiệm, là một món quà vô giá mà tôi có thể trao cho chính mình.

Hạnh phúc nằm trên con đường con tự tin tiến bước

(Thu Giang)

Hạnh phúc không phải là một đích đến xa xôi mà ta chỉ có thể nhìn thấy từ xa; hạnh phúc thật sự là những bước chân mà ta dám tự tin tiến lên trên con đường mình chọn. Nó không đến từ việc chạy theo mong muốn của người khác, hay so sánh bản thân với người xung quanh. Hạnh phúc đến khi ta biết đứng vững bằng chính năng lực của mình, dám thử thách và dám đối diện với thất bại mà không mất đi niềm tin. Cha mẹ, bằng tình yêu âm thầm nhưng đầy sức mạnh, luôn muốn nhắc nhở chúng ta rằng tự tin là chìa khóa để bước đi trên con đường hạnh phúc, và chỉ khi có được sự tự tin, ta mới thực sự thấy vui vẻ và bình yên trong cuộc sống.

I. Hồi còn là học sinh, tôi thường bị áp lực bởi kỳ vọng của bản thân và của người khác. Tôi muốn học giỏi, muốn được thầy cô khen, bạn bè quý mến, nhưng đồng thời lại sợ thất bại, sợ bị từ chối. Có những lần tôi muốn tham gia một cuộc thi hùng biện hoặc thử sức với một hoạt động ngoại khóa mới, nhưng lòng đầy lo lắng và do dự. Tôi tự hỏi: "Liệu mình có đủ khả năng? Liệu nếu thất bại, mình có bị mọi người coi thường không?"

Những lúc như vậy, cha mẹ là nguồn động viên vô hình nhưng mạnh mẽ. Mẹ thường nhắc nhở:

"Con à, hạnh phúc không đến từ việc trốn tránh thất bại, mà từ việc con dám tiến bước, dám thử và tin vào chính mình".

Cha cũng nói thêm:

"Điều quan trọng không phải là kết quả, mà là hành trình con tự tin bước đi. Khi con đi trên con đường đó, hạnh phúc sẽ luôn ở bên con".

II. Một kỷ niệm tôi không bao giờ quên là khi lớp tôi tổ chức một cuộc thi hùng biện. Tôi muốn tham gia, nhưng sợ rằng mình không đủ tự tin để đứng trước mọi người và nói trôi chảy. Tôi đã định rút lui, nhưng trong lòng vẫn có một tiếng nói nhắc tôi: "Hãy thử đi, dù chỉ một lần thôi".

Cuối cùng, tôi quyết định tham gia. Ban đầu, tim tôi đập nhanh, giọng nói run run và đôi tay nắm chặt. Nhưng khi bắt đầu, tôi nhận ra rằng mọi người lắng nghe tôi, không chỉ vì tôi nói đúng hay sai, mà vì tôi dám đứng lên và trình bày ý kiến của mình. Cảm giác hạnh phúc dâng trào trong tôi - không phải vì chiến thắng, mà vì tôi dám tiến bước với lòng tin vào bản thân.

Từ đó, tôi học được rằng hạnh phúc không phải là kết quả của sự hoàn hảo, mà là niềm vui từ việc dám hành động, dám thử thách, dám sống theo cách mình tin tưởng.

III. Sau trải nghiệm đó, tôi bắt đầu thử sức với nhiều hoạt động hơn, từ tham gia các dự án nhóm, đi học ngoại khóa, đến đứng trước lớp trình bày bài tập. Mỗi lần bước ra khỏi vùng an toàn, tôi cảm nhận sự trưởng thành và hạnh phúc tăng dần. Tôi học cách chuẩn bị tốt hơn, học cách quản lý sự lo lắng, và học cách nhìn nhận thất bại như một bài học quý giá, không phải là điều làm mất đi giá trị của bản thân.

Cha mẹ vẫn âm thầm quan sát, không can thiệp, nhưng luôn để mắt đến từng bước tôi đi. Họ mỉm cười khi thấy tôi dám đứng lên, dám thử thách, và dần dần trở nên tự tin hơn từng ngày. Từng bước chân, từng nỗ lực nhỏ ấy là minh chứng rằng hạnh phúc thật sự được tìm thấy trên con đường mà ta dám bước đi với lòng tin vào chính mình.

IV. Khi đối diện với những quyết định quan trọng trong sự nghiệp, tôi nhận ra rằng hạnh phúc không phải là những thành tựu lớn lao người khác nhìn thấy, mà là cảm giác bình yên

và trọn vẹn khi ta tự tin tiến bước. Khi dám đảm nhận công việc khó khăn, khi dám theo đuổi ước mơ, khi dám thử những điều mới mẻ, tôi đều cảm nhận được niềm vui trong từng khoảnh khắc, niềm vui từ chính sự tự tin và nỗ lực của bản thân.

Cha mẹ đã dạy tôi bằng tình yêu âm thầm rằng sự tự tin là món quà vô giá, và hạnh phúc sẽ luôn song hành với những bước chân dám tiến lên, bất kể con đường có gặp ghềnh hay thử thách ra sao.

So sánh chỉ lấy đi niềm vui của con

(Tuyết Lê)

Trong cuộc sống, chúng ta thường có xu hướng so sánh bản thân với người khác: điểm số, thành tích, tài năng, hay thậm chí ngoại hình và cách ứng xử. Nhưng điều này hiếm khi mang lại niềm vui; ngược lại, nó thường khiến con người cảm thấy áp lực, tự ti và mất đi niềm hạnh phúc vốn có. Cha mẹ, bằng tình yêu âm thầm nhưng sâu sắc, luôn muốn nhắc nhở chúng ta rằng giá trị thật sự của mỗi người không thể đo bằng những con số hay tiêu chuẩn của người khác. Niềm vui và hạnh phúc thực sự chỉ đến khi ta biết trân trọng bản thân và tiến bước theo cách của riêng

mình.

I. Trước đây, tôi thường xuyên rơi vào cái bẫy so sánh. Tôi nhìn bạn bè trong lớp và tự hỏi tại sao họ có điểm số cao hơn, kỹ năng thể thao tốt hơn, hay dễ dàng được thầy cô khen ngợi hơn mình. Mỗi lần so sánh, tôi lại thấy mình dường như thiếu sót, kém cỏi và thất vọng về bản thân. Niềm vui học tập và vui chơi dần bị thay thế bằng lo lắng và tự ti.

Một lần, khi tham gia một cuộc thi văn cấp trường, tôi thấy bài viết của mình dường như thua kém so với một bạn học xuất sắc khác. Tôi buồn bã, thất vọng và muốn bỏ cuộc, thậm chí tự trách bản thân rằng mình không đủ giỏi. Cha mẹ tôi nhận thấy điều đó, nên khuyên: "Con à, so sánh chỉ lấy đi niềm vui của con. Mỗi người có một con đường riêng, và thành công của người khác không làm giảm giá trị của con đâu".

Những lời này không chỉ là an ủi; chúng là lời nhắc nhở để tôi hiểu rằng niềm vui thực sự nằm trong việc phát triển bản thân, chứ không phải trong việc nhìn vào thành tích của người khác.

II. Từ bài học đó, tôi bắt đầu thử thay đổi cách nhìn nhận. Thay vì so sánh, tôi tập trung vào những gì mình có thể làm tốt, những điểm mạnh riêng và từng bước cải thiện những khía cạnh còn yếu. Tôi bắt đầu đặt mục tiêu cá nhân: nâng cao kỹ năng viết, tham gia các hoạt động ngoại khóa theo khả năng của mình, và học cách tự hào về những nỗ lực của chính mình.

Khi viết bài thi văn, thay vì lo lắng so sánh với bạn, tôi tập trung vào việc truyền tải cảm xúc thật của mình. Khi tham gia các trò chơi, thay vì băn khoăn khi người khác giỏi hơn, tôi vui vì đã hoàn thành tốt vai trò của mình. Từng bước, tôi cảm nhận niềm vui trở lại, một niềm vui đến từ sự tiến bộ, từ sự tự tin và từ việc sống theo cách của riêng mình.

III. Có lần, lớp tôi tổ chức một buổi thi thuyết trình nhóm. Tôi được giao vai trò dẫn dắt và lo phần nội dung. Ban đầu, tôi thấy áp lực vì bạn cùng lớp có năng lực nói trước đám đông rất tốt. Tôi muốn so sánh và lo rằng mình không bằng bạn ấy. Nhưng nhờ nhớ lại lời cha mẹ, tôi tập trung vào việc chuẩn bị tốt, làm sao thể hiện ý tưởng của nhóm một cách rõ ràng nhất.

Kết quả, nhóm chúng tôi không chỉ hoàn thành xuất sắc bài thuyết trình, mà tôi còn nhận ra niềm vui lớn nhất: không phải là việc thắng hay so sánh với người khác, mà là việc mình đã làm tốt nhất có thể và tự tin đứng trước mọi người. Từ đó, tôi hiểu rằng so sánh chỉ lấy đi niềm vui, còn tập trung vào bản thân và nỗ lực từng bước sẽ đem lại hạnh phúc thật sự.

IV. Sau này, gặp những thử thách trong công việc, tôi vẫn nhớ bài học quý giá đó. Thay vì nhìn vào thành tích hay cơ hội của đồng nghiệp, tôi tập trung vào việc hoàn thiện kỹ năng của mình, học hỏi, và tự hào về từng bước tiến. Mỗi lần hoàn thành tốt một dự án, tôi cảm nhận niềm vui trọn vẹn - niềm vui đến từ sự nỗ lực và sự trưởng thành của chính mình. Cha mẹ đã âm thầm dạy tôi rằng niềm vui không đến từ việc so sánh, mà từ việc trân trọng bản thân, tin vào năng lực và tiến bước theo con đường riêng của mình. Khi hiểu điều này, tôi nhận ra rằng hạnh phúc thật sự không bị đo bằng thành tích của người khác, mà bằng sự bình yên và tự tin trong chính trái tim mình.

Nỗi nhọc nhằn của cha mẹ ở nơi con không nhìn thấy

(Nam Ngọc)

Cuộc sống của chúng ta dường như chỉ là những ngày học tập, vui chơi và tận hưởng sự tự do tuổi trẻ. Ít ai nhận ra rằng đằng sau nụ cười của mình, cha mẹ luôn âm thầm gánh chịu biết bao nhọc nhằn, lo lắng và hy sinh. Những bữa cơm trưa vội vã, những đêm thức trắng để hoàn thành công việc, những nỗi lo về tương lai của con, tất cả đều với mong muốn để con được lớn lên trong bình yên. Nỗi nhọc nhằn ấy, ta thường không nhìn thấy, nhưng chính nó hình thành nên nền tảng vững chắc cho cuộc đời ta.

I. Tôi lớn lên trong một ngôi nhà nhỏ nép mình giữa những cánh đồng lúa xanh bát ngát. Mỗi buổi sáng, tiếng gà gáy còn chưa dứt, cha tôi đã gánh đôi quang nặng trĩu ra đồng, còn mẹ thì tất bật nhóm bếp, nấu bữa sáng cho cả nhà. Tuổi thơ tôi bình yên, tưởng như chỉ có tiếng cười, có cơm trắng, có giọng mẹ ấm áp và bàn tay cha thô ráp mà hiền lành.

Khi ấy, tôi không biết những giọt mồ hôi kia là giá của từng bữa cơm, từng quyển sách tôi cầm trên tay. Tôi chỉ thấy cha mẹ luôn vui vẻ, chưa từng than thở. Tôi ngây thơ nghĩ rằng cuộc sống của họ thật giản đơn, chỉ quanh quẩn ruộng vườn và mái nhà. Tôi đâu hiểu rằng, đằng sau mỗi nụ cười là bao nhiêu nỗi lo không dám nói ra - lo mùa màng thất bát, lo tiền học, lo tương

lai của đứa con mà họ đặt hết niềm tin.

II. Năm tôi 18 tuổi, trúng tuyển đại học ở thành phố, cả nhà vỡ òa trong niềm vui. Cha im lặng, chỉ khẽ gật đầu, còn mẹ nước mắt rưng rưng mà vẫn cười: - "Con phải cố gắng nhé, học cho nên người".

Sáng hôm tiễn tôi đi, trời đổ sương mù dày đặc. Cha buộc chặt lại mấy túi hành lý, còn mẹ dúm vào tay tôi một túi vải nhỏ:

- "Toàn đồ ăn mẹ làm, đói thì lấy ra ăn".

Chiếc xe rời bến, tôi ngoái lại, thấy dáng cha đứng nghiêm, đôi bàn tay chai sạn cứ siết vào nhau. Mẹ đứng cạnh, nhỏ bé giữa làn sương, đưa tay quệt nước mắt. Tôi nghĩ họ sẽ sớm vui lại thôi, vì tôi sắp được học, được bay xa. Nhưng tôi đâu biết, kể từ hôm đó, căn nhà ấy sẽ vắng đi tiếng cười của cha mẹ mỗi chiều, thay bằng sự trống trải và nhớ mong.

III. Cuộc sống ở thành phố không dễ dàng, nhưng tôi luôn thấy yên tâm vì tháng nào cha mẹ cũng gửi tiền lên đều đặn. Tôi chỉ biết nói "cảm ơn" mà chẳng bao giờ nghĩ xem cha mẹ lấy tiền ở đâu. Cho đến một lần, về quê đột ngột, tôi thấy cha đang gánh từng bao thóc đi bán giữa trưa nắng, còn mẹ ngồi cặm cùi vá quần áo thuê cho hàng xóm.

Tôi hỏi:

- "Sao cha mẹ không nghỉ ngơi, hay là con đi làm thêm để phụ giúp gia đình mình ạ?"

Cha cười, nụ cười hiền mà thấm thía:

- "Con chỉ cần lo học, chuyện ở nhà đã có cha mẹ lo".

Tôi nhìn đôi bàn tay cha chai cứng, lưng đã khom xuống vì gánh nặng năm tháng. Tôi nhìn mẹ, gương mặt sạm đi vì nắng gió,

mái tóc điểm sợi bạc mà tôi chưa từng để ý. Khi ấy, trái tim tôi chùng lại. Hóa ra, bao nhiêu năm qua, họ đã âm thầm gánh vác tất cả, chỉ để tôi có thể mơ về một tương lai sáng hơn.

IV. Cha mẹ chưa từng kể với tôi rằng họ đã phải trải qua bao đêm thức trắng tính toán, bao lần chịu thiếu thốn mà vẫn nói "ở nhà đủ cả rồi".

Những nỗi nhọc nhằn ấy, cha mẹ giấu kỹ lắm - trong ánh mắt, trong giọng nói, trong từng bữa cơm giản dị.

Tôi nhớ có lần mẹ gọi điện, giọng vui vẻ:

- "Con ăn uống đầy đủ chứ? Ở đây nhà mình vẫn bình thường, con cứ yên tâm".

Nhưng vài hôm sau, hàng xóm nói mẹ phải đi làm thêm, gánh rau ra chợ mỗi sáng sớm. Tôi ghen lời. Tôi hiểu ra rằng, tình yêu của cha mẹ không phải là những điều to tát, mà là sự chịu đựng âm thầm, là những hy sinh không bao giờ đòi hỏi được đáp lại.

Cha mẹ không chỉ nuôi tôi bằng cơm áo, mà còn bằng cả niềm tin, bằng những đêm dài trăn trở, bằng những giọt mồ hôi hòa trong nắng gió. Và tôi, đứa con từng vô tâm đã sống những năm tháng tuổi trẻ mà không hề nhận ra mình đang được yêu thương đến mức nào.

V. Giờ đây, tôi đã đi làm, có thể tự lo cho mình, có thể báo hiếu cha mẹ phần nào. Ngày trở về quê, tôi thấy cha mẹ ngồi bên hiên nhà, cha đan lại chiếc rổ cũ, mẹ phơi thóc ngoài sân. Ánh hoàng hôn nhuộm vàng mái tóc bạc của họ. Tôi bỗng thấy mắt mình cay.

Tôi bước đến, nắm lấy đôi bàn tay gầy guộc ấy và nói trong ghen ngào: - "Cha mẹ ơi, con biết rồi... Con đã thấy những điều

ngày xưa con không thấy. Con biết, tình yêu của cha mẹ lớn lao và thầm lặng biết bao".

Cha cười, mẹ cười hiền như gió đồng, mẹ chỉ khẽ gật đầu, nước mắt long lanh trong ánh chiều. Tôi hiểu, dù có nói bao nhiêu lời cảm ơn, cũng chẳng thể nào đủ.

Bởi tình yêu của cha mẹ là thế - vĩ đại mà bình dị, âm thầm mà bao la. Họ chẳng cần được tôn vinh, chẳng cần được báo đáp, chỉ cần con mình bình yên và hạnh phúc.

Và tôi, trong hành trình cuộc đời mình sẽ mãi mang theo bài học ấy: trên đời này, không có điều gì thiêng liêng hơn tình yêu cha mẹ, và không có nỗi nhọc nhằn nào sâu hơn nỗi nhọc nhằn ở nơi con chưa từng nhìn thấy.

VI. Nỗi nhọc nhằn của cha mẹ ở nơi chúng ta không nhìn thấy là tình yêu vô hình nhưng vô giá. Khi nhận ra và trân trọng điều ấy, ta sẽ biết yêu thương sâu sắc và tiến bước tự tin trên con đường đời.

Chương 3:

DÙ GIAN KHÓ, MONG CON VẪN GIỮ ĐƯỢC NGỌN LỬA TRONG TIM

*"Ngọn lửa bên trong bạn phải bùng sáng
hơn mọi ngọn lửa bên ngoài."*

Les Brown

Muốn phát triển, con cần có nền tảng vững chắc

(Thanh Hồng)

Trong hành trình trưởng thành của mỗi con người, ai cũng khao khát vươn lên, đạt được những thành công và hạnh phúc trong cuộc sống. Thế nhưng, để có thể phát triển bền vững, điều đầu tiên và quan trọng nhất chính là xây dựng cho mình một nền tảng vững chắc, đó có thể là nền tảng về tri thức, nhân cách, kỹ năng hay những giá trị sống tốt đẹp. Giống như một ngôi nhà muốn cao phải có móng sâu, con người muốn tiến xa cũng cần được vun bồi từ gốc rễ.

I. Tôi sinh ra và lớn lên ở một vùng quê nghèo, nơi buổi sáng là tiếng gà gáy, buổi trưa là tiếng gió thổi qua đồng, và buổi tối là ánh đèn dầu leo lét trên bàn học nhỏ. Căn nhà của tôi không có gì đáng giá ngoài tình yêu của cha mẹ - thứ tài sản vô hình mà mãi sau này tôi mới hiểu ra, nó chính là nền tảng vững chắc để tôi có thể trưởng thành.

Khi còn nhỏ, tôi luôn nhìn về thành phố xa xôi với ánh mắt háo hức. Tôi nghĩ chỉ cần có cơ hội bước ra ngoài kia, cuộc đời tôi sẽ thay đổi. Tôi tin rằng ước mơ đủ lớn sẽ tự đưa mình bay xa. Nhưng tôi đâu biết, một cánh diều chỉ có thể bay cao khi có sợi dây vững chắc níu giữ nơi mặt đất.

Và sợi dây ấy chính là cha mẹ tôi.

II. Cha tôi là một người đàn ông trầm lặng, đôi bàn tay chai sạn, gương mặt rám nắng. Cha không giỏi nói lời ngọt ngào, nhưng từng việc ông làm đều chất chứa tình thương sâu thẳm. Mỗi sáng, cha dậy sớm đi làm thuê, đôi vai nặng trĩu, chỉ để có tiền cho tôi đóng học. Còn mẹ, người phụ nữ nhỏ bé, lam lũ quanh năm vẫn luôn mỉm cười dù đôi mắt đã hằn lên những vết thâm của những đêm mất ngủ.

Cha mẹ chưa từng nói với tôi về ước mơ hay lý tưởng cao xa. Họ chỉ dạy tôi bằng những điều giản dị nhất: sống trung thực, biết cố gắng, biết giữ chữ tín, và quan trọng nhất, biết đứng vững bằng chính đôi chân của mình

Có lần tôi than rằng:

- "Sao nhà mình lúc nào cũng thiếu thốn như thế?"

Cha im lặng. Chỉ đến khi tôi lớn, tôi mới hiểu câu trả lời nằm trong đôi bàn tay sần sùi ấy - những bàn tay đã đánh đổi cả sức khỏe và tuổi trẻ để tôi có thể ngồi yên trên ghế nhà trường.

III. Năm tôi đỗ đại học, niềm vui lớn nhất không phải của

riêng tôi, mà là của cha mẹ. Họ ôm lấy tôi, nước mắt lưng tròng, như thể bao vất vả đời mình cuối cùng cũng có ý nghĩa. Tôi lên thành phố, mang theo trong tim lời hứa sẽ làm cho cha mẹ tự hào.

Nhưng rồi, giữa nhịp sống sôi động, tôi bắt đầu quên mất điều đó. Tôi mãi mê chạy theo đam mê, theo những ảo tưởng của tuổi trẻ - thành công, danh vọng, tiền bạc. Tôi nghĩ mình đã đủ mạnh mẽ, đủ khôn lớn để tự bước đi. Tôi hiếm khi gọi về nhà, chỉ nhắn vội: "Con bận lắm".

Cho đến một ngày, khi vấp ngã trong công việc, mất phương hướng và niềm tin, tôi mới nhận ra mình đang lạc lõng đến nhường nào. Tôi đã cố gắng bay cao, nhưng lại không còn nơi nào để bầu vịu, không còn sợi dây nào giữ mình khỏi rơi xuống.

IV. Tôi trở về quê sau nhiều năm xa cách. Căn nhà vẫn nhỏ, ngọn đèn dầu vẫn sáng mờ, chỉ khác là tóc cha đã bạc đi, và đôi mắt mẹ đã mờ dần. Cha đón tôi bằng nụ cười hiền hậu. Mẹ chỉ khẽ đặt tay lên vai tôi, nói nhỏ:

- "Con về là được rồi".

Tối hôm ấy, tôi ngồi nhìn cha mẹ làm việc bên bếp lửa. Tôi chợt hiểu, tình yêu của cha mẹ giống như mảnh đất bình dị mà màu mỡ, nơi ta sinh ra và có thể trở về bất cứ khi nào mỏi mệt. Chính họ đã cho tôi gốc rễ - là tình thương, là nhân cách, là sức mạnh âm thầm nuôi dưỡng ý chí của tôi qua từng ngày.

Tôi hiểu rằng, muốn phát triển, con người không thể chỉ nhìn lên bầu trời, mà phải biết cúi xuống nhìn nơi mình đã bắt đầu. Cây chỉ vươn cao khi rễ bám sâu vào đất; con người chỉ trưởng thành khi biết ơn và trân trọng nơi mình sinh ra.

V. Giờ đây, khi tôi đã có thể đứng vững trên đôi chân của mình, tôi càng thấm thía hơn bao giờ hết rằng: mọi thành công

đều được xây trên nền móng của yêu thương.

Cha mẹ không cho tôi tất cả, nhưng họ đã cho tôi thứ quý giá nhất - một nền tảng vững chắc để tôi có thể tự xây nên cuộc đời mình.

Tình yêu của họ không ồn ào, không phô trương. Nó là sức mạnh vô hình, là cội nguồn của mọi kiên cường trong tôi. Nếu không có cha mẹ, có lẽ tôi chỉ là một cánh diều lạc hướng, bay cao rồi rơi xuống, không biết mình thuộc về đâu.

Tôi đã đi xa, đã trải qua bao thăng trầm, để hiểu một điều giản dị: Muốn phát triển, cần phải có nền tảng vững chắc và nền tảng ấy, ngoài kiến thức học được, còn là tình yêu với cha mẹ. Bởi, chỉ khi có gốc rễ vững vàng, con người mới có thể vươn cao. Và chỉ khi được nuôi dưỡng bằng tình yêu vô điều kiện ấy, tôi mới đủ mạnh mẽ để bước tiếp trên con đường đời đầy bão dông.

VI. Phát triển không chỉ là đi thật nhanh, mà là đi thật vững trên con đường của riêng mình. Một nền tảng vững chắc sẽ giúp con người có đủ bản lĩnh để đối mặt với thử thách, đủ trí tuệ để học hỏi và đủ niềm tin để không ngừng tiến bước. Bởi vậy, muốn vươn tới thành công và hạnh phúc đích thực, con người cần bắt đầu từ việc xây dựng cho mình nền tảng vững vàng, đó chính là điểm tựa bền lâu cho mọi bước phát triển sau này.

Món quà đầu tiên con dành cho Ngày của Mẹ

(Vân Nga)

Tình yêu của mẹ luôn âm thầm nhưng vĩ đại, như mặt trời soi rọi mọi góc ngách của cuộc sống, dù chúng ta có nhận ra hay không. Mỗi nụ cười, mỗi lời dạy, mỗi hy sinh của mẹ đều là những món quà vô giá mà chúng ta nhận được từ khi còn bé. Và chính vào những khoảnh khắc đặc biệt, như Ngày của Mẹ, chúng ta mới nhận ra rằng món quà quý giá nhất không phải là vật chất hay tiền bạc, mà là tình cảm chân thành và sự biết ơn mà chúng ta trao tặng mẹ từ trái tim. Tình yêu ấy, dù nhỏ bé, cũng đủ làm ấm lòng và gieo vào tâm hồn mẹ niềm hạnh phúc sâu lắng.

I. Hồi còn là học sinh, tôi luôn muốn dành tặng mẹ một món quà đặc biệt vào Ngày của Mẹ, nhưng lại không biết bắt đầu từ đâu. Tôi nhớ rõ năm lớp 6, tôi dành dụm tiền tiêu vặt từ nhiều tháng trước, từng đồng một, để có thể mua cho mẹ một món quà nho nhỏ. Nhưng khi bước vào cửa hàng, tôi lại bối rối trước vô vàn lựa chọn: một chiếc bình hoa, một cuốn sổ xinh xắn, hay một hộp socola? Tôi không dám mua, vì luôn nghĩ những thứ ấy quá bình thường, không xứng đáng với tình yêu to lớn mà mẹ đã dành cho mình.

Mỗi buổi tối về nhà, tôi quan sát mẹ: mẹ luôn tất bật chuẩn bị bữa tối, dạy tôi làm bài tập, nhắc nhở từng chi tiết nhỏ trong học tập và sinh hoạt.

Tôi tự nhủ, món quà ấy phải thật đặc biệt, phải khiến mẹ hiểu rằng tôi biết ơn tất cả những gì mẹ đã làm cho tôi. Nhưng sự băn khoăn ấy kéo dài, khiến tôi vừa háo hức, vừa lo lắng, không biết liệu món quà mình chọn có đủ khiến mẹ hạnh phúc hay không

II. Sau nhiều ngày bối rối, tôi quyết định viết một lá thư.

Tôi ngồi trước bàn học, cầm bút và để tâm hồn mình trôi theo những ký ức về mẹ: những lần mẹ thức khuya giúp tôi học bài, những lần mẹ vỗ về khi tôi thất vọng, những lần mẹ cười hiền khi tôi kể về những điều vụn vặt trong ngày. Tôi viết từng câu chữ thật chậm, thật cẩn thận, và trong lòng tôi dâng lên một cảm giác ấm áp khó tả.

Đến Ngày của Mẹ, tôi không mua được món quà vật chất đắt tiền nào, nhưng tôi trao cho mẹ lá thư ấy, kèm theo một bông hoa nhỏ mà tôi tự hái từ vườn nhà. Mẹ đọc từng dòng chữ, đôi mắt mẹ rưng rưng, và nở một nụ cười mà tôi biết rằng không món quà nào có thể sánh bằng. Lúc đó tôi nhận ra rằng, món quà thật sự quý giá không phải ở giá trị vật chất, mà là tình cảm, sự chân thành và tấm lòng biết ơn tôi dành cho mẹ.

III. Món quà đầu tiên ấy trở thành một ký ức đẹp đẽ và bài học quý giá trong cuộc đời tôi. Nó dạy tôi rằng, đôi khi những điều giản dị nhất, khi xuất phát từ trái tim, lại có sức mạnh lay động lớn nhất. Tôi học được rằng, để làm mẹ hạnh phúc, không cần phải chuẩn bị những thứ cầu kỳ, chỉ cần tôi dành thời gian, sự chân thành và tình cảm sâu sắc.

Từ đó, trong những dịp đặc biệt, tôi luôn dành sự quan tâm và tấm lòng trước tiên, rồi mới nghĩ đến vật chất. Tôi nhận ra rằng tình yêu và sự biết ơn là nền tảng của mọi mối quan hệ, và khi tôi biết trao đi điều đó, món quà trở nên ý nghĩa hơn bất kỳ thứ gì khác trên đời.

IV. Mỗi khi chúng ta biết dành thời gian, sự quan tâm, và trái tim mình cho mẹ, chính là lúc ta trao tặng món quà vô giá nhất. Và chính từ những món quà giản dị nhưng đầy ý nghĩa ấy, ta sẽ học được cách trân trọng tình cảm, biết ơn và gieo vào đời những hạt giống yêu thương, không chỉ với mẹ, mà với tất cả những người con yêu quý.

Mẹ không cần lời hoa mỹ, chỉ mong con bình an

(Tú Linh)

Trong từng ánh mắt, từng nụ cười giản dị của mẹ ta thấy được cả một biển trời yêu thương bao la không lời. Mẹ chẳng đòi hỏi sự hoàn hảo hay những thành công rực rỡ, chỉ mong chúng ta được khỏe mạnh sống trọn vẹn từng ngày và giữ được tâm hồn an yên giữa bộn bề cuộc sống. Những gì mẹ dành cho con không phải là những câu nói hoa mỹ, mà là sự hy sinh thầm lặng, là vòng tay vững chãi che chở khi con gặp dông gió. Bình an của con chính là niềm hạnh phúc giản đơn nhưng quý giá nhất mà mẹ luôn khắc khoải mong chờ.

I. Lần đầu tiên tôi nhận điểm kém sau một bài kiểm tra quan trọng, tôi không giấu được cảm giác xấu hổ và buồn bã. Khi ấy là cuối năm lớp 7, một buổi chiều cuối tháng mưa phùn, trời u ám như tâm trạng tôi vậy. Tôi cố gắng không để cha mẹ biết, nhưng không giấu mãi được. Mẹ nhìn tôi, không trách mắng hay la rầy, chỉ nhẹ nhàng hỏi: “Con có sao không?” Giọng

mẹ nhỏ nhẹ, có gì đó như sự trân trọng dù tôi đã thất bại. Tôi nhớ khoảnh khắc ấy mãi, bởi nó làm tôi hiểu ra rằng, đôi khi sự bình yên của mẹ còn quý hơn cả những lời nói hoa mỹ.

Tuổi học trò thật sự là một hành trình đầy những lần vấp ngã, có những lúc tôi muốn bỏ cuộc, sợ người khác đánh giá. Nhưng trong những lúc ấy, có một điều quan trọng hơn tất cả: được bình an, được yêu thương như chính con người mình, được làm lại từ đầu. Và mẹ, người luôn lặng lẽ đứng sau, chỉ mong con mình được bình an mà thôi.

II. Tôi nhớ rõ hôm nhận kết quả điểm kém, tim tôi như bị bóp nghẹt. Cảm giác xấu hổ ngập tràn, tự trách bản thân không đủ giỏi, không đủ cố gắng. Khi bước vào nhà, tôi biết ánh mắt cha mẹ sẽ nhìn mình khác. Nhưng thay vì ánh mắt thất vọng, mẹ chỉ nhìn tôi với một sự dịu dàng rất lạ, khiến tôi chùn chân và muốn khóc. Cảm giác ấy vừa cô đơn, vừa ấm áp, như có một người thám hiểu những khó khăn của mình, không cần những lời ngọt ngào sáo rỗng mà chỉ cần sự an ủi thật lòng.

III. Điểm kém không chỉ là con số trên giấy. Nó trở thành "câu chuyện" để người khác bàn tán, để bạn bè chê cười, để những lời dèm pha vọng đến tai tôi. Có lúc tôi muốn thu mình lại, trốn tránh ánh nhìn của mọi người, thậm chí tự nghi ngờ chính bản thân mình. Từng đêm, tôi tự hỏi liệu mình có đủ mạnh mẽ để vượt qua không? Liệu mình có thể làm mẹ tự hào, hay sẽ lại là một vết đau khiến mẹ buồn?

Nhưng chính mẹ - người luôn lặng lẽ bên cạnh đã giúp tôi nhận ra rằng, sự thành công không chỉ đo bằng điểm số hay lời khen ngợi, mà là từng bước con biết đứng dậy sau vấp ngã. Mẹ nói: "Con không cần phải hoàn hảo, chỉ cần bình an và dũng cảm tiến về phía trước". Mẹ không muốn con mình phải nói những lời hoa mỹ để làm vừa lòng người khác, chỉ mong con giữ được

trái tim thật thà và sự bình an trong tâm hồn.

IV. Mẹ không phải là người nói nhiều, cũng không phải người thể hiện tình yêu bằng lời hoa mỹ. Mẹ thể hiện bằng những hành động nhỏ bé nhất. Một cái ôm nhẹ khi tôi buồn, một nụ cười khi tôi thất bại, một bữa cơm nóng hổi khi tôi mệt mỏi. Mẹ luôn ở đó, như ngọn lửa âm ỉ sưởi ấm trái tim tôi, dù cuộc sống có bao khó khăn.

Một lần, khi tôi muốn bỏ học vì áp lực quá lớn, mẹ đã ngồi bên cạnh, không nói gì nhiều, chỉ nắm tay tôi thật chặt và bảo: "Mẹ không cần con phải thành công ngay hôm nay, chỉ cần con còn muốn đi tiếp". Lời nói ấy như một liều thuốc kỳ diệu, giúp tôi lấy lại sức mạnh và bước tiếp. Mẹ đã dạy tôi rằng, bình an là khi con biết mình không đơn độc, và dù có thất bại bao nhiêu lần, mẹ vẫn luôn là chỗ dựa vững chắc nhất.

V. Nhờ có mẹ, tôi học được cách nhìn nhận thất bại như một phần không thể thiếu trong cuộc sống. Tôi bắt đầu dám thử những điều mới, dám nói ra ước mơ của mình, dù biết có thể sẽ bị chê cười hay thất bại. Mẹ không bắt tôi phải hoàn hảo, chỉ muốn tôi giữ được ngọn lửa trong tim, đừng để những khó khăn khiến tôi mất đi niềm tin vào bản thân.

Mỗi lần vấp ngã, tôi nhớ lời mẹ nói: "Con có thể gục ngã, nhưng đừng bao giờ để ngọn lửa trong lòng con tắt". Những lời ấy giúp tôi mạnh mẽ hơn từng ngày, dẫn con đường phía trước còn nhiều chông gai.

VI. Tuổi trẻ là quãng thời gian đầy thử thách và cũng đầy hy vọng. Mỗi vấp ngã là một bài học, mỗi lần đứng lên là một bước tiến quan trọng. Mẹ không cần con cái phải nói những lời ngọt ngào hay làm những điều to lớn. Mẹ chỉ mong chúng ta được bình an, được là chính mình và dũng cảm theo đuổi ước mơ dù cuộc đời có bao khó khăn.

Hãy giữ lấy ngọn lửa trong tim, bởi đó chính là ánh sáng dẫn đường qua những ngày mưa gió. Đừng để những thất bại làm ta gục ngã, bởi bên ta luôn có mẹ. Chỉ khi học cách đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã, ta mới có thể đi xa hơn trên hành trình cuộc đời mình.

Trong nhất ký của cha, tràn ngập lời yêu thương

(Thành Luân)

Tình yêu của cha thường âm thầm, lặng lẽ, nhưng không kém phần sâu sắc và bền bỉ. Cha không phải lúc nào cũng nói ra lời yêu thương, nhưng từng cử chỉ, từng hành động và từng lời nhắn nhủ đều chứa đựng một tình cảm chân thành, bao la. Có những khi ta tưởng rằng cha nghiêm khắc, xa cách, nhưng chính trong những điều tưởng như bình thường ấy lại là thông điệp cha gửi gắm, là sự quan tâm mà ta chưa kịp nhận ra. Và đôi khi, những lời yêu thương ấy không nằm trên môi cha, mà lặng lẽ hiện diện trong những trang nhật ký, nơi cha ghi lại từng khoảnh khắc, từng suy nghĩ về con, từng hy vọng cha dành cho tương lai của con.

I. Trước đây, tôi chưa bao giờ để ý nhiều đến những cuốn

nhật ký cũ của cha. Cha là người ít nói về cảm xúc, luôn bận rộn với công việc, nhưng một ngày tình cờ, tôi tìm thấy một cuốn nhật ký cũ được cất kỹ trong tủ. Ban đầu tôi chỉ tò mò, nhưng khi mở ra từng trang, từng trang, tôi như lạc vào một thế giới vừa quen thuộc và một thế giới mà tôi chưa từng thấy: những dòng chữ đều nhắc về tôi, về mẹ, về gia đình, về những ước mơ cha ấp ủ cho tôi.

Trong nhật ký, cha ghi lại từng bước trưởng thành của tôi: từ những lần tôi vấp ngã trên đường đi học, những lần tôi đạt giải nhỏ trong các kỳ thi, đến những lần tôi buồn bã, thất vọng. Cha viết bằng tất cả sự trân trọng và yêu thương, luôn nhắc nhở tôi hãy mạnh mẽ, tự tin, và không bao giờ từ bỏ. Tôi đọc đi đọc lại những trang nhật ký ấy, và từng dòng chữ khiến trái tim tối ảm áp lạ thường. Lúc đó, tôi mới hiểu rằng tình yêu của cha không cần phải rao giảng, nó luôn hiện hữu, âm thầm nhưng mạnh mẽ và luôn muốn tôi bước đi trên con đường đúng đắn, vững vàng.

II. Từ những trang nhật ký, tôi học được một điều quý giá: tình yêu không phải lúc nào cũng phải được nói ra bằng lời, nhưng nó luôn là nền tảng vững chắc nâng đỡ ta. Cha không chỉ quan tâm đến thành tích hay những gì tôi đạt được, mà quan trọng hơn, cha dạy tôi biết yêu thương, biết trân trọng từng khoảnh khắc, và biết kiên nhẫn với chính bản thân.

Những dòng nhật ký ấy cũng nhắc tôi rằng: dù thế giới bên ngoài có khó khăn đến đâu, dù con có vấp ngã bao nhiêu lần, cha vẫn luôn ở bên, nhìn theo từng bước đi, dõi theo từng nỗ lực, và tin tưởng vào con. Tình yêu ấy, mặc dù thầm lặng, lại truyền cho tôi sức mạnh để đối mặt với mọi thử thách, để tự tin vươn lên và bước ra khỏi vùng an toàn của mình.

III. Tôi nhớ lần đầu tiên bị điểm kém môn Toán, lòng nặng trĩu vì sợ cha thất vọng. Khi về nhà, tôi định giấu bài kiểm tra,

nhưng cha chỉ mỉm cười, không trách mắng. Sau bữa tối, cha gọi tôi vào phòng, đưa cho tôi cuốn nhật ký và nói: "Con nhìn này, cha đã từng trải qua nhiều thất bại, và cha cũng từng lo sợ như con. Nhưng quan trọng là con học được gì từ những sai lầm ấy". Tôi đọc những dòng chữ cha viết về tuổi học trò của chính mình, về những lần thất bại, những lần cố gắng, và cách cha đứng lên mạnh mẽ. Lần ấy, tôi học được cách chấp nhận sai lầm, và quan trọng hơn, tôi cảm nhận được tình yêu bao la, không điều kiện mà cha dành cho con.

Ký ức về những trang nhật ký ấy vẫn luôn sống động trong tôi, nhắc nhở tôi rằng cha không chỉ là người hướng dẫn mà còn là người bạn đồng hành thầm lặng, luôn đồng hành cùng con trên mỗi bước đường trưởng thành.

IV. Trong nhật ký của cha, tràn ngập lời yêu thương là minh chứng sống động cho tình cảm sâu sắc và sự quan tâm vô bờ bến của cha. Khi con nhận ra và trân trọng những điều giản dị nhưng đầy ý nghĩa ấy, con học được cách yêu thương, biết ơn và bước đi vững vàng trên con đường đời. Tình yêu của cha, dù âm thầm và lặng lẽ, luôn là nguồn động lực quý giá nhất, giúp con vững tin, kiên cường và hạnh phúc trong từng ngày trôi qua.

Con là tài sản quý nhất đời cha, mẹ

(Thu Huyền)

Tình yêu của mẹ là điều kỳ diệu, vô hình nhưng mạnh mẽ, vừa nhẹ nhàng nâng đỡ vừa âm thầm bảo vệ. Mẹ không chỉ là người chăm sóc, dạy dỗ chúng ta từng ngày, mà còn là người bạn đồng hành, lặng lẽ dõi theo từng bước trưởng thành của ta. Có những lúc ta chưa hiểu được những hy sinh thầm lặng, những giọt mồ hôi, những đêm thức trắng của mẹ; nhưng chính những điều tưởng chừng bình thường ấy lại chứa đựng thông điệp sâu sắc: Con là tài sản quý giá nhất trong đời mẹ. Tình yêu ấy không đòi hỏi sự đáp trả, không cần lời tỏ bày, nhưng lại trở thành nền tảng vững chắc giúp ta lớn lên, tự tin bước đi trên đường đời.

I. Tôi sinh ra trong một buổi chiều mưa rào của miền quê nghèo miền Trung. Cơn mưa ấy, mẹ kể lại, như muốn rửa trôi tất cả những lo toan, sợ hãi và cả giọt nước mắt của mẹ sau bao tháng ngày mang thai trong khó nhọc. Mẹ sinh tôi trong căn nhà lợp mái ngói đã cũ, không có tiếng máy móc hiện đại, không có phòng bệnh sáng trưng, chỉ có bà đỡ làng, một ngọn đèn dầu leo lét và đôi tay gân guốc của người phụ nữ đã trải qua bao bão dông cuộc đời.

Mẹ bảo, khi nghe tôi cất tiếng khóc đầu tiên, mẹ đã khóc theo. Không phải vì đau, mà vì mừng. Vì đứa con mà mẹ đã đánh đổi cả tuổi xuân, cả sức khỏe, và cả những ước mơ dang dở để sinh ra, cuối cùng đã đến với thế gian an toàn. Mẹ nắm lấy bàn tay bé xíu của tôi, run run thì thầm: "Con là tài sản quý nhất đời mẹ".

Câu nói ấy, hồi nhỏ tôi chẳng hiểu. Tôi chỉ biết rằng mẹ tôi luôn bận rộn, gầy gò, nhưng vẫn luôn cười mỗi khi tôi được điểm tốt hay ăn hết bát cơm. Còn cha tôi - người đàn ông ít nói, đen sạm nắng lại lặng lẽ cõng tôi qua suối mỗi sáng, rồi đi làm quần quật

ngoài đồng, chẳng bao giờ kêu mệ.

II. Ngày ấy, nhà tôi nghèo đến mức không có nổi chiếc cặp mới khi tôi vào lớp một. Mẹ lấy chiếc áo cũ của cha, cắt may thành túi đeo cho tôi đựng sách. Tôi từng xấu hổ vì cái cặp khác người ấy, nhưng bây giờ nghĩ lại, đó là chiếc cặp đẹp nhất trên đời vì nó chứa đựng từng đường kim, mũi chỉ, từng đêm mẹ thức đến khuya bên ngọn đèn dầu khâu lại chỗ rách.

Tôi lớn lên trong những năm tháng mà cơm còn chan nước mắt, áo vá chằng chịt, và mùa đông thì lạnh buốt vì gió luôn qua vách nứa. Nhưng trong ngôi nhà nhỏ ấy, có một ngọn lửa không bao giờ tắt, đó là tình thương của cha mẹ.

Mẹ tôi không học cao, nhưng mẹ dạy tôi điều quý nhất: "Con có thể thua người khác về tiền bạc, nhưng đừng bao giờ thua về lòng tử tế". Còn cha, mỗi lần tôi vấp ngã hay thất bại, cha chỉ nói một câu: "Đứng dậy đi con. Cuộc đời không ai thắng mãi, nhưng ai không bỏ cuộc mới là người chiến thắng thật sự."

III. Lên thành phố học đại học, tôi háo hức như con chim sắp được bay ra bầu trời rộng lớn. Ngày tiễn tôi lên xe, mẹ dúm vào tay tôi một túi vải nhỏ, trong đó có mấy trăm nghìn đồng toàn là tiền mẹ dành dụm bán rau ngoài chợ, và một tờ giấy gấp cẩn thận.

Tờ giấy ấy chỉ có mấy dòng chữ nguệch ngoạc: "Mẹ không có gì cho con ngoài tình thương và niềm tin. Con hãy sống thật tử tế, biết yêu thương và nhớ phải chăm sóc bản thân mình thật tốt con nhé. Hãy tin rằng dù con có ở nơi đâu thì mẹ vẫn luôn dõi theo con".

Tôi đã khóc, nhưng vẫn cố giấu nước mắt để mẹ không nhìn thấy. Xe chuyển bánh, qua ô cửa kính, tôi thấy bóng mẹ nhỏ dần, chỉ còn lại dáng người đứng lạng bên đường, tay vẫn giơ lên vẫy

mãi.

Những năm tháng xa nhà, tôi mới hiểu rằng: tình yêu của cha mẹ là thứ duy nhất luôn ở lại, ngay cả khi ta tưởng mình đã bỏ đi. Khi tôi ốm, mẹ vẫn gọi điện dặn: "Con ăn cháo đi, uống thuốc chưa?" Khi tôi thất bại, cha chỉ nói: "Không sao, cứ làm lại. Ở quê, cha mẹ vẫn khỏe, con đừng lo."

Nhưng giọng cha run run, như để giấu đi nỗi buồn và thương nhớ.

IV. Sau bao năm học hành, bôn ba, tôi trở về quê với công việc ổn định. Tôi mua cho mẹ một chiếc áo mới, cho cha một đôi dép tốt. Nhưng khi trao món quà ấy, mẹ chỉ cười hiền: "Mẹ chẳng cần gì đâu. Chỉ cần con bình an, thế là đủ. Con chính là tài sản quý nhất đời mẹ rồi".

Tôi nhìn bàn tay mẹ, những vết chai sạn vì lao động và nhận ra: Tôi đã sống trên sự hy sinh của hai con người bình dị mà vĩ đại nhất thế gian.

V. Cha mẹ không cần ta trả ơn, chỉ cần ta sống tốt. Bởi tình yêu của cha mẹ là thứ duy nhất càng cho đi, càng đầy lên mãi.

Không phải vì ta mang lại niềm tự hào, mà vì ta là một phần máu thịt, là kết tinh của tất cả yêu thương, niềm tin và hy sinh.

Tình yêu của cha mẹ là điều vĩ đại và bí ẩn nhất: không ồn ào, không điều kiện, không đổi thay. Và khi ta đủ trưởng thành để hiểu, thì họ đã đi quá xa – để lại cho ta một hành trang duy nhất, nhưng cũng quý giá nhất: tình thương.

Con muốn trở thành niềm tự hào của mẹ

(Minh Hạnh)

Tình mẹ là dòng suối mát lành nuôi dưỡng tâm hồn con người từ thuở ấu thơ đến khi trưởng thành. Từ những bước đi chập chững đầu đời đến mỗi lần vấp ngã trong cuộc sống, mẹ vẫn luôn là bến bờ yêu thương, là điểm tựa vững chắc nhất. Có lẽ vì thế mà trong trái tim mỗi người con, luôn ấp ủ một khát vọng thiêng liêng: được thấy nụ cười tự hào ánh lên trong mắt mẹ.

I. Tôi sinh ra trong một buổi sớm mùa thu, khi những cơn gió mang theo mùi hương lúa chín tràn về trên khắp cánh đồng quê. Mẹ kể rằng, ngày tôi cất tiếng khóc chào đời, cha đã đứng ngoài hiên, bàn tay nắm chặt chiếc nón rách mà run run. Cha cười, mà nước mắt cứ trào ra. Còn mẹ, mệт nhoài sau cơn đau, chỉ khẽ thì thầm: "Con à, chỉ cần con lớn lên bình an, đó đã là niềm tự hào lớn nhất của mẹ rồi".

Có lẽ, từ giây phút đó, tôi đã là cả thế giới của cha mẹ, dù thế giới ấy nhỏ bé, nghèo nàn nhưng chan chứa yêu thương.

Tuổi thơ tôi là những buổi sớm theo mẹ ra chợ, ngồi bên rờ rau muống xanh còn đọng sương, nghe mẹ cười với khách dù tay vẫn run vì lạnh. Là những buổi chiều cha cõng tôi qua bờ ruộng, chân cha ngập trong bùn, vai áo ướt đẫm mồ hôi, nhưng tiếng cười vẫn vang lên rộn ràng giữa cánh đồng lộng gió.

Tôi lớn lên trong căn nhà mái ngói đã sạm màu thời gian, nơi tiếng gà gáy sáng hóa cùng tiếng máy xay xát từ đầu xóm, nơi bữa cơm chỉ có rau luộc, cá khô, nhưng lúc nào cũng ấm áp. Mẹ tôi luôn bảo: "Con cứ học đi, đừng lo gì cả. Nghèo tiền không sợ, chỉ sợ nghèo ước mơ".

Câu nói ấy, tôi từng nghe qua rồi quên, nhưng đến sau này, tôi mới hiểu đó là ngọn lửa đầu tiên mẹ nhóm lên trong lòng tôi -

ngọn lửa của khát vọng, của niềm tin rằng dù xuất phát từ đâu, chỉ cần cố gắng, ta vẫn có thể tỏa sáng.

II. Khi tôi lên cấp ba, cha mắc bệnh nặng. Tiền thuốc men ngày một nhiều mẹ gần như kiệt sức. Có những đêm tôi tỉnh dậy giữa tiếng ho của cha, thấy mẹ ngồi lặng lẽ bên giường, bàn tay gầy xoa lưng cho cha. Ánh đèn dầu hắt lên khuôn mặt mẹ - nhợt nhạt, hằn rõ nếp nhăn.

Tôi từng định bỏ học để đi làm phụ giúp cha mẹ, nhưng mẹ kiên quyết không cho. Mẹ nói: "Nếu con dừng lại, bao nhiêu cố gắng của cha mẹ sẽ thành vô nghĩa. Con hãy tiếp tục đi, vì đó là ước mơ không chỉ của con mà còn của cha mẹ nữa".

Lần đầu tiên, tôi nhận ra rằng tình yêu của cha mẹ không chỉ là nuôi dưỡng, mà còn là đặt niềm tin nơi ta, ngay cả khi ta sắp gục ngã. Niềm tin ấy đã trở thành động lực âm thầm nhưng bền bỉ đẩy tôi tiến về phía trước.

III. Ngày tôi đỗ đại học, mẹ cười mà nước mắt cứ chảy. Mẹ chuẩn bị cho tôi chiếc túi vải, vài bộ quần áo, mấy hộp ruốc tự làm và một cuốn sổ nhỏ. Trong sổ, mẹ ghi vắn vẹn mấy dòng: "Dù con đi đâu, làm gì, cũng hãy sống tử tế. Chỉ cần con sống tốt, mẹ đã tự hào rồi".

Ở thành phố, tôi chật vật mưu sinh. Có ngày ăn mì tôm thay cơm, có hôm phải vừa học vừa làm ca đêm. Nhưng mỗi lần mệt mỏi, tôi lại nhớ đến mẹ - người phụ nữ lam lũ vẫn dậy từ tinh mơ để bán hàng, đến cha - người đã nằm lại nơi quê nhà mà vẫn như dõi theo tôi bằng ánh mắt hiền hậu.

Tôi tự hứa với lòng: "Con sẽ không để mẹ thất vọng. Con sẽ trở thành niềm tự hào của mẹ".

IV. Nhiều năm sau, tôi có công việc ổn định, tự mua được ngôi nhà nhỏ, gửi tiền về quê cho mẹ sửa lại mái hiên cũ. Ngày

tôi đưa mẹ ra thành phố chơi, mẹ cứ nắm tay tôi mãi, mắt rưng rưng nhìn những con đường đông đúc rồi nói khẽ: "Giờ thì mẹ yên tâm rồi. Con đã trưởng thành thật rồi."

Lúc đó, tôi mới thấy thấm thía bao nhiêu năm tháng vất vả của mẹ không hề ổng phí. Mẹ không cần vàng bạc, không cần tôi làm quan to, chỉ cần tôi biết sống lương thiện, biết tự đi trên đôi chân của mình, thế là mẹ đã thấy hạnh phúc.

Sau này, khi mẹ yếu đi, mẹ vẫn thường nhìn tôi mỉm cười, ánh mắt chứa chan tự hào. Mỗi lần tôi về muộn, mẹ lại hỏi: "Con có mệt không? Công việc có ổn không?"

Tôi chỉ cười, nắm lấy bàn tay nhăn nheo ấy mà nói: "Con ổn, mẹ ạ. Con đang sống tốt, như điều mẹ từng mong muốn".

Mẹ cười hiền: "Con mãi là niềm tự hào của mẹ".

Tôi đã khóc rất lâu và cuối cùng cũng hiểu: Tình yêu của cha mẹ là thứ tình yêu vĩ đại và bí ẩn nhất trên đời, yêu ta bằng cả cuộc sống của họ, mà chưa từng đòi hỏi một điều gì đáp lại.

V. Tình yêu của cha mẹ không cần phô trương, không cần lời hứa hẹn. Nó vĩ đại bởi sự âm thầm, và bí ẩn bởi chỉ khi ta trưởng thành, ta mới thật sự nhìn thấy hết chiều sâu của nó.

Và đôi khi, chỉ một ước muốn giản dị; "Con muốn trở thành niềm tự hào của mẹ" cũng đủ khiến ta sống tốt hơn, tử tế hơn, và mạnh mẽ hơn suốt đời.

Dù đường đối rộng mở, tri thức vẫn là hành trang

(Hoàng Anh)

Tri thức là món quà vô giá mà không ai có thể lấy đi và con đường đời dù rộng mở đến đâu cũng không thể thiếu đi hành trang ấy. Từ những bài học đầu đời đến những trải nghiệm trưởng thành, mỗi kiến thức đều góp phần định hình con người, nâng bước ta tiến về phía trước. Khi còn bé, chúng ta chỉ thấy việc học là những con chữ, những con số, những bài tập dài lê thê; nhưng theo năm tháng, ta nhận ra rằng tri thức không chỉ là công cụ để giải quyết vấn đề mà còn là chìa khóa mở ra những cơ hội, những góc nhìn mới, và cả những giấc mơ mà trước đây ta tưởng chừng không thể với tới.

I. Tôi sinh ra ở một vùng quê nhỏ miền Bắc, nơi cánh đồng bát ngát mùa gặt, nơi con sông uốn mình lặng lẽ quanh xóm. Thuở nhỏ, tôi thường ngồi bên hiên nhà nhìn cha mẹ cặm cụi làm việc. Họ ít nói, nhưng mỗi câu dặn dò, mỗi ánh mắt đều là bài học sâu sắc mà phải rất lâu sau tôi mới hiểu hết.

Tôi còn nhớ, năm tôi học lớp một, nhà nghèo đến mức không đủ tiền mua sách mới. Mẹ phải xin lại sách cũ từ con bác hàng xóm, rồi tỉ mỉ mẫn bực lại bằng giấy báo. Mỗi tối, mẹ ngồi bên, vừa khâu

lại áo cho cha, vừa cùng tôi học bài. Mẹ hỏi, tôi lí nhí trả lời, có khi sai, mẹ cũng không mắng, chỉ xoa đầu: "Không sao, con cứ học đi. Tri thức là thứ không ai lấy mất của con được đâu".

Hồi đó, tôi chẳng hiểu "tri thức" là gì. Tôi chỉ biết mẹ rất vui mỗi khi tôi được điểm mười, và cha thì lặng lẽ mỉm cười, ánh mắt cha sáng lên giữa gương mặt rám nắng.

Có lần, khi tôi hỏi: "Cha ơi, mình nghèo thế này, học làm gì cho tốn kém?"

Cha đặt tay lên vai tôi, nói chậm rãi. "Con ạ, nghèo tiền thì khó một đời nhưng nghèo hiểu biết thì khổ cả kiếp. Dù đường đời có rộng đến đâu, tri thức vẫn là hành trang để con không lạc lối. Che mẹ ngày xưa không có điều kiện để học nên giờ con phải thật cố gắng".

Câu nói ấy, khi ấy tôi chỉ nghe qua tạt. Nhưng đến khi lớn, tôi mới thấy đó là lời dặn quý giá mà cha để lại.

II. Tuổi 18, tôi thi đỗ vào một trường đại học ở Hà Nội. Ngày nhận giấy báo, mẹ cười, nhưng mắt hoe đỏ. Còn cha thì lặng im suốt buổi, chỉ đến tối mới nói: "Con đi đi, ra thành phố mà học. Ở quê cha mẹ làm ruộng, cực khổ chút cũng được, chỉ mong con học nên người",

Tôi xách chiếc balo cũ, bên trong là vài bộ quần áo, mấy gói mì, và phong bì nhỏ mẹ dúi vào tay. Mẹ nói: "Đừng lo cho mẹ. An uống cho đầy đủ, học hành cho tốt".

Tôi mở phong bì ra, một xấp tiền buộc kỹ và một mảnh giấy nhỏ ghi: "Dù đường đời rộng mở, tri thức vẫn là hành trang, con nhé".

Tôi gấp tờ giấy lại, kẹp trong ví và không nghĩ rằng sau này, có những lúc chỉ nhờ dòng chữ ấy mà tôi vượt qua được những đêm cô độc giữa thành phố xa lạ.

III. Cuộc sống sinh viên không hề dễ dàng. Tôi làm thêm đủ việc từ bưng bê, phát tờ rơi, gia sư để tự lo tiền trọ. Có những đêm về muộn, người mệt rã rời, tôi chỉ muốn bỏ học, đi làm kiếm tiền gửi về cho mẹ đỡ khổ. Nhưng rồi, tôi lại nhớ đến giọng cha vang lên trong đầu: "Nghèo hiểu biết thì khổ cả đời, con ạ" Tôi nhìn tấm ảnh cha mẹ trong ví, rồi ngồi dậy học tiếp.

Tri thức, tôi nhận ra, không chỉ là con chữ trong sách, mà còn là sức mạnh của lòng kiên trì, của niềm tin không chịu khuất phục.

Có lần tôi gọi về, mẹ nói: "Con đừng sợ thất bại, đừng sợ cô đơn. Mẹ đâu có học cao, nhưng mẹ biết, học là để con tự đứng trên đôi chân của mình, chứ không phải để khoe với ai".

Câu nói ấy khiến tôi bật khóc. Bởi suốt bao năm, cha mẹ chưa bao giờ đòi hỏi tôi phải "thành công", chỉ mong tôi "thành nhân".

IV. Bốn năm đại học trôi qua, tôi tốt nghiệp với tấm bằng loại giỏi. Ngày nhận bằng, giữa biển người rộn ràng, tôi chỉ ước cha mẹ được ở đây, để thấy đứa con mà họ từng bế bồng nay đã trưởng thành. Tôi gửi bức ảnh chụp hôm tốt nghiệp về nhà. Mẹ gọi điện, giọng run run: "Con làm được rồi! Mẹ mừng lắm. Cha con chắc ở nơi xa cũng vui lòng".

Tôi nghe tiếng mẹ nấc nhẹ qua điện thoại mà nghẹn. Cha tôi đã mất từ hai năm trước, sau một cơn bạo bệnh. Hôm ấy, trong di vật của cha, mẹ tìm thấy mảnh giấy cũ: "Con mình sẽ thành người có trí thức. Dù cha không kịp thấy, nhưng cha tin".

Tôi cầm tờ giấy, nước mắt rơi. Tôi hiểu rằng, tình yêu của cha mẹ vĩ đại ở chỗ họ tin ta, ngay cả khi bản thân ta còn hoang mang; và bị ẩn ở chỗ họ hy sinh tất cả, mà vẫn thấy hạnh phúc chỉ vì ta đang đi trên con đường của riêng mình.

V. Vài năm sau, tôi trở về quê, với công việc ổn định và

một cuốn sách nhỏ tôi viết kể lại hành trình đi học, đi làm, và lớn lên. Tôi tặng mẹ quyển sách, mẹ cứ vuốt mãi trang bìa, mắt sáng lên lạ thường.

Mẹ nói: "Cha con nói đúng. Tri thức là thứ giàu có nhất. Nhờ nó, con đi xa hơn, mà vẫn nhớ đường về".

Tôi cười, nắm tay mẹ, bàn tay đã nhăn nheo nhưng vẫn ấm áp như ngày nào. Ngoài kia, cánh đồng mùa gặt lại thơm mùi lúa mới. Tôi bỗng nghe như có tiếng cha vọng về trong gió.

IV. Dù đường đời rộng mở đến đâu, tri thức vẫn luôn là hành trang vô giá để chúng ta bước đi tự tin và vững vàng. Mỗi bài học, mỗi trải nghiệm từ thời học sinh đến hiện tại đều nhắc nhở ta rằng không có gì thay thế được việc tích lũy tri thức và nuôi dưỡng tinh thần ham học hỏi.

Và chính nhờ tri thức, nhờ những giá trị mà cha mẹ dạy từ thuở bé, ta có thể bước vào đời với sự tự tin, lòng can đảm và niềm tin rằng mỗi bước đi, mỗi quyết định đều dựa trên nền tảng vững chắc, để dù đường đời có rộng mở đến đâu, ta cũng luôn biết cách đi đúng hướng và tiến lên phía trước.

Khi học mãi không vào, hãy nhìn lại bản thân

(Minh Luân)

Học tập đôi khi không phải là con đường thẳng tắp, mà là chuỗi những vòng xoay trắc trở, nơi ta gặp phải thất bại, chán nản và cả những giây phút tự nghi ngờ bản thân. Có lúc, ta thấy kiến thức như một bức tường cao, bao quanh, khiến mọi cố gắng dường như vô nghĩa. Nhưng chính trong những lúc học mãi không vào, trong những khoảnh khắc tưởng như bế tắc ấy, ta cần dừng lại để nhìn vào bản thân: hiểu rõ điểm mạnh, nhận diện điểm yếu, điều chỉnh phương pháp và nuôi dưỡng lòng kiên nhẫn. Việc học không chỉ là tích lũy kiến thức mà còn là hành trình tự khám phá, tự hoàn thiện và phát triển khả năng nhận thức của chính mình.

I. Tôi sinh ra trong một gia đình không khá giả, nhưng cha mẹ tôi luôn coi trọng việc học. Căn nhà nhỏ nơi làng quê nghèo ven sông không có nhiều vật dụng quý giá, chỉ có những chõng sách cũ, những tờ giấy khen đã ngả màu và một chiếc bàn học được cha đóng bằng gỗ tạp. Mỗi khi tối ngời vào đó, cha lại nói đùa: "Bàn tuy cũ, nhưng nếu con chịu học, nó sẽ là chiếc bàn mở ra cánh cửa tương lai".

Tôi thường cười, nghĩ cha nói thế cho vui. Nhưng giờ đây, khi nhìn lại, tôi mới hiểu: từng câu nói ấy đều là hạt giống mà cha mẹ đã gieo trong lòng tôi, để đến một ngày, khi tôi tưởng như lạc lối, nó nảy mầm, cứu tôi khỏi chính sự mù mờ của bản thân.

II. Thời học sinh, tôi từng là một đứa khá thông minh, nhưng có phần kiêu ngạo. Tôi học tốt nên chẳng mấy khi nghe lời ai. Mẹ dặn phải chăm, tôi đáp qua loa. Cha bảo "đừng chủ quan", tôi cười trừ.

Rồi đến một năm, tôi bước vào lớp 12, cái năm mà mọi thứ

dường như xoay quanh hai chữ thi cử. Tôi bắt đầu thấy sợ. Sách chất chồng, bài vở nặng nề, đầu óc rối như tơ vò.

Tôi học mãi mà không vào. Càng cố gắng, tôi càng cảm thấy chán nản, mệt mỏi. Tôi bắt đầu đổ lỗi: "Tại môn khó, tại thầy giảng nhanh, tại đầu óc mình không thông minh như trước".

Một buổi tối, tôi ném bút xuống bàn, thở dài: "Con học mãi mà chẳng vào, con chán quá!"

Cha ngẩng lên từ góc nhà, ánh mắt đăm đăm, cha nói chậm rãi: "Khi học mãi không vào, hãy nhìn lại bản thân".

Tôi im lặng. Lời cha nghe tưởng đơn giản, nhưng lại khiến tôi thấy như có gì đó chạm sâu trong tim. Tôi không hỏi lại, nhưng tối đó, tôi nằm trằn trọc mãi.

III. Từ hôm đó, tôi bắt đầu thử làm điều mà cha nói là nhìn lại bản thân. Tôi tự hỏi: mình có thật sự cố gắng chưa? Hay chỉ học cho xong, học vì sợ điểm kém, vì áp lực, chứ không vì muốn hiểu?

Tôi nhận ra, bấy lâu nay tôi chỉ học bằng sự sợ hãi, không phải bằng niềm yêu thích hay mục tiêu. Tôi học trong mệt mỏi, vì tôi chỉ muốn hơn người khác, chứ không muốn hơn chính mình.

Tôi bắt đầu thay đổi. Tôi chia nhỏ thời gian học, xen kẽ nghỉ ngơi, tập trung hiểu bản chất bài học thay vì học vẹt. Tôi ghi lại mỗi ngày một điều mới, một điều mình làm được. Dần dần, việc học không còn là "gánh nặng", mà trở thành hành trình khám phá chính mình.

Một buổi tối, khi tôi đang học, mẹ bước vào, đặt nhẹ tay lên vai tôi;

"Con thấy chưa, chỉ cần con chịu nhìn lại, mọi thứ sẽ sáng hơn".

Tôi ngẩng lên, thấy đôi mắt mẹ hiền nhưng sâu thẳm thẳm. Trong ánh nhìn ấy, tôi thấy cả tình yêu, niềm tin và hy vọng mà

mẹ gửi gắm suốt bao năm.

IV. Kỳ thi đại học năm đó, tôi không đỗ vào trường mơ ước. Tôi buồn suốt nhiều ngày, chẳng nói chẳng cười. Tôi thấy mình phụ lòng cha mẹ, thấy mình vô dụng.

Nhưng cha không trách, chỉ bảo: "Thất bại là bài học. Điều đáng sợ là con không dám soi lại bản thân sau thất bại. Cánh cửa này đóng lại là để con bước qua cánh cửa khác, phù hợp hơn với con".

Mẹ thì ôm tôi vào lòng, giọng khẽ như gió: "Học không chỉ ở trường. Học là suốt cả đời. Hãy tiếp tục đi, con ạ".

Những lời ấy khiến tôi bật khóc. Tôi nhận ra tình yêu của cha mẹ thật vĩ đại vì họ không yêu con mình theo cách áp đặt, mà yêu bằng sự tin tưởng và bao dung. Họ để tôi tự vấp ngã, rồi dùng lời dạy nhẹ nhàng mà vực tôi đứng dậy. Tôi tiếp tục ôn thi lại và sự kiên trì, tập trung đã giúp tôi đỗ vào ngôi trường tôi mơ ước.

V. Nhiều năm sau, khi đã đi làm, tôi vẫn thường nhớ lại câu nói ấy: "Khi học mãi không vào, hãy nhìn lại bản thân".

Giờ tôi hiểu, "học" không chỉ là học chữ, mà còn là học cách sống, học cách yêu, học cách làm người. Và "học mãi không vào" không chỉ là chuyện của tri thức, mà còn là khi ta đánh mất sự khiêm tốn, sự kiên trì và lòng biết ơn.

Đôi khi, giữa bộn bề công việc, tôi lại thấy mình học mãi mà chẳng "tiến bộ". Và khi ấy, tôi lại dừng lại như cha từng dạy để nhìn lại bản thân, để thấy mình đang đi lệch ở đâu, đang quên mất điều gì.

Giờ đây, công việc của tôi ổn định, có thể giúp cha mẹ đỡ vất vả hơn. Mỗi lần về quê, tôi vẫn ngồi lại bên chiếc bàn học cũ năm nào. Những vết trầy, những nét chữ khắc nguệch ngoạc "cố lên!" vẫn còn đó như lời nhắc nhở âm thầm về quãng đường tôi

đã đi qua.

Tôi hiểu rằng, tình yêu của cha mẹ là thứ tình yêu vĩ đại nhất, bởi nó không phô trương, không cần đáp trả, nhưng lại có sức mạnh lay động và thay đổi cả cuộc đời con cái. Và nó bí ẩn, bởi chỉ khi ta trưởng thành, ta mới thật sự nhận ra họ đã hy sinh bao nhiêu, yêu thương bao nhiêu mà chưa từng nói ra.

Giữa cuộc đời rộng lớn này, mỗi khi thấy mình lạc hướng, tôi vẫn tự nhủ: "Khi học mãi không vào, khi sống mãi chưa tốt, khi cố gắng mãi mà chưa thành hãy nhìn lại bản thân". Vì chính trong hành trình nhìn lại mình, tôi mới hiểu được giá trị của tri thức, của nỗ lực, và hơn hết của tình yêu cha mẹ đã âm thầm soi sáng mọi bước đi của tôi.

VI. Học mãi không vào không phải là dấu hiệu thất bại, mà là cơ hội để ta nhìn lại bản thân - nhận diện điểm mạnh, điều chỉnh điểm yếu và nuôi dưỡng sự kiên nhẫn. Khi ta biết tự nhìn nhận chính mình, biết học cách học hiệu quả hơn, mỗi bước đi dù chậm nhưng chắc chắn đều mang ý nghĩa. Cuộc sống, giống như việc học, sẽ mở ra những cơ hội và trải nghiệm phong phú, miễn là ta không ngừng khám phá bản thân, không ngừng cải thiện và không bao giờ bỏ cuộc. Và chính khả năng tự nhận thức và tự hoàn thiện ấy sẽ là hành trang vững chắc nhất, giúp ta bước qua mọi thử thách và chinh phục những đỉnh cao của cuộc đời.

Cha là người hùng thầm lặng, mạnh mẽ nhất đời con

(Thanh Loan)

Trong suốt cuộc hành trình lớn lên của con, cha luôn âm thầm bên cạnh, không ồn ào, không phô trương, nhưng từng hành động, từng hy sinh đều chứa đựng một tình yêu bao la và kiên cường. Cha không chỉ là trụ cột vững chắc che chở cho gia đình, mà còn là tấm gương về sự bền bỉ, trách nhiệm và lòng dũng cảm. Dù cuộc sống có bao thử thách, cha vẫn vững vàng bước đi, đem đến cho con niềm tin và sự an toàn. Người hùng ấy không cần áo choàng hay lời ca tụng, mà chỉ cần nhìn thấy con trưởng thành, hạnh phúc là đủ.

I. Tôi vẫn nhớ rõ ngày đầu tiên của lớp 8 - ngày mà tôi phải đứng trước cả lớp để thuyết trình về một chủ đề mình yêu thích, nhưng lại không thể giấu nổi sự run rẩy trong giọng nói và đôi tay. Khi nhìn quanh lớp, tôi thấy những ánh mắt lạ lẫm, vài cái nhếch mép khinh miệt và những tiếng xì xào nhỏ bên dưới. Lòng tôi bỗng tràn ngập cảm giác xấu hổ và cô đơn, như bị bỏ rơi giữa một thế giới mà mình không thuộc về.

Lúc ấy, tôi chỉ muốn chạy trốn khỏi mọi ánh nhìn, khỏi những lời nhận xét khắc nghiệt mà mình không thể nào quên. Mỗi lần nhớ lại, tôi lại tự hỏi: "Liệu mình có thật sự đủ tốt không? Có ai đó sẽ đứng về phía tôi không?" Nhưng khi trở về nhà, người duy nhất luôn chờ đợi tôi không phải là lời trách móc hay sự thất vọng, mà là ánh mắt ấm áp và vòng tay rộng mở của cha.

Cha không cần nói những lời hoa mỹ hay lời khen ngợi suông, chỉ nhẹ nhàng nói với tôi: "Cha thấy con đã rất dũng cảm rồi."

Quan trọng là con không từ bỏ, con đã đứng lên giữa mọi khó khăn". Những lời ấy như một ngọn đèn nhỏ thấp sáng tâm hồn tôi, khiến tôi cảm nhận được sức mạnh vô hình từ tình yêu của cha.

Tôi bắt đầu hiểu rằng, dù thế giới ngoài kia có thể khiến tôi chùn bước, cha luôn là điểm tựa vững chắc nhất, giúp tôi không bao giờ gục ngã.

II. Có những ngày, tôi cảm thấy mình thật yếu đuối và thất bại không ngừng. Tôi nhớ những lần bị bạn bè nói xấu, bị điểm kém hay bị trượt vai diễn quan trọng mà mình đã cố gắng luyện tập suốt cả tháng. Những lời chê bai, những ánh mắt soi mói khiến tôi muốn biến mất khỏi thế giới này. Lòng tự trọng của tôi bị tổn thương sâu sắc, tôi không dám kể cho ai nghe nỗi đau trong lòng.

Nhưng cha - người hùng thầm lặng ấy luôn âm thầm chịu đựng, không ồn ào nhưng kiên định như núi. Cha không ép tôi phải giỏi giang ngay lập tức, không hối thúc tôi phải hoàn hảo, mà chỉ nhẹ nhàng khuyên tôi: "Thất bại là chuyện bình thường của cuộc sống. Quan trọng là con biết đứng dậy và học hỏi từ những sai lầm đó".

Cha không chỉ là người dạy tôi cách chịu đựng gian nan mà còn dạy tôi biết yêu thương chính mình, chấp nhận con người thực của mình với tất cả những ưu và nhược điểm. Qua những câu chuyện cuộc đời cha, tôi học được rằng sức mạnh thật sự không phải lúc nào cũng là tiếng ồn ào hay sự nổi bật, mà là sự kiên trì bền bỉ âm thầm không ai nhìn thấy.

III. Cha không cần những lời khen ngợi hay sự tán dương. Cha chọn cách hành động để truyền sức mạnh cho tôi. Mỗi buổi

chiều, dù mệt mỏi sau một ngày làm việc, cha vẫn ngồi lặng lẽ bên tôi, nghe tôi kể về những lo lắng, những thất vọng hay những niềm vui nhỏ bé. Không phải bằng lời nói hoa mỹ, mà bằng sự hiện diện bình dị, cha đã dạy tôi rằng tình yêu không cần phô trương mà chính là sự chăm sóc, sự kiên nhẫn và lòng tin không điều kiện.

Có lần tối tâm sự với cha về ước mơ trở thành một nghệ sĩ - một điều mà nhiều người xung quanh chê cười là mơ mộng viễn vông. Cha chỉ nhìn tôi, nắm chặt tay và nói: "Cha tin vào con. Hãy giữ lấy ngọn lửa đó, đừng để ai dập tắt ước mơ của con". Những lời ấy như ánh lửa ấm áp lan tỏa trong tim tôi, tiếp thêm sức mạnh để tôi dám bước tiếp, dám vượt qua mọi khó khăn.

Nhờ cha, tôi hiểu rằng sức mạnh lớn nhất không phải là quyền lực hay sự nổi tiếng, mà là khả năng giữ vững niềm tin trong tim dù bão dông có ập đến.

IV. Từ những trải nghiệm và lời dạy của cha, tôi đã học được cách dũng cảm đối diện với thử thách, dám đứng lên sau mỗi lần vấp ngã. Mỗi ngày, tôi không còn sợ bị chê cười hay thất bại, bởi tôi biết cha luôn ở đó, như người hùng thầm lặng dõi theo bước chân tôi.

Tôi bắt đầu mạnh dạn theo đuổi những ước mơ nhỏ bé của mình, dù chưa hoàn hảo, dù chưa chắc chắn thành công. Vì tôi tin rằng, cuộc sống vốn không dành cho những ai sợ thất bại, mà dành cho những người có can đảm giữ lửa trong tim và không ngừng tiến về phía trước.

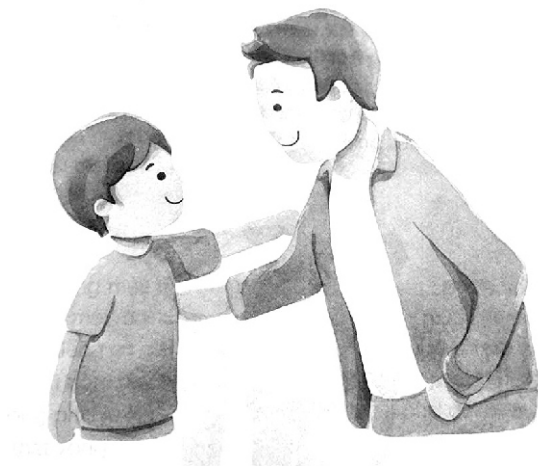
Cha đã dạy tôi rằng: "Chỉ cần con giữ được ngọn lửa đam mê, thế giới sẽ không bao giờ tắt tối với con". Và tôi hiểu rằng, người hùng thật sự của đời tôi không phải ai khác, chính là cha,

người đã âm thầm truyền cho tôi sức mạnh và tình yêu thương vô hạn.

V. Tuổi trẻ là quãng đường đầy những thử thách và khó khăn, nhưng cũng là thời gian đẹp nhất để ta dám mơ, dám thử và dám trưởng thành. Tôi biết mình sẽ không bao giờ hoàn hảo, nhưng tôi có một điểm tựa vững chắc: cha tôi - người hùng thầm lặng, người luôn kiên cường và yêu thương tôi vô điều kiện.

Cha không cần con phải trở thành siêu nhân hay người chiến thắng mọi trận đấu. Cha chỉ mong tôi giữ được sự bình an trong tâm hồn, giữ được ngọn lửa đam mê và lòng kiên trì để đi hết con đường của mình. Vì trong cuộc đời này, sức mạnh lớn nhất chính là không bao giờ từ bỏ, không bao giờ mất niềm tin vào bản thân.

Tôi tin rằng, chỉ khi biết đứng dậy sau những lần vấp ngã, tôi mới có thể trưởng thành và bước xa hơn trên con đường đời. Và ở bên tôi luôn có một "người hùng thầm lặng" dạy tôi sống mạnh mẽ và yêu thương.

Chương 4

HÃY BIẾT ƠN VÌ SỰ VẮT VÀ VÀ TÌNH YÊU CỦA CHA MẸ

*"Không có tình yêu nào vô điều kiện
như tình yêu của cha mẹ dành cho con"*

-Agatha Christie

Trốn học không trốn được nỗi khổ của cuộc đời

(Thanh Hà)

Có thể việc học đôi lúc khiến ta mệt mỏi, áp lực hay chán nản, nhưng từ chối học tập cũng đồng nghĩa với việc từ chối trang bị cho mình hành trang cần thiết để đối mặt với tương lai. Cuộc đời ngoài kia khắc nghiệt hơn nhiều so với một bài kiểm tra hay một buổi học nhàm chán. Khi ta chọn trốn tránh hôm nay, mai sau chính ta sẽ phải trả giá bằng những cơ hội bị bỏ lỡ, bằng những khó khăn chồng chất không có cách giải quyết. Học không phải để làm vừa lòng ai, mà là để cho bản thân một cơ hội sống tốt hơn, vững vàng hơn trong một thế giới đầy thử thách.

I. Một buổi sáng mùa thu khi sương còn đọng trên cành lá, tôi thức dậy với tâm trạng mệt mỏi kinh khủng. Cảm giác không muốn đến lớp, không muốn nghe tiếng cô giáo gọi tên, không muốn chia sẻ bài tập với bạn bè Tôi nghĩ: nếu hôm nay trốn học, ít nhất mình không phải nghe lời cô phê bình, không phải lo lắng khi bị điểm thấp, không phải đối diện với những ánh mắt thất vọng.

Tôi rón rén ra khỏi nhà, giả vờ như mình đã chuẩn bị học, len lỏi qua các con hẻm, bước ra trạm xe buýt, rồi ngồi vào một quán nước nhỏ, gọi một Cốc trà đá, nhìn dòng xe qua lại từ xa. Tôi nghĩ mình đang "trốn" khỏi áp lực, khỏi những thứ khiến tôi cảm thấy nhỏ bé. Tôi cười nhẹ khi nhìn đồng hồ: một tiết học đã trôi qua, hai tiết, ba tiết... Tôi tưởng mình đang chiến thắng được ngày hôm nay.

Nhưng rồi, khi trà đá vơi, khi nắng lên cao, khi quán nước dần đông người, lòng tôi bắt đầu nặng trĩu. Tôi nhớ lời mẹ dặn trước khi ra khỏi nhà, lời cha thầm nói giữa buổi tối: "Con ăn sáng chưa?", "Nhớ mang áo khoác, trời se lạnh bên ngoài". Những lời nhỏ bé ấy bỗng trở thành sự thiếu vắng đau đớn. Tôi hiểu rằng không phải chỉ trường học làm tôi phiền muộn mà là trách nhiệm, là kỳ vọng từ cha mẹ, là lòng biết ơn mà tôi đang lãng quên.

II. Một lần, trốn học quá lâu, tôi quyết định đi chơi công viên cùng vài người bạn sau buổi sáng lờ lợp. Chúng tôi cười đùa vui vẻ, nhưng miệng tôi khô, tim đập như muốn nhảy ra khỏi lồng ngực. Khi đi ngang qua trường, tôi thấy nhóm bạn cười khúc khích, chỉ vào tôi: "Ô kìa, Hào hôm nay nghỉ học đi chơi!" Tôi muốn biến mất trong chiếc lá rụng dưới chân, nhưng chân cứ bước tiếp.

Tối về nhà, mẹ nấu cơm, cha mải mệt từ ngoài đồng trở về. Tôi

lén tránh ánh mắt họ. Mẹ hỏi nhỏ: "Hôm nay con đi học có ổn không?". Tôi âm ừ, nước mắt muốn tuôn. Nhưng tôi không khóc. Tôi sợ cha mẹ buồn, sợ lời trách vô hình trong ánh mắt họ. Một lời nói cười bên ngoài có thể làm tim ta rạn nứt, nhưng sự im lặng của cha mẹ làm vết thương sâu hơn.

III. Lớp học không phải là nơi duy nhất khiến tôi muốn trốn. Khi về nhà, trong bóng tối của căn phòng, tôi vẫn nghe tiếng mẹ lặng lẽ chuẩn bị bữa tối, tiếng cha nói chuyện điện thoại với ai đó vài lời rồi nhói lên sự lo âu về tiền bạc. Tôi nhìn đôi bàn tay chai sần của cha - từng ngón tay hằn lên vết nhăn nheo khi làm việc dưới trời nắng, trời mưa. Tôi nghe tiếng mẹ thở dài khi mái tóc cha trở nên bạc và ngày càng nhiều hơn.

Tôi trốn học như trốn bài kiểm tra, nhưng trốn mãi vẫn không trốn được nỗi lo cơm áo, đèn sách, học phí, những giấc ngủ không yên của cha mẹ. Tôi trốn lớp, nhưng tinh thần tôi lại đau khi thấy mẹ phải dậy sớm, nhìn cha mỏi mệt, nghe tiếng ồn ào trong chỗ làm thuê. Cuộc đời không như tiết học mà là chuỗi ngày dài, những trách nhiệm không tên mà cha mẹ gánh lấy để cho tôi có thể bước ra ngoài kia với đôi chân tự do hơn.

IV. Một buổi chiều, mưa lớn bất chợt trút xuống. Tôi vừa bị cô phê bình công khai vì bài làm sai, về nhà lòng như bị vắt kiệt. Tôi đóng cửa phòng, không muốn đối diện ai. Cha tôi, người đàn ông ít nói, mới bước vào, mang theo mùi mồ hôi và mùi đất sau ca làm việc, đặt vào tay tôi một chiếc khăn ướt.

Cha ngồi bên cạnh, không hỏi lý do, chỉ đặt tay lên vai tôi rất nhẹ, nói - Con đừng nghĩ rằng trốn học sẽ làm mọi thứ tốt hơn. Cuộc đời sẽ không cho ai lười bước mãi. Cha mẹ không cần con giỏi nhất, chỉ mong con không bỏ mình giữa những khó khăn.

Tôi nhìn cha. Ngược lên ánh mắt tôi thấy có cái gì đó hơn cả nỗi

mỏi mệt, đó là niềm tin. Cha tin rằng dù con đường có khó, tôi vẫn đủ mạnh để bước tiếp. Đó là lúc tôi hiểu: niềm tự hào lớn nhất cha mẹ dành cho tôi không phải điểm cao, mà là tôi không từ bỏ cuộc đời của chính mình.

V. Sau những ngày u mê muốn trốn học, tôi bắt đầu thay đổi từng bước. Tôi bắt đầu xin mẹ làm việc nhà sau giờ học, phụ cha xách gạch, phụ cha mẹ những việc nhỏ, đơn giản mà trước đây tôi chưa từng nghĩ là mình có thể làm.

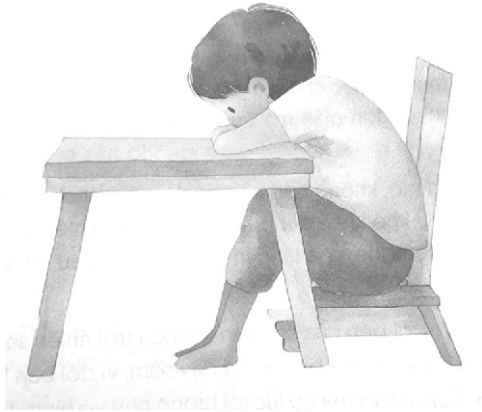
Tôi về nhà đúng giờ, không còn trốn tránh ánh mắt cha mẹ. Tôi kể cho mẹ nghe về những khó khăn ở lớp, về những điều khiến tôi sợ, khiến tôi muốn bỏ cuộc. Mẹ nghe, cha lặng im, nhưng trong sự im lặng ấy có sự thấu hiểu và nâng đỡ.

Tối hôm đó, tôi ngồi bên cửa sổ, nhìn lên bầu trời nhiều sao, thầm cảm ơn cha mẹ: cảm ơn vì những buổi sáng dậy sớm, vì đôi bàn tay chai sạm, vì những lời nói thầm lặng mà có lúc tôi tưởng như vô hình. Tôi quyết tâm sẽ không bỏ cuộc, sẽ học chăm, sẽ sống tử tế, sẽ sử dụng mỗi cơ hội để khiến cha mẹ yên lòng.

VI. Cuộc đời không cho phép ta trốn mãi khỏi trách nhiệm, không cho phép ta buông xuôi trước khó khăn nếu muốn sống trọn vẹn. Trốn học có thể cho ta phút giây thoải mái, nhưng nó không giải quyết được nỗi đau trong lòng, cũng không xoa dịu gánh nặng cha mẹ đang thường trực mang trên vai.

Hãy biết ơn vì từng giọt mồ hôi cha mẹ rơi, vì từng sáng sớm thức dậy để chuẩn bị cho con, vì từng tối muộn chờ con về. Hãy sống tử tế, tận dụng từng ngày học, từng cơ hội, vì mỗi bài kiểm tra, mỗi tiết học, mỗi giờ học phụ đều là một viên gạch xây dựng tương lai.

Chỉ khi biết ơn những nỗi vất vả cha mẹ, ta mới thực sự có động lực để sống có trách nhiệm và ý nghĩa.

Đứng trút cơn giận lên người luôn ôm con bằng tất cả yêu thương

(Thanh Hà)

Khi cuộc sống khiến ta mệt mỏi, áp lực khiến ta muốn buông xuôi, hãy nhớ rằng vẫn có một người lặng lẽ đứng sau, luôn dang rộng vòng tay, bất kể ta đứng sai. Đó là cha, là mẹ - những người yêu con vô điều kiện, chịu đựng tất cả chỉ mong con được bình yên. Đừng để một phút nóng giận làm tổn thương người đã dành cả đời để yêu thương và hy sinh cho ta. Lời nói vô tình hôm nay có thể trở thành nỗi đau day dứt mai sau. Hãy học cách kiềm chế cảm xúc và trân trọng những người luôn ở lại, ngay cả khi cả thế giới quay lưng.

1. Giữa năm lớp 9, có một chiều mưa như nén nước mắt xuống từng mái ngói, tôi trở về nhà sau một buổi học mà mọi

thứ đều thất bại, bài kiểm tra Toán bị điểm kém, lời nhận xét phê bình, và bạn bè thì xã giao hời hợt như không thấy tôi. Tôi bước vào nhà, ước gì mình biến mất. Chẳng nói năng gì, tôi leo lên phòng, đóng cửa "rầm" một cái thật mạnh để mẹ nghe thấy.

Mẹ gõ cửa nhẹ:

- Con ăn chưa? Mẹ để cháo nóng trong bếp, nãy giờ đói rồi..

Tôi không thèm đáp và nằm úp mặt xuống giường, nước mắt ứa ra nhưng tôi cố kìm. Một lúc sau, tôi nghe tiếng mẹ đặt khay cháo lên bàn học, tiếng muống nhẹ múc cháo. Tôi nghe thấy hơi ấm lan tỏa, cảm giác như mẹ vẫn ở đó - bên cạnh, chờ đợi, chăm sóc.

Khi ấy tôi hiểu: Mẹ không phải là người khó chịu, chỉ là người chịu đựng quá nhiều mà chưa bao giờ muốn con mình nhớ đến gánh nặng ấy. Tôi đã cho rằng mẹ như một người "phiền toái", trong khi mẹ chỉ muốn tìm cách ôm tôi bằng yêu thương, dù tôi có nổi loạn hay giận dữ,

II. Có những hôm tôi ở cạnh mẹ mà vẫn nóng giận: Mẹ hỏi tại sao bài tập chưa làm, tại sao về trễ, tại sao con không điện thoại báo cho mẹ, tại sao con không ăn? Tôi trả lời gắt gỏng: "Mẹ đừng hỏi nhiều nữa! Con mệt rồi"

Mẹ im lặng. Tôi tưởng mình đã thắng trong một trận tranh cãi vô hình. Nhưng thật ra, tôi đã thua trước chính mình. Bởi trong khao khát được im lặng, tôi lại trút cơn giận lên người đã dành cả đời để im lặng bên tôi, để lắng nghe tôi, dù tôi không muốn nói gì.

Tôi không nhớ mình đã làm mẹ buồn bao nhiêu lần. Mẹ đứng đó, mắt hơi đỏ, nhưng chẳng trách móc. Mẹ chỉ hơi khẽ nhìn tôi như nhìn một đứa trẻ vừa lạc đường tìm đường về.

Áp lực từ điểm số, từ kỳ vọng của thầy cô, của bạn bè, từ chính bản thân tôi - tất cả như đè nặng lên lồng ngực. Có hôm tôi về nhà trong trạng thái u ám, không nói chuyện, mắt nhìn trống rỗng. Mẹ vào phòng, hỏi nhẹ:

- Con có chuyện gì muốn chia sẻ với mẹ không? Tôi chỉ đáp:
- Con không có gì.

Mẹ lại im lặng. Không ép buộc. Không dò hỏi. Nhưng tôi biết, mẹ bên ngoài cửa phòng, ngồi nghe tiếng bước chân tôi, lắng chừng tiếng thở, chờ vài phút rồi đi ra. Mẹ chẳng làm âm ỉ. Dù tôi không nói, mẹ vẫn ở đó. Khi tôi giận mẹ vì mẹ quá quan tâm, mẹ chỉ mỉm cười buồn rồi nói:

- Mẹ biết con đang mệt. Nhưng mẹ thương con nên mẹ mới hỏi. Mẹ không muốn mất con vào khoảng lặng bất lực.

Câu nói ấy như mũi dao sắc bén cắt qua lòng tôi. Tôi hiểu ra rằng: mẹ không bao giờ ép tôi nói, nhưng mẹ luôn tìm cách để tôi biết mình có nơi để nói.

III. Một lần tôi bị điểm kém. Tôi về nhà trong tâm trạng như tro nung, muốn ném sách, muốn hét to lên. Mẹ nhìn tôi từ phía cửa phòng, mắt đầy lo âu.

Tôi nói:

- Mẹ đừng nghĩ con tệ. Con cố rồi ... nhưng không được.

Mẹ chỉ bảo:

- Con biết không, mẹ cũng đã từng có những ngày gục ngã. Mẹ cũng khóc khi biết con buồn. Nhưng mẹ không muốn con nhìn thấy sự gục ngã của mẹ. Mẹ muốn làm chỗ dựa, không phải gánh nặng.

Mẹ bước vào, nhẹ nhàng tháo chiếc khăn quàng cổ tôi đang

đeo, vuốt lại mái tóc lòa xòa trước mặt tôi, rồi ngồi bên cạnh:

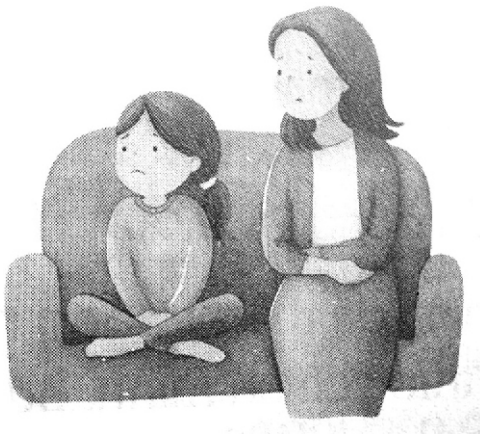
- Nếu con cần khóc, cứ khóc. Nếu con cần im lặng, cứ im lặng. Nhưng đừng trút cơn giận lên người chỉ biết yêu con.

Nước mắt tôi trào ra không phải vì điểm số, mà vì nhận ra: người mà tôi từng nhiều lần làm tổn thương chính là mẹ - người có thể chịu đựng cả lời trách mắng, cả ánh mắt lạnh lùng, nhưng chưa bao giờ rời bỏ tôi.

IV. Tất cả chúng ta - ai cũng từng nổi giận. Ai cũng từng mệt mỏi. Ai cũng từng khó chịu với người luôn yêu thương mình. Nhưng khi nhìn lại, ta nhận ra rằng người tổn thương nhiều nhất lại là những người yêu thương ta nhất.

Cha mẹ không cần chúng ta chịu quá nhiều áp lực để trở nên xuất sắc. Họ chỉ cần chúng ta sống tử tế, biết yêu thương, biết giữ bình tĩnh khi tức giận, biết xin lỗi khi sai, biết im lặng khi cần. Khi cơn giận dâng lên, đừng trút lên người đã từng ôm ta khi ta còn đơn độc. Hãy im lặng, hít thở, và nhớ rằng, người ấy yêu ta hơn bất cứ thứ gì trên đời.

Biết ơn không phải lúc nào cũng là lời nói yêu thương mà đôi khi là sự kiềm chế khi ta tức giận.

Mẹ không cần con quá xuất sắc, chỉ mong con vui và khỏe

(Xuân Nguyên)

Cuộc đời mỗi người là một hành trình dài, nơi thành tích, điểm số hay những thành tựu bên ngoài đôi khi được đánh giá quá cao. Nhưng với cha mẹ, giá trị lớn nhất mà một đứa con mang lại không phải là điểm số hoàn hảo hay giải thưởng danh giá, mà là hạnh phúc, sự khỏe mạnh và niềm vui trong từng ngày sống. Cha mẹ hiểu rằng mỗi đứa trẻ có nhịp điệu riêng, mỗi người có cách trưởng thành riêng, và đôi khi chính áp lực từ việc phải trở nên "xuất sắc" chỉ khiến con mệt mỏi và tự nghi ngờ bản thân.

I. Hồi còn là học sinh, tôi từng trải qua những tuần lễ dài với sách vở và bài kiểm tra. Mỗi khi mang về điểm số chưa như mong đợi, lòng tôi trĩu nặng và tự trách mình, lo lắng rằng mẹ sẽ thất vọng. Nhưng thay vì la mắng hay so sánh, mẹ chỉ nhìn tôi, mỉm cười và nói: "Không sao đâu, mẹ chỉ mong con vui và khỏe". Mỗi lời nói giản dị ấy như một ngọn đèn nhỏ thấp sáng trong lòng tôi. Tôi nhận ra rằng mẹ có thể rất buồn vì điểm số, nhưng điều mẹ quan tâm nhất là tâm trạng của tôi, là việc tôi có ăn đủ no, ngủ đủ giấc, có vui vẻ hay không.

Những buổi tối bên bàn học, mẹ ngồi cạnh, thỉnh thoảng lắng nghe tôi kể về những khó khăn trong lớp. Mẹ không vội vàng đưa ra lời phê bình mà chỉ an ủi, hướng dẫn nhẹ nhàng. Tình yêu ấy khiến tôi cảm thấy bình yên và được trân trọng, cảm giác quý giá mà không một giải thưởng hay lời khen ngợi nào có thể mang lại.

II. Tôi đã từng có những lúc thất bại, điểm kiểm tra thấp, bị bạn bè chê cười hoặc cảm thấy mình không đủ giỏi. Thay vì nặn lòng, tôi nhớ đến ánh mắt dịu dàng của mẹ. Mẹ không hỏi: "Tại sao con không đạt điểm cao hơn?" mà chỉ khẽ hỏi: "Con ổn chứ? Con có thấy mệt quá không?"

Những lúc ấy, tôi bắt đầu nhận ra rằng hạnh phúc không đến từ việc lúc nào cũng hoàn hảo, mà đến từ việc biết chăm sóc bản thân, biết tận hưởng những điều đơn giản như cười với bạn bè, đọc cuốn sách mình yêu thích hay dành thời gian chơi đùa ngoài sân trường.

Tôi học được rằng nếu quá tập trung vào việc trở nên xuất sắc, tôi sẽ quên mất niềm vui và sức khỏe. Từ những bài học ấy, tôi bắt đầu thay đổi cách nhìn nhận về bản thân: học cách chấp nhận những hạn chế, học cách tìm niềm vui trong những việc nhỏ, học cách quan tâm đến cơ thể và tâm hồn mình.

Tôi hiểu rằng mẹ không muốn tôi chịu áp lực vô hình, mà chỉ mong tôi tận hưởng hành trình trưởng thành với tâm hồn nhẹ nhàng, đầy niềm vui.

III. Ngày nay, khi đã đi làm, tôi nhận ra rằng những bài học từ tuổi học sinh vẫn còn nguyên giá trị. Trong công việc, có những lúc áp lực và thất bại dồn dập, nhưng tôi luôn tự nhắc mình: hãy giữ sức khỏe, giữ tâm trạng tích cực và đừng quên tìm niềm vui trong những điều nhỏ bé.

Tôi hiểu rằng thành công không phải là thước đo duy nhất, mà niềm vui và sự khỏe mạnh mới là hành trang bền vững nhất. Mỗi lần nhìn lại, tôi đều biết rằng chính tình yêu dịu dàng, không điều kiện của mẹ đã giúp tôi xây dựng thái độ sống tích cực, biết tự chăm sóc bản thân và biết tận hưởng hạnh phúc từ những

điều giản dị.

Tôi hiểu rằng mẹ đã trao cho tôi món quà quý giá nhất, không phải là kỳ vọng hay áp lực, mà là sự tự tin, niềm vui và sức khỏe để tôi có thể sống trọn vẹn từng ngày.

IV. Mẹ không cần ta quá xuất sắc, cũng không mong ta đạt mọi thành tích tuyệt vời trên đời. Mẹ chỉ muốn ta vui, khỏe và hạnh phúc, đó mới là điều quan trọng nhất. Khi ta học được cách yêu lấy bản thân, chăm sóc bản thân, tận hưởng những niềm vui giản đơn, ta đã trở thành niềm tự hào thực sự của mẹ. Và chính tình yêu không điều kiện ấy sẽ theo ta suốt cuộc đời, nhắc nhở ta rằng thành công lớn nhất không phải là điểm số hay giải thưởng, mà là biết sống trọn vẹn, biết yêu thương bản thân và giữ gìn niềm vui.

Đừng mãi điện thoại mà quên những người thân bên cạnh

(Chí Vỹ)

Trong thời đại công nghệ, điện thoại dường như trở thành một phần không thể thiếu của cuộc sống. Nó kết nối chúng ta với thế giới rộng lớn, mang đến thông tin, giải trí và cơ hội giao tiếp không giới hạn. Nhưng chính sự tiện lợi ấy đôi khi lại vô tình che khuất những giá trị giản dị, những khoảnh khắc quý báu với gia đình và người thân. Một tin nhắn, một cuộc gọi hay một video hấp dẫn có thể lôi kéo chúng ta vào màn hình sáng, khiến ta vô tình quên đi những ánh mắt, nụ cười và sự quan tâm của những người luôn hiện diện ngay cạnh mình. Nhận ra và trân trọng những giây phút đó chính là một bài học quan trọng mà mỗi người cần học để yêu thương và sống trọn vẹn.

I. Hồi còn là học sinh, tôi từng say mê điện thoại đến mức nhiều khi quên cả thời gian. Những buổi tối cuối tuần, thay vì trò chuyện cùng mẹ, tôi lặng lẽ ngồi trong góc phòng, mắt dán vào màn hình, theo dõi những câu chuyện trên mạng, chơi trò chơi hay nhắn tin với bạn bè. Mẹ thường nhẹ nhàng nhắc nhở: "Con, hạn chế dùng điện thoại, nói chuyện với mẹ một chút đi".

Nhưng tôi bị cuốn vào thế giới ảo, chỉ gật đầu hờ hững, không thực sự để ý.

Một hôm, khi tôi đang mải chơi game, mẹ đến cạnh bàn, đặt tay lên vai tôi và nhìn tôi thật dịu dàng. Mẹ không quát mắng, chỉ hỏi: "Con có nhớ hôm nay là ngày gì không?". Tôi lắc đầu. Mẹ mỉm cười và bảo: "Hôm nay là Ngày của Mẹ. Mẹ chỉ muốn được nghe con kể về ngày hôm nay, về những điều vui hay buồn của con". Câu nói ấy như một tiếng chuông đánh thức tôi. Tôi nhận ra rằng, trong lúc tôi bị cuốn vào thế giới ảo, những khoảnh khắc quý giá bên mẹ và gia đình đang trôi qua lặng lẽ.

II. Sau hôm đó, tôi bắt đầu để ý hơn đến những giây phút cùng gia đình. Tôi nhận ra rằng, những câu chuyện nhỏ nhặt về lớp học, những lần mẹ chuẩn bị cơm tối, những buổi tối cả nhà quây quần trước bàn ăn - tất cả đều là những trải nghiệm đáng quý mà không màn hình nào có thể thay thế. Tôi bắt đầu học cách cân bằng giữa thế giới ảo và thế giới thực, biết tắt điện thoại để trò chuyện với mẹ, cùng cha làm vườn, hay cười đùa cùng em.

Những khoảnh khắc ấy dạy tôi một bài học quan trọng: hạnh phúc không chỉ đến từ việc kết nối với mọi người qua màn hình, mà còn từ những tương tác thực sự, những cử chỉ quan tâm và sự hiện diện của những người thân xung quanh. Tôi học được cách trân trọng từng phút giây, biết lắng nghe, biết chia sẻ và biết nhìn thấy niềm vui từ những điều giản dị nhất.

III. Ngày nay, khi đã đi làm, tôi vẫn thường xuyên phải tiếp xúc với công nghệ, điện thoại và mạng xã hội. Nhưng tôi luôn nhớ lại những buổi tối tuổi học sinh, khi mẹ kiên nhẫn bên tôi, và tự nhắc bản thân: hãy dành thời gian cho những người thực sự quan trọng. Trong những buổi tối về nhà, tối tắt điện thoại, ngồi trò chuyện với mẹ, hỏi han cha về ngày hôm nay,

cùng em chia sẻ những niềm vui, nỗi buồn, và cùng nhau thưởng thức những bữa cơm gia đình giản dị nhưng ấm áp.

Tôi nhận ra rằng, những kết nối thực sự với người thân không thể bị thay thế bởi bất cứ màn hình hay ứng dụng nào. Những khoảnh khắc hiện diện ấy nuôi dưỡng tình cảm, tạo nên sự gắn kết và hạnh phúc bền vững - thứ hạnh phúc mà tôi từng bỏ lỡ khi mãi mê với điện thoại.

IV. Trong cuộc sống hiện đại, điện thoại và công nghệ mang đến nhiều tiện ích, nhưng cũng có thể vô tình làm ta quên đi những người thân yêu ngay cạnh mình. Điều quan trọng không phải là sử dụng điện thoại như thế nào, mà là ta có đủ tinh táo để nhận ra giá trị của những giây phút bên gia đình, biết dành thời gian lắng nghe, chia sẻ và yêu thương. Hạnh phúc thật sự không đến từ mạng ảo, mà đến từ sự hiện diện, tình cảm và những khoảnh khắc giản dị mà ta trải qua cùng những người thân. Khi biết cân bằng và trân trọng, ta mới thực sự sống trọn vẹn và yêu thương trọn vẹn và đó cũng chính là món quà tuyệt vời mà ta dành cho chính mình và cho những người thân yêu.

Đừng chê cha mẹ khó, họ đã hy sinh cả tuổi xuân vì con

(Nguyễn Khang)

Trong suốt quãng đời học sinh, chúng ta thường nhìn cha mẹ qua lăng kính của sự nghiêm khắc, những yêu cầu tưởng chừng như quá khắt khe, những nguyên tắc khó hiểu. Khi còn trẻ, ta thường thấy cha mẹ là những người khó tính, đôi khi khó chịu, thậm chí áp lực. Nhưng chính trong những lời nhắc nhở, sự cứng rắn ấy ẩn chứa cả một tình yêu sâu sắc, thầm lặng và hy sinh mà ta chỉ nhận ra khi trưởng thành. Họ đã từ bỏ biết bao ước mơ, tuổi thanh xuân và ham muốn cá nhân để con được học hành, được sống đầy đủ, được phát triển trong vòng tay yêu thương.

I. Hồi học lớp 8, tôi từng cảm thấy bức bối khi mẹ liên tục nhắc nhở về việc học, giờ giấc, việc nhà. Tôi nghĩ mẹ quá nghiêm khắc, không hiểu được tôi và những thú vui tuổi học trò. Có hôm, tôi mệt rã rời sau một ngày dài học thêm, nhưng về nhà vẫn bị mẹ nhắc: "Hôm nay con học toán chưa xong à? Bài kiểm tra tuần trước sao chưa ôn lại?". Tôi chỉ muốn bỏ mặc, trốn ra ngoài chơi với bạn bè, và thầm nghĩ: "Mẹ thật khó chịu, sao mẹ không cho con tự do một chút nhỉ?"

Một buổi tối, khi tôi định trốn học thêm, mẹ nhìn tôi với ánh mắt vừa nghiêm nghị vừa lo lắng. Mẹ nắm tay tôi và kể: "Ngày trước, mẹ cũng từng ước mơ đi học tiếp, nhưng phải đi làm sớm để nuôi gia đình. Mẹ hy sinh tuổi thanh xuân để con được học hành đầy đủ. Mẹ muốn con không bỏ lỡ cơ hội mà mẹ từng ao ước". Lúc đó, tôi chợt nhận ra rằng, những lời nghiêm khắc không phải để kiểm soát, mà là để dẫn dắt tôi đi đúng hướng, để tôi không bỏ lỡ điều tốt đẹp của đời mình.

II. Có thời gian, tôi học hành không tốt, điểm số tụt dốc, tâm trạng nặng nề. Tôi cảm thấy chán nản, muốn buông xuôi, và bắt đầu cáu gắt với mọi người. Nhưng cha mẹ vẫn kiên nhẫn bên tôi. Cha ngồi xuống, không la mắng, chỉ hỏi tôi: "Con đang gặp khó khăn ở đâu? Cha mẹ có thể giúp gì cho con không?". Mẹ thì thức khuya, cùng tôi tìm phương pháp học mới, động viên tôi: "Đừng lo lắng quá, miễn con cố gắng, con đã làm tốt nhất rồi".

Những lúc ấy, tôi mới thấm thía rằng, hy sinh và tình yêu của cha mẹ không chỉ là tiền bạc, công sức, mà còn là sự kiên nhẫn vô bờ bến. Họ sẵn sàng ở bên tôi những lúc tôi thất bại, yếu đuối nhất, không phán xét mà chỉ muốn tôi đứng dậy, bước tiếp. Những khó khăn mà tôi từng oán trách bỗng trở thành bài học quý giá, nhắc nhở tôi rằng sự trưởng thành luôn đi cùng thử thách, và cha mẹ là bệ đỡ vững chắc nhất.

III. Từ những ngày ấy, tôi dần nhận ra giá trị của những hành động tưởng như "khó chịu" của cha mẹ. Mỗi lời nhắc nhở, mỗi cử chỉ nghiêm khắc, mỗi giấc ngủ bị gián đoạn để chăm sóc tôi đều chứa đựng tình yêu thương sâu sắc. Cha mẹ dạy tôi biết chịu trách nhiệm, biết trân trọng cơ hội, và biết nỗ lực từng ngày. Tôi hiểu rằng, những giới hạn mà cha mẹ đặt ra không phải rào cản, mà là nền tảng giúp tôi vững bước trên đường đời. Tôi học được sự kiên nhẫn, sự khiêm nhường và lòng biết ơn, nhận ra rằng trưởng thành không chỉ là đạt điểm cao hay thành công trong sự nghiệp, mà là biết yêu thương và trân trọng những người đã hy sinh cho mình.

IV. Cha mẹ đã hy sinh cả tuổi xuân, từ bỏ ước mơ cá nhân để đổi lấy tương lai cho chúng ta. Mỗi lời nhắc nhở, mỗi cái nhìn nghiêm khắc, mỗi nụ cười che giấu mệt mỏi đều là tình yêu sâu sắc nhất mà ta từng nhận được. Thay vì chê bai, giận dữ hay

phản kháng, điều ta cần làm là trân trọng, học hỏi và sống xứng đáng với những hy sinh ấy. Đừng chê cha mẹ khó bởi trong sự nghiêm khắc ấy ẩn chứa cả một bầu trời yêu thương mà chỉ khi trưởng thành, ta mới thấm thía hết giá trị. Ta học được rằng, sự trưởng thành và lòng biết ơn là món quà xứng đáng nhất mà ta dành tặng cho những người đã yêu thương mình vô điều kiện.

Một ngày con hiểu cha mẹ, đó là ngày con trưởng thành

(Thanh Lan)

Khi con bắt đầu nhận ra những vất vả, lo toan mà cha mẹ âm thầm gánh chịu suốt bao năm, cũng là lúc con không còn là đứa trẻ chỉ biết nhận về yêu thương. Trưởng thành không chỉ là lớn lên về thể xác, mà còn là sự thấu cảm, biết đặt mình vào vị trí của người khác, đặc biệt là những người đã hy sinh cả cuộc đời vì mình. Ngày con hiểu rằng những lời rầy la là vì lo lắng, những giọt mồ hôi là vì mong con đủ đầy, chính là ngày con biết sống

có trách nhiệm hơn, biết yêu thương sâu sắc hơn. Trưởng thành đôi khi bắt đầu từ một khoảnh khắc lặng người, khi con chợt thấy dáng cha còng đi, tóc mẹ bạc thêm, và lòng bỗng trào dâng một nỗi xót xa xen lẫn biết ơn vô hạn.

I. Tuổi học trò là khoảng thời gian mà mỗi chúng ta đều từng trải qua, những cảm xúc đan xen, vừa háo hức vừa lo sợ, vừa tự tin lại vừa bối rối, đặc biệt là khi đối mặt với những thử thách mới mẻ. Tôi vẫn nhớ rất rõ cái cảm giác nghẹn ngào khi nhận tờ bài kiểm tra đầu tiên của năm lớp 10 với điểm số rất thấp. Đó là một bài viết văn, môn học mà tôi vốn không mấy yêu thích. Tôi đã cố gắng nhưng kết quả lại không như mong đợi. Điểm 3 - một con số khiến tôi xấu hổ đến tận cùng.

Cơn mưa nhỏ rơi ngoài cửa sổ như muốn hòa vào nỗi buồn đang tràn ngập trong lòng. Tôi lặng lẽ bước về nhà, bước chân nặng trĩu như có đá đeo trên đó. Mẹ hỏi tôi chuyện trường lớp, nhưng tôi chỉ lặng im, thốt ra vài câu trả lời vãi để tránh sự quan tâm sâu sắc. Tôi sợ ánh mắt mẹ - một ánh mắt dịu dàng nhưng cũng chứa đựng sự kỳ vọng rất lớn.

Có một điều tôi chắc chắn: ngày đó, tôi chưa bao giờ nghĩ rằng điểm số thấp lại có thể làm mình cảm thấy cô đơn và thất vọng đến vậy. Và cũng chưa từng nghĩ rằng, chính từ những nỗi đau nhỏ bé ấy, tôi sẽ bắt đầu một hành trình lớn lao để hiểu và trân trọng tình yêu của cha mẹ, vốn luôn âm thầm bên cạnh mà tôi chưa từng để ý.

II. Có những thất bại không chỉ là điểm số, mà là cú đánh vào lòng tự trọng, làm ta phải thu mình lại và nghi ngờ bản thân. Những ngày sau khi nhận điểm thấp, tôi không dám nhìn vào mắt ai, kể cả bạn bè thân thiết. Tôi cảm thấy như bị cô lập, như

thể tôi đã biến thành một người khác - người mà không ai muốn nói chuyện, không ai muốn gần gũi.

Cảm giác cô đơn ập đến, kéo dài như một đám mây u ám. Tôi muốn hét lên, muốn kể với ai đó rằng tôi không thể làm được, rằng tôi không đủ tốt. Nhưng rồi tôi im lặng, tự nhốt mình trong thế giới nhỏ bé của riêng mình.

Tôi nhớ mình từng nghĩ: "Mình thật kém cỏi, mình không thể bằng bạn bằng bè". Nhưng sâu thẳm trong tim, tôi khao khát một bàn tay kéo tôi lên, một lời động viên để tiếp tục bước đi.

III. Tháng 11, khi lớp tôi chuẩn bị cho một buổi thuyết trình quan trọng, tôi được chọn trình bày bài "Chiếc thuyền ngoài xa". Tôi đã luyện tập nhiều đêm, nhưng khi đứng trước ánh mắt dõi theo của thầy cô và bạn bè, tim tôi đập loạn nhịp. Tiếng nói trong đầu tôi như bị nghẹn lại, những câu từ quen thuộc trở nên xa lạ.

Một vài tiếng cười khúc khích vang lên từ phía dưới khiến tôi rất bối rối và bật khóc ngay trên sân khấu. Tôi lùi lại, bỏ dở phần trình bày vì thấy bản thân không thể làm được nữa, và cảm giác thất bại đó đè nặng lên tâm hồn non nớt của tôi như một tảng đá.

Tôi về nhà trong sự uất ức và muốn bỏ tất cả - bỏ sách vở, bỏ cả những giấc mơ nhỏ bé về một ngày được đứng trên sân khấu với sự tự tin.

Trong những lúc yếu đuối nhất, cha mẹ luôn ở đó - không phải bằng những lời nói hoa mỹ, mà bằng sự kiên nhẫn, bền bỉ và lòng bao dung vô hạn.

Cha tôi, người ít nói, đã lặng lẽ xem lại bài tập và nghe tôi kể về

nỗi sợ hãi của mình. Cha không mắng mỏ, cũng không phán xét. Cha kể cho tôi nghe về những lần cha thất bại, bị la mắng, và cả những lúc cha tưởng chừng như không thể tiếp tục, Cha nói với tôi:

- Con à, thất bại không phải là kết thúc. Cha cũng từng sợ hãi và thất bại nhiều lần như con. Nhưng điều quan trọng là không từ bỏ, và luôn học hỏi từ những vấp ngã đó.

Lời cha như ánh sáng trong đêm tối, giúp tôi nhìn thấy rằng tình yêu của cha mẹ là một sức mạnh vô hình, một ngọn lửa ấm áp giữ cho ta đứng vững giữa bão dông cuộc đời.

IV. Từ những bài học giản đơn ấy, tôi bắt đầu học cách yêu lấy chính mình, không phải vì hoàn hảo, mà vì dám đối diện và vượt qua những khiếm khuyết. Tôi tập nói trước gương, thử thuyết trình lại trước em trai, và từng bước xây dựng lại sự tự tin đã mất.

Khi tôi đứng lên trình bày trước lớp lần thứ hai, tôi không còn sợ sệt, không cần phải hoàn hảo, mà chỉ cần chân thành. Tôi cảm nhận được sự ủng hộ từ bạn bè, ánh mắt trìu mến của cô giáo, và đặc biệt là niềm tự hào lặng lẽ từ cha mẹ.

Ngày hôm đó, tôi không chỉ thuyết trình thành công, mà còn học được bài học quý giá về lòng kiên trì, về tình yêu thương và sự bao dung của cha mẹ.

V. Trưởng thành không phải là những ngày có thể tự lo cho bản thân, mà là ngày tôi có thể thấu hiểu, cảm thông và biết ơn sự vất vả và âm thầm của cha mẹ.

Tình yêu của cha mẹ không thể đong đếm bằng lời nói, mà được thể hiện qua những hành động giản dị nhất: những bữa cơm

nóng hổi khi tôi mệt mỏi, những đêm thức khuya giặt giũ áo quần, những cái ôm dịu dàng xoa tan lo âu, và cả những lần nhịn nhục để con có không gian trưởng thành.

Một ngày tôi nhìn thấy được tất cả những điều đó, tôi không còn là đứa trẻ nhỏ bé chỉ biết đòi hỏi, mà đã trở thành người trưởng thành biết trân trọng, biết cảm ơn, và biết yêu thương nhiều hơn.

Tuổi trẻ là hành trình đẹp, đừng để trái tim mong manh làm bạn gục ngã. Chỉ khi học cách đứng dậy sau mỗi lần vấp ngã, bạn mới có thể đi thật xa.

Hãy biết ơn cha mẹ vì những vất vả và tình yêu thầm lặng của họ. Bởi một ngày nào đó, khi ta thật sự trưởng thành, ta sẽ nhận ra: Cha mẹ chính là những ngọn đèn soi sáng con đường đời, dù có bao nhiêu gian khó, ta cũng không bao giờ đi lạc.

Đừng cãi cha mẹ vì không có cha mẹ, chẳng nơi nào thực sự là nhà

(Đức Duy)

Cha mẹ là người đã dành cả cuộc đời để yêu thương, chăm sóc và bảo vệ ta từ những bước đi chập chững đầu tiên. Dù đôi khi lời nói của họ có thể nghiêm khắc hay khác với ý mình, nhưng đó chính là tấm lòng, là sự quan tâm sâu sắc mà ta khó có thể hiểu hết khi còn trẻ. Không có cha mẹ bên cạnh, dù có đi đến đâu, có sống trong ngôi nhà sang trọng nhất cũng không thể cảm nhận được hơi ấm, sự an toàn và bình yên thật sự. Vì vậy, hãy trân trọng và lắng nghe cha mẹ, giữ gìn những giá trị gia đình, bởi đó chính là nơi ta luôn có thể quay về, dù cuộc đời có đưa ta đến đâu.

I. Tôi vẫn nhớ như in cái buổi sáng đầu tiên bước chân vào cổng trường cấp ba – lòng tôi rối như tơ vò. Một thế giới hoàn toàn mới mở ra trước mắt: những gương mặt bạn bè xa lạ, các thầy cô nghiêm nghị, cách học hoàn toàn khác biệt, và những kỳ vọng vô hình đè nặng lên vai. Tôi loay hoay giữa một lớp học đông đúc mà chẳng biết bắt đầu từ đâu để tìm lấy một điểm tựa.

Tôi thấy mình như một mảnh ghép lạc lõng tìm chỗ đứng giữa bức tranh đang dần hoàn thiện của tuổi trẻ. Mỗi tiết học là một thử thách, mỗi ánh nhìn là một dấu chấm hỏi khiến tôi thêm phần tự ti. Điểm điểm là buổi thuyết trình đầu tiên của tôi trong sự run rẩy, thiếu tự tin và đầy ngập ngừng. Khi bị thầy góp ý rằng "bài chuẩn bị quá hời hợt", tôi cúi đầu, cổ họng nghẹn ứ, mắt hoe đỏ. Tôi chỉ muốn biến mất, chỉ muốn được về nhà – nơi có cha mẹ luôn dang rộng vòng tay, bất kể tôi có giỏi giang hay vụng về, thành công hay thất bại.

Có lẽ, ai trong chúng ta cũng đã từng có những ngày như thế, những ngày mà sự tự tin bị thử thách, niềm tin vào bản thân lung lay theo từng bước chân. Nhưng cũng chính trong những ngày đầu tiên đầy bỡ ngỡ ấy, ta bắt đầu học cách trưởng thành từ những lần chấp nhận nỗi sợ, từ những lần rơi nước mắt trong lặng lẽ để rồi đứng dậy, mạnh mẽ hơn.

II. Tôi từng nghĩ, chỉ cần cố gắng là sẽ được công nhận. Nhưng cuộc sống không phải lúc nào cũng vận hành theo điều ta mong muốn.

Điểm số thấp đầu tiên trong môn Văn – môn học tôi từng say mê, yêu thích, từng xem như người bạn tri kỷ đã khiến tôi như rơi vào một vực sâu không đáy. Cảm giác hụt hẫng khi bài viết của mình bị trả về với hàng loạt lời phê nghiêm khắc, ánh mắt thất vọng của thầy cô, những tiếng xì xào của bạn bè như hàng ngàn mũi kim đâm vào lòng tự trọng. Tôi tự hỏi: "Phải chăng mình không đủ giỏi?", "Phải chăng tất cả những cố gắng của mình là vô nghĩa?"

Tôi thu mình trong im lặng, sợ ánh nhìn từ người khác, và cả từ chính bản thân mình trong gương. Nhưng điều khiến tôi không ngờ tới, chính là phản ứng của cha mẹ. Họ không trách mắng, không giận dữ như tôi tưởng. Họ chỉ im lặng lắng nghe, đặt tay lên vai tôi và nói: "Chúng ta cùng cố gắng làm lại từ đầu nhé."

Trong khoảnh khắc ấy, tôi hiểu ra rằng: thất bại không phải là dấu chấm hết. Nó là khởi đầu của sự học hỏi, của sự kiên cường, của một trái tim dũng cảm dám đối diện với chính mình. Câu nói "Chỉ cần bước qua nỗi sợ, thế giới sẽ dịu dàng hơn ta tưởng" từ đó trở thành ngọn hải đăng dẫn lối, nhắc nhở tôi rằng phía sau những đám mây đen, mặt trời vẫn luôn chờ được tỏa sáng.

III. Tuổi mới lớn là những ngày ta đầy mâu thuẫn với chính mình: Lúc muốn được chở che, lúc lại muốn bứt ra khỏi

vòng tay của cha mẹ để chứng minh bản thân đã trưởng thành.

Tôi từng có một lần cãi nhau với mẹ. Chỉ vì một bài kiểm tra, vì áp lực học hành, tôi đã không giữ được bình tĩnh và buông ra những lời khiến mẹ tổn thương. Khi ấy, tôi cho rằng mình đang đấu tranh cho chính kiến, cho quyền được tự do quyết định cuộc đời mình. Nhưng khi cánh cửa phòng đóng sầm lại, tôi mới nhận ra sự im lặng nặng nề đang bao trùm cả ngôi nhà. Mẹ không còn hỏi han nhiều như trước, bữa cơm cũng trở nên nhạt nhẽo lạ thường. Tôi bắt đầu thấy thiếu vắng ánh mắt lo lắng và giọng nói dịu dàng của mẹ.

Lúc ấy, tôi mới thực sự hiểu ra rằng, cha mẹ không cần con cái phải hoàn hảo, cũng không cần những lời chứng minh hùng hồn. Thứ họ cần chỉ là sự quan tâm, là một cái ôm, một lời cảm ơn, một chút trưởng thành đủ để hiểu được lòng họ.

Dù có trưởng thành đến đâu, dù có đi xa bao nhiêu, trái tim mỗi người vẫn luôn cần một mái ấm để trở về và cha mẹ chính là mái ấm ấy. Đừng để những phút giây nóng giận nhất thời làm tổn thương những người yêu thương ta nhất.

IV. Sau những ngày im lặng, mẹ lặng lẽ ngồi xuống bên tôi vào một buổi tối muộn. Không trách móc, không nước mắt, mẹ bắt đầu kể cho tôi nghe những ngày tuổi thơ của mẹ, những ngày phải đạp xe cả chục cây số đến trường, những đêm thức trắng đan len, vá áo, tích góp từng đồng nuôi giấc mơ cho con.

Mẹ kể, không phải để tôi cảm thấy áy náy, mà để tôi hiểu: tình yêu thương không cần điều kiện. Tình yêu của cha mẹ là tình yêu sẵn sàng tha thứ, sẵn sàng chịu đựng, chỉ để con cái có thể lớn lên an yên và vững vàng. Trong đôi mắt mẹ, tôi không cần phải là học sinh quá xuất sắc, tôi chỉ cần là một người tử tế và biết yêu thương.

Câu nói của mẹ: "Con có thể không hoàn hảo, nhưng mẹ luôn tin con sẽ là người tốt" đã chạm đến những nơi sâu nhất trong trái tim tôi – nơi vẫn luôn âm thầm mong chờ được công nhận, được thấu hiểu. Và từ đó, tôi học cách dịu dàng với chính mình hơn, học cách dũng cảm đi tiếp, dù con đường phía trước còn nhiều gập ghềnh.

V. Tuổi trẻ có lẽ là khoảng thời gian đẹp nhất, nhưng cũng nhiều va vấp nhất trong cuộc đời mỗi người. Những sai lầm, những tổn thương, những lựa chọn không đúng đều là một phần không thể thiếu của hành trình trưởng thành.

Và giữa muôn vàn hỗn độn ấy, cha mẹ vẫn luôn âm thầm đứng phía sau. Họ là người đi làm về muộn nhưng vẫn nấu một bữa cơm nóng hổi, là người cẩn thận nhắc ta mặc thêm áo khi trời trở gió; là người thức trắng cả đêm khi ta sốt cao; là người âm thầm giấu đi nước mắt khi ta nói lời tổn thương.

Hãy trân trọng từng khoảnh khắc có cha mẹ bên cạnh. Đừng để đến khi thời gian trôi qua, ta mới nhận ra: những điều giản dị ấy lại là những điều quý giá nhất trong đời.

Biết ơn không cần phải là những món quà đắt tiền hay lời hoa mỹ. Đôi khi, chỉ là một cái ôm, một lời hỏi han, hay đơn giản là một lần biết lắng nghe và thấu hiểu. Đó chính là cách chúng ta đáp lại tình yêu vô điều kiện mà cha mẹ đã trao – một tình yêu không bao giờ đòi hỏi, nhưng lại luôn hiện diện mỗi khi ta cần.

Một phút nóng giận có thể xóa sạch 99 ngày yêu thương

(Duy Khương)

Cuộc sống mỗi con người tràn đầy những khoảnh khắc tưởng chừng nhỏ bé nhưng lại vô cùng quý giá. Một lời hỏi han, một ánh mắt quan tâm, một cái ôm nhẹ nhàng đều có thể làm trái tim ấm lại, tạo nên chuỗi yêu thương tích tụ qua từng ngày. Nhưng cũng chính trong nhịp sống hối hả ấy, những phút giây nóng giận, bực bội vô cơ đôi khi xuất hiện, làm phai nhạt tất cả tình yêu thương mà cha mẹ dành cho chúng ta. Một lời quát mắng, một cơn bực tức chợt đến có thể xóa nhòa hàng tháng trời nhẫn nại và ân cần của những người yêu thương ta vô điều kiện. Nhận thức được điều này, ta sẽ học cách trân trọng, kiểm chế cảm xúc và yêu thương bền bỉ, vì tình yêu không phải lúc nào cũng vô hạn, mà cần được vun đắp từng ngày.

I. Hồi học lớp 10, có một kỷ niệm khiến tôi nhận ra sức mạnh tàn phá của một phút nóng giận. Một buổi chiều, mẹ nhắc nhở tôi chuẩn bị bài vở cho buổi học thêm tối hôm đó. Tôi cảm thấy bực bội, vì chỉ muốn nghỉ ngơi sau một ngày dài học tập căng thẳng. Trong cơn nóng giận, tôi quát lên với mẹ, dùng những lời lẽ nặng nề mà sau này nghĩ lại vẫn thấy hối hận. Mẹ im lặng, không nói gì, nhưng ánh mắt buồn bã khiến tôi thấy tim mình nặng trĩu.

Sau đó, tôi bỏ vào phòng, cảm giác day dứt lan tỏa không nguôi. Tôi nhận ra rằng chỉ một phút mất kiểm soát có thể xóa đi tất cả những yêu thương mà mẹ dành cho tôi hàng ngày, những buổi tối thức cùng tôi học bài, những bữa cơm nấu vội để tôi kịp giờ học thêm, những lời động viên nhẹ nhàng khi tôi thất bại trong bài kiểm tra. Tôi bắt đầu hiểu rằng tình yêu không được

tạo ra chỉ trong một phút, mà là cả một quá trình dài kiên nhẫn và nhẫn nại.

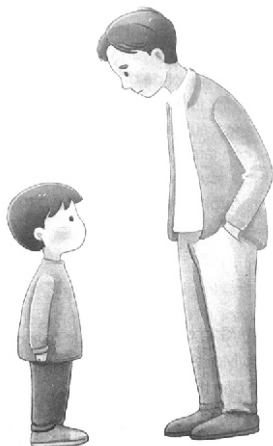
II. Trải nghiệm đó đã dạy tôi cách kiểm soát cảm xúc, nhìn nhận mọi việc bình tĩnh hơn. Tôi học được rằng nóng giận không giải quyết được vấn đề, mà chỉ làm tổn thương những người thương yêu tôi nhất. Tôi bắt đầu lắng nghe mẹ nhiều hơn, nhận ra rằng những lời nhắc nhở tưởng như phiền phức chính là sự quan tâm thầm lặng, là tình yêu không thể đo đếm bằng lời.

Tôi cũng học cách xin lỗi khi mắc lỗi, và từ đó mối quan hệ giữa tôi và mẹ trở nên gắn kết hơn. Một phút nóng giận có thể làm phai nhạt yêu thương, nhưng một lời xin lỗi chân thành có thể hàn gắn mọi vết thương. Yêu thương không phải điều hiển nhiên, mà cần được nuôi dưỡng bằng sự kiên nhẫn, trái tim thấu cảm và lòng biết ơn sâu sắc.

III. Giờ đây, khi đã trưởng thành và bước vào đời, tôi nhìn lại những ngày tháng học trò, cảm giác hối hận năm xưa vẫn còn hiện hữu trong tâm trí. Tôi hiểu rằng mỗi khoảnh khắc bên cha mẹ đều vô cùng quý giá. Một phút nóng giận có thể xóa sạch 99 ngày yêu thương, nhưng trái tim cha mẹ vẫn bao dung, nhẫn nại. Tôi học được rằng trưởng thành không chỉ là thành tích hay sự nghiệp, mà còn là biết kiềm chế cảm xúc, yêu thương chân thành và trân trọng từng phút giây bình yên bên cha mẹ - những người đã hy sinh cả thanh xuân để yêu thương tôi vô điều kiện.

IV. Những phút giây nóng giận qua đi là lúc để chúng ta nhìn lại bản thân, để hiểu rằng việc giữ bình tĩnh, sự kiên nhẫn và lòng biết ơn mới là những món quà quý giá nhất ta có thể dành cho cha mẹ. Khi học cách trân trọng từng khoảnh khắc, từng lời nói, từng cử chỉ nhỏ, ta mới nhận ra rằng yêu thương không phải là điều hiển nhiên mà là một hành trình cần vun đắp. Một

phút nóng giận có thể làm phai nhạt nhiều ngày yêu thương, nhưng trái tim cha mẹ vẫn luôn bao dung, và chính ta cũng học cách kiên nhẫn để yêu thương bền lâu, để mỗi ngày bên cha mẹ trở thành một chuỗi kỷ ức đầy ắp tình cảm và sự trân quý.

Đừng cúi đầu trước người ngoài, rồi lớn tiếng với người nhà

(Thành Vinh)

Cuộc sống luôn đòi hỏi mỗi con người phải thích nghi với vô vàn hoàn cảnh, phải học cách ứng xử khéo léo với người ngoài và duy trì hình ảnh tốt đẹp trong mắt xã hội. Nhưng đôi khi, chính sự kiềm chế và nhún nhường bên ngoài lại biến thành những cơn nóng giận vô cớ khi về nhà - nơi mà lẽ ra chúng ta nên bình yên và được thấu hiểu. Người thân, đặc biệt là cha mẹ, là những người đã đồng hành với chúng ta từ những bước đi chập chững đầu đời, luôn dành cho ta tình yêu vô điều kiện và sự bao dung. Việc lớn tiếng, cáu gắt hay thiếu kiềm chế với họ không chỉ làm tổn thương họ, mà còn làm tổn hại chính mối quan hệ thiêng

liêng mà ta may mắn có được. Hiểu được điều này, ta sẽ học cách cân bằng cảm xúc, biết trân trọng người thân và giữ bình yên trong chính ngôi nhà của mình.

I. Khi còn là học sinh, tôi thường cảm thấy áp lực trước bạn bè, thầy cô và những kỳ vọng bên ngoài. Mỗi lần nhận lời phê bình từ người khác, tôi lại cúi đầu, cố gắng chứng tỏ bản thân, cố gắng hòa nhập và đạt điểm số tốt để không bị thua kém hay phán xét. Nhưng lúc về nhà, sau một ngày dài chịu đựng những căng thẳng ấy, tôi lại trở nên cáu kỉnh với mẹ vì những điều nhỏ nhặt: một bữa cơm chưa vừa ý, một lời nhắc nhở quá mức hay đơn giản là việc mẹ hỏi han quá nhiều. Tôi không nhận ra rằng sự nóng giận ấy là phản ứng không công bằng, bởi mẹ chỉ đang quan tâm và lo lắng cho tôi.

Mỗi lần như thế, tôi học được rằng cúi đầu trước người ngoài là điều cần thiết trong một chừng mực, nhưng không được phép đem áp lực đó về nhà để xả ra những người thương yêu mình. Tôi nhận ra, chính sự bao dung và nhẫn nhịn của mẹ đã cho phép tôi trở về nhà, được là chính mình mà không cần phải che giấu cảm xúc hay hình ảnh hoàn hảo trước bất kỳ ai.

II. Một buổi tối, sau một cơn giận vì mẹ nhắc nhở chuyện học thêm, tôi đã lớn tiếng một cách vô lý. Mẹ im lặng, không đáp trả, nhưng ánh mắt buồn bã khiến tôi cảm thấy nhói lòng. Trong khoảnh khắc đó, tôi nhận ra sự khác biệt: ngoài xã hội, tôi có thể phải kiềm chế cảm xúc để thích nghi, nhưng ở nhà, nơi cha mẹ luôn chờ đón tôi với vòng tay rộng mở, tôi không được phép làm tổn thương họ.

Tôi học cách tự hỏi bản thân: "Mình đang lớn tiếng vì áp lực từ đâu? Mình đang trút giận lên ai? Và liệu điều này có công bằng với những người đã yêu thương mình vô điều kiện?". Từ đó, tôi bắt đầu thay đổi cách ứng xử: lắng nghe mẹ nhiều hơn, bày tỏ

quan điểm nhưng với thái độ bình tĩnh, và luôn giữ lòng biết ơn sâu sắc về những hy sinh thầm lặng mà mẹ đã dành cho tôi.

III. Giờ đây, khi đã trưởng thành, tôi nhìn lại những năm tháng học trò, nhận ra rằng mọi áp lực, mọi lời nhận xét bên ngoài đều chỉ là nhất thời. Điều quan trọng nhất vẫn là gia đình, là mối quan hệ được vun đắp bằng yêu thương, sự kiên nhẫn và lòng thấu cảm. Việc cúi đầu với người ngoài là kỹ năng cần thiết, nhưng không bao giờ được phép biến nó thành lý do để quên mất những người luôn dành cho tôi sự trọn vẹn, không điều kiện. Mỗi lần tôi kiềm chế cơn nóng giận, lắng nghe mẹ, hay đơn giản là mỉm cười khi mẹ hỏi han, tôi nhận ra mình đang giữ gìn một kho báu vô giá - tình yêu thương giữa cha mẹ và con cái.

IV. Trong cuộc sống, kiềm chế, nhún nhường hay cố gắng là cần thiết khi đối diện với xã hội, nhưng gia đình là nơi chúng ta không phải che giấu bản thân. Học cách tôn trọng và yêu thương người thân, kiểm soát cơn nóng giận và biết trân trọng từng cử chỉ nhỏ của mẹ và cha chính là cách ta giữ gìn hạnh phúc lâu dài. Khi biết trân trọng tình thân và nuôi dưỡng yêu thương bằng sự bình yên trong tâm hồn, mỗi ngày bên cha mẹ sẽ trở thành chuỗi ký ức ngọt ngào, đầy ắp tình yêu và lòng biết ơn - nơi mà áp lực của thế giới bên ngoài không thể làm phai nhạt.

Trên đôi vai cha mẹ, con thấy cả thế gian rộng lớn

(Trung Sơn)

Từ những bước đi chập chững, chúng ta đã cảm nhận được sự che chở của cha mẹ. Hai bàn tay ấm áp, đôi vai vững vàng, và trái tim rộng lớn của họ đã nâng đỡ ta vượt qua những thử thách đầu đời. Cuộc sống ngoài kia rộng lớn và đôi khi đầy bỡ ngỡ, nhưng trên đôi vai cha mẹ, ta như đứng giữa thế gian mà không lo sợ gì cả. Tình yêu và sự hy sinh của cha mẹ không chỉ là nền tảng, mà còn là đôi cánh giúp ta bay cao, bay xa. Nhìn lại, ta nhận ra rằng chính nhờ sự vững vàng, kiên nhẫn và yêu thương vô điều kiện của cha mẹ, ta mới có thể dám mơ, dám thử sức và dám tin rằng mình đủ mạnh mẽ để bước ra thế giới rộng lớn.

I. Những năm tháng học sinh là những năm tháng tôi học cách đứng vững trên đôi chân của mình, nhưng cũng chính trong những lúc vụng về, bỡ ngỡ ấy, tôi luôn tìm thấy sự bình yên khi dựa vào cha mẹ. Mỗi lần tôi lo lắng về bài kiểm tra, mỗi lần tôi sợ hãi trước những thử thách nhỏ bé trong học tập hay cuộc sống, cha mẹ luôn xuất hiện như một bức tường vững chắc. Tôi nhớ những buổi tối trời mưa, cha vẫn đưa tôi đến trường luyện thi thêm; mẹ thức khuya đợi tôi về để cùng ôn lại từng trang bài làm. Trong mắt tôi, đôi vai cha mẹ không chỉ là chỗ dựa, mà là cả một thế gian rộng lớn nơi tôi có thể thoải mái thử sức, thoải mái sai lầm và được yêu thương vô điều kiện. Nhờ có cha mẹ, tôi học được cách tin tưởng vào bản thân, biết rằng dù có gặp khó khăn, tôi luôn có điểm tựa vững chắc để đứng dậy.

II. Cuộc sống không phải lúc nào cũng bằng phẳng, và tôi cũng từng vấp ngã nhiều lần. Có lần tôi trượt kỳ thi quan trọng, lòng chán nản và thất vọng tràn ngập. Tôi đã khóc, tôi đã tự trách mình, nhưng trên đôi vai cha mẹ, tôi lại thấy bình yên.

Cha không la mắng, chỉ nhẹ nhàng hỏi tôi về những gì đã học được từ thất bại. Mẹ không than vãn, chỉ ôm tôi vào lòng, nhắc nhở rằng thất bại là bước đệm để trưởng thành.

Chính những khoảnh khắc ấy dạy tôi rằng thế giới rộng lớn ngoài kia thật nhiều thử thách, nhưng với sự che chở, hướng dẫn và tình yêu của cha mẹ, tôi có thể đứng vững và tiến bước trên đôi vai họ, tôi học được cách nhìn nhận sai lầm, học cách kiên nhẫn và học cách biến thất bại thành sức mạnh.

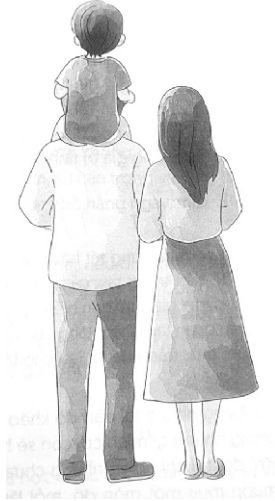
III. Giờ đây, khi đã đi làm, tiếp xúc với nhiều môi trường khác nhau, tôi mới thấu hiểu rằng đôi vai cha mẹ không chỉ là chỗ dựa mà còn là tượng trưng cho một thế giới mà tôi từng sống, từng lớn lên và từng học được cách đối diện với thử thách. Khi gặp khó khăn trong công việc, tôi nhớ lại ánh mắt bình tĩnh của cha, nụ cười động viên của mẹ. Tất cả những ký ức ấy trở thành động lực để tôi bước tiếp.

Tôi nhận ra rằng những điều tưởng chừng nhỏ nhặt như một cái ôm, một lời nhắc nhở, một ánh mắt quan tâm chính là sức mạnh vô giá. Trên đôi vai cha mẹ, tôi thấy không chỉ tình yêu, mà còn cả tri thức, sự kiên nhẫn, lòng bao dung và sự dũng cảm để bước ra thế giới rộng lớn.

IV. Trên đôi vai cha mẹ, chúng ta không chỉ đứng vững, mà còn nhìn thấy thế gian rộng lớn, đầy cơ hội và thử thách. Tình yêu và sự hy sinh của họ là hành trang quý giá nhất, giúp ta tin vào bản thân và dám vươn tới những ước mơ. Ta học được rằng, khi trưởng thành, không chỉ biết trân trọng những gì cha mẹ dành cho mình, mà còn biết dùng sức mạnh ấy để lan tỏa yêu thương và chia sẻ với những người xung quanh.

Dù cuộc đời có đưa ta đến đâu, dù thử thách có lớn đến mức nào, ta vẫn luôn có một nơi để quay về - nơi có đôi vai vững vàng của cha mẹ, nơi mà từ đó, ta có thể thấy cả thế gian rộng

lớn và bước đi với trái tim đầy tự tin và biết ơn.

Nhận tiền từ mẹ, hãy hiểu cả lời dặn dò từ cha

(Minh Hiền)

Tiền bạc với nhiều người, chỉ là phương tiện trao đổi, là công cụ phục vụ nhu cầu; nhưng với cha mẹ, tiền luôn đi kèm với tình yêu, sự dạy dỗ và những lời nhắn nhủ âm thầm. Khi nhận một khoản tiền từ mẹ, ta không chỉ cầm trên tay tờ giấy định giá giá trị mà còn cả tấm lòng của mẹ, cả sự chăm sóc, lo lắng và niềm tin rằng ta sẽ biết dùng nó đúng cách. Và khi nghe lời dặn dò từ cha, ta học được bài học quý giá về trách nhiệm, kỷ luật, và cách giữ gìn những giá trị tinh thần trong cuộc sống.

I. Khi còn học cấp hai, tôi nhớ mình từng rất háo hức mỗi khi mẹ cho tiền tiêu vặt. Tôi chỉ nhìn thấy tờ tiền trong tay, cảm giác hạnh phúc nhỏ nhỏ của riêng mình. Nhưng theo thời gian, tôi dần hiểu rằng đằng sau tờ tiền ấy là cả một câu chuyện, là sự quan tâm thầm lặng của mẹ, là những giờ làm thêm vất vả, là những đêm thức trắng để lo liệu cho tôi từng bữa ăn, từng trang

sách,

Cha luôn đi cùng mẹ bằng những lời dặn dò khéo léo: "Đừng tiêu xài hoang phí. Biết trân trọng những gì mình có, con sẽ học được cách trân trọng cả cuộc đời". Khi đó, tôi chỉ nghe, nhưng chưa thực sự thấm thía. Tuy nhiên, mỗi lần muốn mua một món đồ, mỗi lần gặp bạn bè bàn chuyện tiền tiêu, tôi lại nhớ những lời cha dạy. Dần dần, tôi học được cách cân nhắc, học cách biết ơn và hiểu rằng vật chất không bao giờ tách rời với tình yêu, trách nhiệm và đạo đức.

II. Vào những năm cuối cấp, tôi trải qua một kỳ thi quan trọng mà việc chuẩn bị tốn kém rất nhiều. Mẹ đưa tiền thêm để tôi mua sách, mua đồ dùng học tập; cha thì nhắc nhở: "Con hãy dùng tiền đúng mục đích. Mỗi đồng tiền đều là mồ hôi của cha mẹ, và cả niềm tin gửi vào con". Khi đó, tôi mới thực sự cảm nhận sâu sắc sự hy sinh thầm lặng của cha mẹ.

Những ngày đó, tôi trải qua cảm giác lo lắng, mệt mỏi và đôi khi muốn bỏ cuộc. Nhưng khi nhìn tờ tiền mẹ đưa, khi nhớ lại ánh mắt cha và những lời nhắc nhở, tôi thấy mình không đơn độc. Tiền không chỉ là vật chất; nó là biểu tượng của niềm tin, của hy vọng, và là lời nhắc nhở rằng tôi cần biết trân trọng, biết tự lập và biết dùng sức lực, trí tuệ của mình để xứng đáng với sự chăm lo ấy.

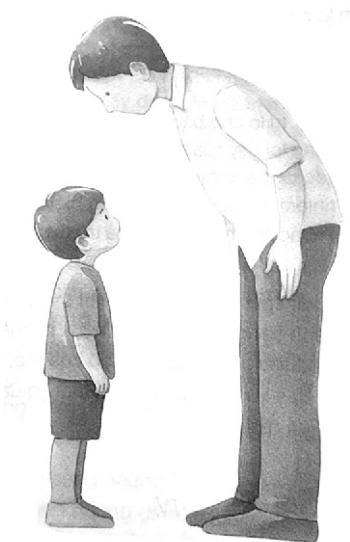
III. Bây giờ, khi đã đi làm, tự lo cho bản thân và học cách quản lý tài chính, tôi mới thấy rằng những lời dạy của cha mẹ thật sâu sắc và đúng đắn. Mỗi khoản tiền nhận được từ mẹ không còn là một niềm vui đơn thuần, mà là bài học về trách nhiệm, sự cẩn trọng và lòng biết ơn. Mỗi lời dặn dò từ cha không còn là sự nhắc nhở hàng ngày, mà trở thành kim chỉ nam trong mọi quyết định của tôi.

Tôi học được rằng vật chất nếu đi kèm với tri thức, đạo đức và sự

trân trọng, sẽ trở thành hành trang quý giá. Còn nếu chỉ chăm chăm tiêu xài, sẽ không bao giờ giữ được giá trị thật sự. Nhờ cha mẹ, tôi biết cân bằng giữa việc sử dụng vật chất và nuôi dưỡng tinh thần, giữa nhu cầu cá nhân và tình yêu dành cho gia đình.

IV. Nhận tiền từ mẹ, ta học được sự hy sinh, tình yêu và trách nhiệm; nghe lời dặn dò từ cha, ta học được cách ứng xử, trưởng thành và giữ gìn giá trị sống. Mỗi đồng tiền, mỗi lời nhắc nhở đều là một hạt giống, giúp ta gieo trồng phẩm chất, trí tuệ và trái tim biết ơn.

Cuộc đời dạy rằng tiền bạc không bao giờ chỉ là tiền bạc, và lời nói không bao giờ chỉ là lời nói. Trên con đường trưởng thành, ta mang theo hành trang quý giá mà cha mẹ trao: sự hiểu biết, sự tôn trọng, lòng biết ơn, và tình yêu thương vô điều kiện. Nhờ vậy, ta bước đi vững vàng trong thế gian rộng lớn, biết trân trọng cả những giá trị vật chất lẫn tinh thần và luôn nhớ rằng, mỗi tờ tiền mẹ đưa, mỗi lời cha dạy, đều là minh chứng cho tình yêu lớn lao mà ta luôn cần gìn giữ.

Thực hành

Nhận diện và nuôi dưỡng lòng biết ơn

Lòng biết ơn bắt đầu từ việc nhận ra rằng cha mẹ đã âm thầm làm rất nhiều điều cho ta mà đôi khi ta không nhận thấy. Từ bữa cơm nóng hổi mỗi chiều, từ những lần chờ ta về muộn, hay có những lời la mắng - tất cả đều là những cách thể hiện tình thương.

Để nuôi dưỡng lòng biết ơn, bạn có thể bắt đầu bằng thực hành nhỏ mỗi ngày:

Bài tập 1: Viết nhật ký biết ơn về cha mẹ

Mỗi buổi tối, dành ra 5 phút ghi lại 3 điều bạn cảm thấy biết ơn cha mẹ trong ngày hôm nay.

Chúng không cần to tát: có thể chỉ là "Mẹ hỏi mình đã ăn chưa" hay "Bố chở mình đi học dù trời mưa".

Sau một tuần, đọc lại những dòng này, bạn sẽ thấy tình yêu của cha mẹ chưa bao giờ vơi đi, chỉ là đôi khi ta quên để ý.

.....
.....
.....

Bài tập 2: Nhìn lại tuổi thơ

Hãy tìm một tấm ảnh cũ chụp cùng cha mẹ.

Nhìn thật kỹ: ánh mắt, nụ cười, bàn tay... rồi viết lại vài dòng cảm xúc khi bạn nhìn bức ảnh ấy

.....
.....
.....
.....

Viết cho cha mẹ, hoặc chỉ cho chính mình đọc. Đó là cách để trái tim bạn kết nối lại với nguồn yêu thương nguyên sơ nhất.

Thực hành

Nói lời yêu thương

Nhiều người lớn lên trong sự yêu thương của cha mẹ nhưng chưa từng nói: "Con yêu bố mẹ" hay "Con cảm ơn bố mẹ nhiều lắm".

Đôi khi, chỉ vì ngại ngùng, hoặc nghĩ rằng cha mẹ đã biết. Nhưng lời yêu thương chỉ thật sự trọn vẹn khi được nói ra.

Bài tập 1: Nói lời cảm ơn trực tiếp

Chọn một thời điểm yên tĩnh - bữa cơm tối, hoặc khi cùng cha mẹ xem tivi.

Nhìn cha mẹ và nói:

"Con cảm ơn bố/mẹ vì đã luôn ở bên con"

Hãy để lời nói ấy tự nhiên, không cần quá trang trọng. Bạn sẽ thấy khuôn mặt cha mẹ sáng lên một cách rất kỳ diệu.

Bài tập 2: Viết thư yêu thương

Viết một lá thư ngắn cho cha mẹ (hoặc từng người).

Trong thư, bạn có thể chia sẻ:

- Những điều bạn trân trọng nhất ở cha/mẹ.
- Một kỷ niệm khiến bạn thấy mình được yêu thương.
- Và điều bạn muốn nói bấy lâu mà chưa từng nói ra.

Bài tập 3: Hành động thể hiện yêu thương

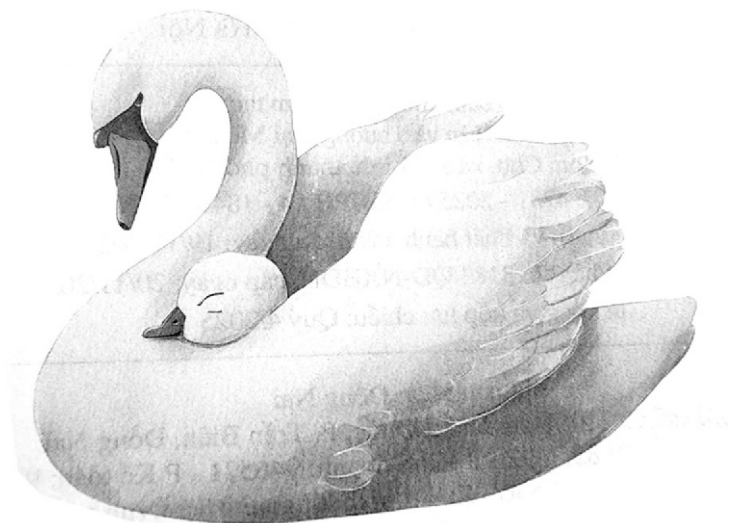
Mỗi ngày, chọn một hành động nhỏ để thể hiện tình yêu:

- Pha tách trà cho cha, gọt trái cây cho mẹ.
- Giúp mẹ rửa chén, giúp cha lau xe.
- Hoặc đơn giản là ngồi nghe cha mẹ kể chuyện.

Tình yêu không cần phải lớn lao. Chỉ cần bạn bắt đầu từ một lời nói, một hành động nhỏ là trái tim cha mẹ đã đủ ấm rồi.

*Nếu có nơi nào
con luôn được trở về mà
chẳng cần xin phép,
đó là trái tim cha mẹ*

*Tình yêu cha mẹ
là chiếc la bàn âm thầm dẫn lối,
dù con có đi xa đến đâu*

Mục lục

Lời ngỏ.....03

Chương 1. Tính cách làm nên số phận,

thái độ tạo dựng tương lai 04

Đừng để sự yếu đuối làm con gục ngã 04

Đứng vì thất bại mà không dám bắt đầu lại.....08

Mạnh mẽ lên, đừng sống chỉ để làm vừa lòng người khác..... 12

Tổn thương hôm nay sẽ là sức mạnh ngày mai 16

Hôm nay trì hoãn, ngày mai sẽ hối tiếc..... 19

Vấp ngã là bài học để con trưởng thành.....22

Học cách yêu chính mình, dù chưa hoàn hảo.....26

Khi lo lắng và tự ti, hãy tập trung vào
điều con có thể làm tốt.....29

Đừng bỏ cuộc, ở cuối đường hầm vẫn còn ánh sáng.....32

Chương 2. Cha mẹ cho con sự sống,

con hãy sống từ tế.....36

Cha mẹ cho ta sự sống

nhưng không thể sống thay cuộc đời ta.....36

Đừng để thế giới ảo làm che mờ công sức cha mẹ.....41

Càng giỏi, con càng dễ cảm thấy cô đơn

- đó là điều bình thường 45

Thành công lớn nhất là vượt qua chính mình.....48

Hãy theo đuổi ước mơ,

đừng để sự chê cười làm con chùn bước.....50

Tình bạn thật sự không cần phải đánh đổi.....55

Tự lập là món quà quý nhất con tặng bản thân.....57

Hạnh phúc nằm trên con đường con tự tin tiến bước.....60

So sánh chỉ lấy đi niềm vui của con.....62

Nỗi nhọc nhằn của cha mẹ ở nơi con không nhìn thấy.....65

Chương 3. Dù gian khó,

mong con vẫn giữ được ngọn lửa trong tim.....69

Muốn phát triển, con cần có nền tảng vững chắc.....	69
Món quà đầu tiên con dành cho Ngày của Mẹ.....	73
Mẹ không cần lời hoa mỹ, chỉ mong con bình an.....	75
Trong nhật ký của cha, tràn ngập lời yêu thương.....	78
Con là tài sản quý nhất đời cha, mẹ	81
Con muốn trở thành niềm tự hào của mẹ	84
Dù đường đời rộng mở, tri thức vẫn là hành trang.....	87
Khi học mãi không vào, hãy nhìn lại bản thân.....	91
Cha là người hùng thầm lặng, mạnh mẽ nhất đời con.....	95

Chương 4. Hãy biết ơn vì sự vất vả

và tình yêu của cha mẹ.....99

Trốn học không trốn được nỗi khổ của cuộc đời.....	99
Đừng trút cơn giận lên người luôn ôm con bằng tất cả yêu thương	103
Mẹ không cần con quá xuất sắc, chỉ mong con vui và khỏe.....	107
Đừng mãi điện thoại mà quên những người thân bên cạnh. ..	110
Đừng chê cha mẹ khó, họ đã hy sinh cả tuổi xuân vì con.....	113
Một ngày con hiểu cha mẹ, đó là ngày con trưởng thành.....	115
Đừng cãi cha mẹ vì không có cha mẹ, chẳng nơi nào thực sự là nhà.....	120
Một phút nóng giận có thể xóa sạch 99 ngày yêu thương.....	124
Đừng cúi đầu trước người ngoài, rồi lớn tiếng với người nhà.....	126
Trên đôi vai cha mẹ, con thấy cả thế gian rộng lớn.....	129
Nhận tiền từ mẹ, hãy hiểu cả lời dặn dò từ cha.....	131

